

Chapter

1

แผนที่และเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ

ตัวชี้วัดชั้นปี

● ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ คือ วัสดุ อุปกรณ์ ในรูปแบบต่างๆ ที่นำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษาการสำรวจ การเก็บรวบรวม การบันทึก การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์จำแนกตามหน้าที่หลักของการใช้งานได้ 2 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 เครื่องมือที่ทำหน้าที่เป็นสื่อความรู้ทางภูมิศาสตร์ สื่อความรู้ทางภูมิศาสตร์ หมายถึงวัสดุ อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทำหน้าที่เผยแพร่ให้ความรู้ สำหรับการศึกษาเรียนรู้ทางภูมิศาสตร์ อาจอยู่ในรูปของตัวหนังสือ รูปภาพ แผนที่ แบบจำลอง สื่อดิจิทัล เสียง และภาพเคลื่อนไหวต่างๆ ตัวอย่างเครื่องมือเหล่านี้ เช่น ตำราเรียนภูมิศาสตร์ เว็บไซต์ที่เผยแพร่ความรู้ทางภูมิศาสตร์ แผนที่ประเภทต่างๆ ลูกโลกจำลอง ภูมิประเทศจำลอง รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากจานดาวเทียม เป็นต้น

ประเภทที่ 2 เครื่องมือที่ทำหน้าที่เป็นสื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางภูมิศาสตร์ สื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางภูมิศาสตร์ หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทำหน้าที่เพื่อสำรวจ ตรวจสอบ บันทึก เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ตัวอย่างเครื่องมือเหล่านี้ เช่น สมุดจดบันทึก เข็มทิศ เทปวัดระยะทาง กล้องสามมิติ (Stereoscope) เทอร์โมมิเตอร์ (Thermometer) ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก หรือจีพีเอส (Global Positioning System : GPS) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ หรือจีไอเอส (Geographic Information System : GIS) ข้อมูลจากการรับรู้ระยะไกล (Remote Sensing : RS) เป็นต้น

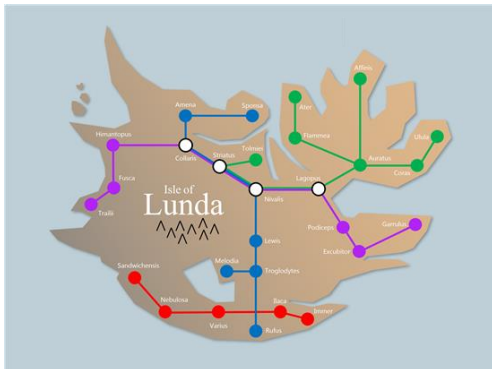
ความหมายของแผนที่ พจนานุกรมศัพท์ทางภูมิศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของแผนที่ไว้ว่า “แผนที่ หมายถึง สื่อรูปแบบหนึ่งที่ถ่ายทอดข้อมูลของโลกในรูปกราฟิก โดยการย่อส่วนให้เล็กลงด้วยมาตราส่วนขนาดต่างๆ และเส้นโครงแผนที่แบบต่างๆ ให้เข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ด้วยการใช้สัญลักษณ์” ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า แผนที่ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงลักษณะของพื้นผิวโลก และสิ่งที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก และสิ่งที่ปรากฏอยู่บนพื้นผิวโลก ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ด้วยการย่อส่วนให้มีขนาดเล็กลงตามอัตราส่วนที่ต้องการและใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่จริงบนผิวโลก ทั้งนี้จะคงความเหมือนจริงทั้งขนาด รูปร่าง ทิศทาง และตำแหน่งที่ตั้งไว้

ประโยชน์ของแผนที่ แผนที่ เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีความจำเป็นสำหรับการศึกษาศาสาภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ และเป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ดังนี้

1. ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ใช้แสดงเส้นทางคมนาคมในการเดินทาง เป็นต้น
2. ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว แผนที่ที่มีประโยชน์ในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว การวางแผนการท่องเที่ยว รวมถึงการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว
3. ใช้ในการรายงานปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น แผนที่แสดงอุณหภูมิ แผนที่แสดงการเคลื่อนที่ของพายุ ซึ่งทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น เป็นต้น
4. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนสร้างระบบสาธารณูปโภค เช่น วางแผนการตัดถนน วางระบบโทรคมนาคม วางสายไฟฟ้า วางท่อประปา การสร้างเขื่อน เป็นต้น
5. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เช่น แผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากร แผนที่แสดงแหล่งปลูกพืชเศรษฐกิจ ซึ่งช่วยทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต่อไป เป็นต้น
6. ใช้ในกิจการทางทหาร โดยนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนทางยุทธศาสตร์ เช่น การเลือกตั้งที่ค่ายทหาร การทิ้งระเบิดโจมตีทางอากาศ เป็นต้น
7. ใช้ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น ใช้เป็นข้อมูลในการสำรวจและปักปันเขตแดน เป็นต้น
8. ใช้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพื้นที่ เช่น ศึกษาชนิด คุณภาพ และการกระจายดิน ธรณีวิทยา ป่าไม้ เป็นต้น

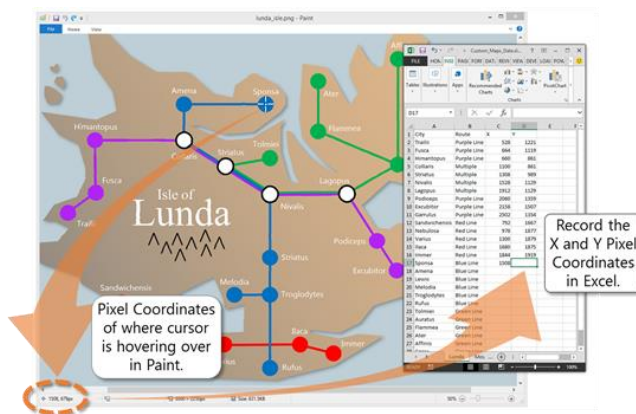
Activity 1 Excel Power Map.

the basic steps for how to create a custom map with Excel Power Map.

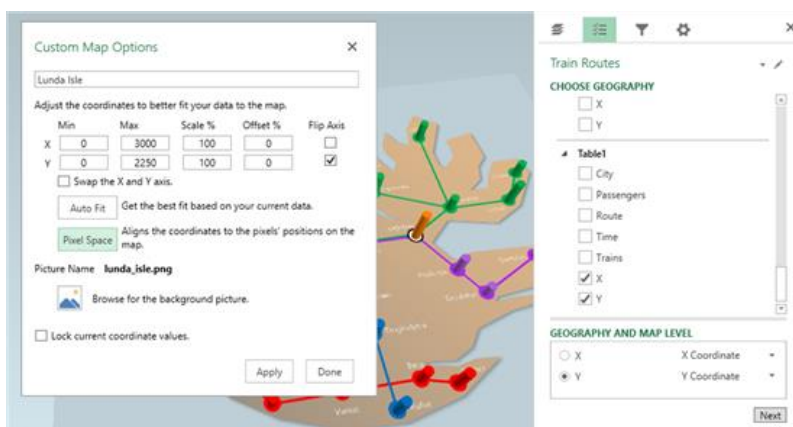

2. Next, it's assumed you have some data which relates to the image. For this example, we have the number of passengers on the train routes at given intervals throughout the day.

3. Power Map needs a way to plot your data on an X, Y coordinate system. One such mapping is the pixel placement of where you want your data to appear. In our case, we want to show the total number of passengers on the cities, so we need the pixel position of each city. This is simple enough to do by opening Microsoft Paint, hovering over a city with the mouse, and recording its pixel position in the bottom-left hand corner of Paint into X and Y columns in Microsoft Excel. Repeat for each city.

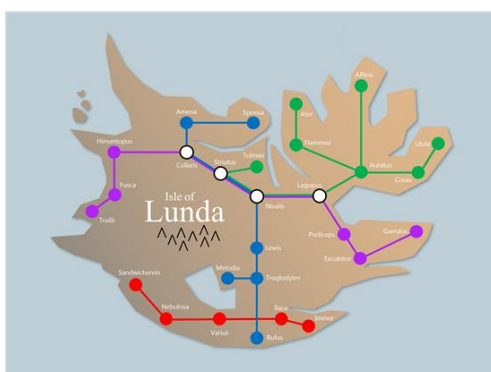
4. Now that the data mapping is complete, boot Power Map and select New Scene > New Custom Map. Select the “Geography” of the Custom Map, which will be the X and Y Coordinate System in the Layer Pane on the right. In the Custom Map Options dialog, click the “Pixel Space” button as we’ve already created a one-to-one mapping of the data to the image. If you’re not mapping your data by pixels, there are options to scale and offset your X and Y data in this dialog.

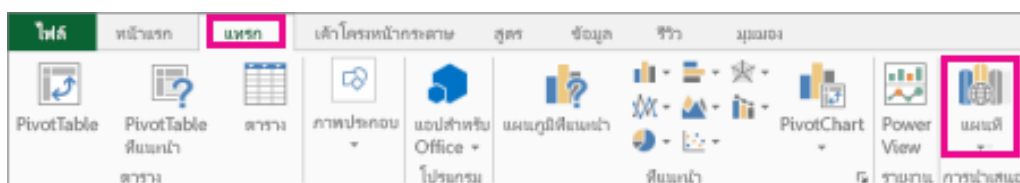
5. Click Apply in the dialog and “Next” in the Layer Pane. Now, you can use Power Map just as you would with any geographical data. Add value and category fields, select colors, and play your tour when you’re finished!

ใช้ Power Map เพื่อสำรวจข้อมูลด้วยแผนที่ชนิดต่างๆ

รูปภาพในรูปแบบไฟล์ .jpg, .bmp หรือ .png ตัวอย่างเช่น รูปภาพแผนที่แต่ละชั้นหรือแผนที่เส้นทางขนส่งสาธารณะ ข้อมูลที่เชื่อมโยงกับรูปภาพที่ Power Map สามารถลงจุดแบบกำหนดเองของคุณในแผนที่ได้ด้วยการใช้ระบบพิกัด XY

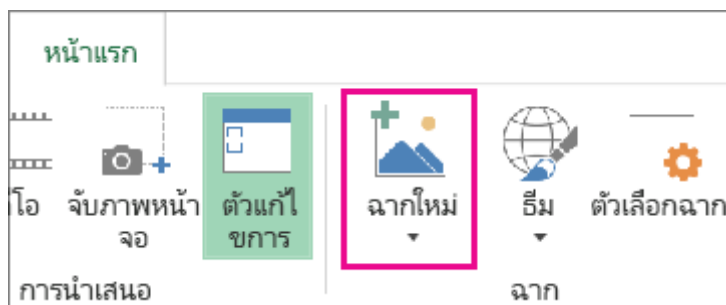
1. ใน Excel ให้เปิดเวิร์กบุ๊กที่มีข้อมูลพิกัด X และ Y สำหรับรูปของคุณ
2. คลิก แทรก > แผนที่

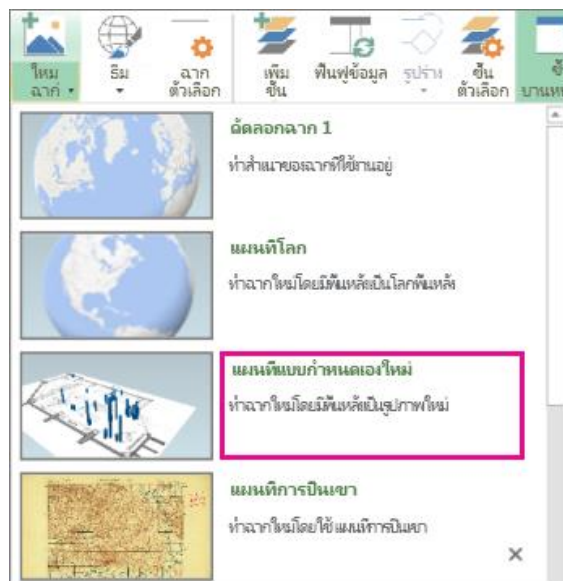
3. คลิก การนำเสนอใหม่

4. ใน Power Map ให้คลิก หน้าแรก > ฉากใหม่

- 5.

6. ในกล่อง ตัวเลือกแผนที่แบบกำหนดเอง ให้คลิก เรียกดูรูปภาพพื้นหลัง จากนั้นค้นหาตำแหน่งของรูปภาพที่คุณต้องการใช้ ให้เลือกรายการนั้น แล้วคลิก เปิด

ปรับพิกัด X และ Y ตามต้องการ

นอกจากนี้ ยังสามารถ:

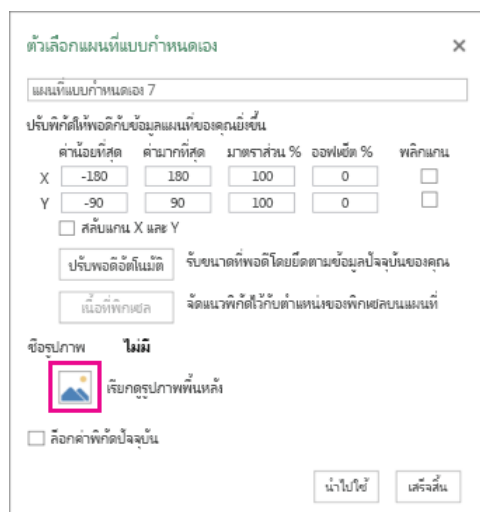
พลิกแกนโดยเลือกกล่อง สลับแกน X และ Y

คลิก ปรับพอดิโออัตโนมัติ เพื่อให้ได้ขนาดที่พอดี

เลือกกล่อง ล็อกค่าพิกัดปัจจุบัน ถ้าคุณไม่ต้องการให้ค่ามีการเปลี่ยนแปลง

คลิก นำไปใช้ เพื่อยอมรับการเลือกที่คุณทำ แล้วคลิก ถัดไป ที่บานหน้าต่างชั้น

ขณะนี้ คุณก็พร้อมที่จะใช้ Power Map ได้ตามต้องการกับข้อมูลภูมิศาสตร์อื่น

รูปถ่ายทางอากาศ Aerial photograph

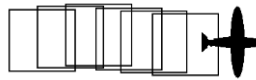
Aerial Photograph หรือศัพท์บัญญัติว่า รูปถ่ายทางอากาศ หมายถึง รูปถ่ายของภูมิประเทศที่ปรากฏบนพื้นผิวโลกที่ได้จากการถ่ายรูปทางอากาศด้วยวิธีนำกล้องถ่ายรูปทางอากาศติดไปกับอากาศยาน เช่น เครื่องบิน เครื่องบินที่ไม่มีคนขับ บอลลูน และให้อากาศยานบินในระดับความสูงไม่ต่ำกว่า 5,000 ฟุต ในแนวตั้งใช้ความสูง 15,000 ฟุต และแนวเฉียงใช้ความสูงระหว่าง 5,000-8,000 ฟุต โดยบินไปเหนือภูมิประเทศที่จะทำการถ่ายรูป และทำการถ่ายรูปตามตำแหน่งทิศทางและความสูงของการบินตามที่ได้วางแผนไว้ก่อนแล้ว เรียกรูปถ่ายที่ได้นี้ว่า รูปถ่ายทางอากาศหรือภาพถ่ายทางอากาศ รายละเอียดของภาพที่ได้จะเหมือนกับการมองจากที่สูงลงมาที่ต่ำเนื่องจากเป็นรูปที่ถ่ายลงมาจากที่สูง รูปถ่ายทางอากาศแบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ

รูปถ่ายตั้ง

คือ รูปถ่ายที่ใช้ประโยชน์มากที่สุด เพราะให้รายละเอียดที่ตรงความเป็นจริงมากที่สุด รูปถ่ายตั้งนี้แกนกล้องจะเอียงไม่เกิน +/- 3 องศา

รูปถ่ายเอียงน้อย

คือ รูปถ่ายที่เอียงเกิน +/- 3 องศา แต่ไม่เห็นเส้นขอบฟ้า

รูปถ่ายเอียงมาก

คือ รูปถ่ายที่ถ่ายเอียงมากและเห็นเส้นขอบฟ้า มีข้อดีคือ ครอบคลุมบริเวณได้กว้างกว่ารูปถ่ายตั้ง แต่ให้รายละเอียดที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

รูปถ่ายผสม

รูปถ่ายที่ถ่ายด้วยกล้องถ่ายภาพทางอากาศหลายตัว ให้ทั้งรูปถ่ายตั้งและรูปถ่ายเอียง

หลักการแปลความหมายจากรูปถ่ายทางอากาศ มีหลักการ ดังนี้

ความแตกต่างของความเข้มของสี วัตถุต่างชนิดกันจะมีการสะท้อนคลื่นแสงต่างกัน เช่น ดินแห้งที่ไม่มีต้นไม้อปกคลุมจะสะท้อนคลื่นแสงมาก จึงมีสีขาว น้ำดูดซับคลื่นแสงมากจะสะท้อนคลื่นแสงน้อย จึงมีสีดำ บ่อน้ำตื้นหรือมีตะกอนมากจะสะท้อนคลื่นแสงได้ดีกว่าบ่อน้ำลึกหรือเป็นน้ำใส ป่าไม้หนาที่บจะสะท้อนคลื่นแสงน้อยกว่าป่าไม้ถูกทำลาย ดังนั้น ป่าไม้แน่นที่บจึงมีสีเข้มกว่าป่าถูกทำลาย เป็นต้น

ขนาดและรูปร่าง เช่น สนามฟุตบอลรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดใหญ่ เป็นต้น

เนื้อหาและรูปแบบ เช่น ป่าไม้ธรรมชาติจะมีเรือนยอดเป็นจุดเล็กบ้างใหญ่บ้างมีระดับสูงต่ำ และไม่เรียงเป็นระเบียบ ส่วนป่าปลูกจะมีเรือนยอดสูงใกล้เคียงกันละเรียงเป็นระเบียบ เป็นต้น

ความสูงและเงา ในกรณีที่มีวัตถุมีความสูง เช่น ต้นไม้สูง ตึกสูง เป็นต้น เมื่อถ่ายรูปทางอากาศในระดับไม่สูงมาก และเป็นช่วงเวลาเช้า หรือเวลาบ่ายจะมีเงา ทำให้ช่วยในการแปลความหมายได้ดี

ตำแหน่งและความสัมพันธ์ เช่น เรือในแม่น้ำ เรือในทะเล รถยนต์บนถนน ต่างแสดงตำแหน่งความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นต้น

ข้อมูลประกอบ เช่น ใช้แผนที่การใช้ที่ดิน แผนที่ป่าไม้ประกอบการแปลความหมายด้านการใช้ที่ดิน และป่าไม้ เป็นต้น

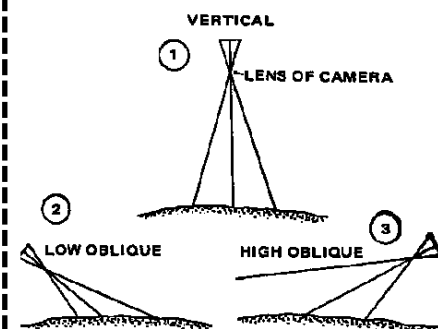
การตรวจสอบข้อมูล ผู้แปลจะต้องมีความรู้ที่จะนำองค์ประกอบมาผสมผสานกัน การตรวจสอบข้อมูลภาคสนามจะช่วยให้การแปลความหมายถูกต้องแม่นยำ แต่รูปถ่ายทางอากาศที่ถ่ายในช่วงปีที่แตกต่างกันจะช่วยทำให้เห็นลักษณะการใช้ที่ดินที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งโดยกิจกรรมของมนุษย์และตามสภาพธรรมชาติ

ประโยชน์ของรูปถ่ายทางอากาศ มีดังนี้

1. การสำรวจและทำแผนที่ภูมิประเทศ
2. การใช้ในกิจการทหารและความมั่นคงของประเทศ
3. การสำรวจและติดตามการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. การสำรวจและติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การใช้ที่ดิน
5. การวางผังเมืองและการสำรวจแหล่งโบราณคดี
6. การสำรวจและการติดตามด้านยุทธศาสตร์และความมั่นคงของชาติ

โดรน คือ เครื่องบินอัตโนมัติบนท้องฟ้า เช่น การใช้โดรนเพื่อบันทึกภาพหรือเหตุการณ์จากมุมสูง การสำรวจพื้นที่ การเกษตรและชลประทาน การสำรวจท่อส่งก๊าซ การเก็บข้อมูลสภาพอากาศ สภาพการจราจร และการลำเลียงขนส่ง เป็นต้น หลักการทำงานของโดรนใช้เพื่อเป็นตัวตรวจจับ

Satellite image

ลักษณะสำคัญของภาพจากดาวเทียม ดาวเทียมแต่ละประเภทมีจุดประสงค์ในการใช้ข้อมูลที่แตกต่างกัน เช่นดาวเทียมสำรวจทรัพยากรจะบันทึกข้อมูลที่เกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกลักษณะสำคัญของภาพจากดาวเทียม คือ เป็นข้อมูลที่มีความทันสมัย ครอบคลุมพื้นที่บริเวณกว้าง และมีความละเอียดของจุดภาพหลายระดับ สามารถใช้ในการติดตามสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น การก่อตัวของพายุ ภูเขาไฟปะทุ

Satellite Image of North America

ดาวเทียมคือ วัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นเลียนแบบดาวบริวารของดาวเคราะห์เพื่อให้โคจรรอบโลกมีอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอวกาศและถ่ายทอดข้อมูลนั้นมายังโลกดาวเทียมที่โคจรรอบโลกใช้เป็นอุปกรณ์โทรคมนาคมด้วย เช่น ถ่ายทอดคลื่นวิทยุและโทรทัศน์ข้ามทวีป หรือใช้ในการบันทึกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นบนแผ่นดินและผืนน้ำ

ข้อมูลจากดาวเทียมเป็นสัญญาณตัวเลขที่ได้รับ ณ สถานีรับสัญญาณดาวเทียมภาคพื้นดินในประเทศไทย มีสถานีรับสัญญาณดาวเทียมสำรวจทรัพยากรตั้งอยู่ที่อำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี และที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครและมีสถานีรับสัญญาณของกรมอุตุนิยมวิทยากระจายตามภูมิภาคของประเทศเมื่อสถานีรับสัญญาณภาคพื้นดินได้รับข้อมูลตัวเลขที่ส่งมาแล้วจึงแปลงตัวเลขออกเป็นภาพอีกครั้งหนึ่งซึ่งเรียกว่าภาพจากดาวเทียมที่นำไปแปลความหมายต่อไปได้ในระบบคอมพิวเตอร์สามารถนำข้อมูลตัวเลขมาวิเคราะห์เชิงสถิติเพื่อจัดกลุ่มข้อมูลใหม่ ซึ่งเป็นการแปลความหมายอีกรูปแบบหนึ่งได้

ชนิดของดาวเทียม แบ่งออกได้ดังนี้

ดาวเทียมอุตุนิยมวิทยา เป็นดาวเทียมที่บันทึกข้อมูลด้านอุตุนิยมวิทยาดาวเทียมบางดวงจะโคจรรอบโลกในอัตราเร็วเท่ากับ การหมุนของโลกและอยู่ในแนวตะวันออกตะวันตก

เสมอเช่นดาวเทียมGMS ดาวเทียมGOES เป็นต้น ซึ่งจะมีการบันทึกข้อมูลภูมิอากาศเกือบตลอดเวลา จึงเป็นประโยชน์มากในการพยากรณ์อากาศและการเตือนภัย

ดาวเทียมสมุทรศาสตร์ เป็นดาวเทียมที่บันทึกข้อมูลสมุทรศาสตร์ เช่น ดาวเทียม SEASAT จะบันทึกข้อมูลด้านสมุทรศาสตร์ และดาวเทียม MOS (Marine Observation Satellite) นอกจากจะใช้ในการสำรวจด้านสมุทรศาสตร์แล้ว ยังนำมาใช้ในการสำรวจด้านสมุทรศาสตร์แล้ว ยังนำมาใช้ในการสำรวจบนแผ่นดินแต่ไม่เป็นที่นิยมมากนัก เป็นต้น

ดาวเทียมสำรวจแผ่นดินเป็นดาวเทียมที่บันทึกข้อมูลของผิวโลกจึงมีการนำมาใช้ประโยชน์มากมายเช่น ดาวเทียมธีออสTHEOSดาวเทียมสำรวจทรัพยากรดวงแรกของไทยส่วนดาวเทียมLANDSATของสหรัฐอเมริกา ดาวเทียมSPOT ของประเทศฝรั่งเศส ดาวเทียม ERS ของกลุ่มประเทศยุโรป ดาวเทียม RANDARSAT ของประเทศแคนาดา เป็นต้น

ดาวเทียม SPOT

ดาวเทียมสื่อสาร เป็นดาวเทียมเพื่อการติดต่อสื่อสารและโทรคมนาคม เช่น การรับส่งสัญญาณโทรศัพท์ โทรสาร ข่าวสาร ภาพโทรทัศน์ รายการวิทยุ ข้อมูลข่าวสาร คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ดาวเทียมสื่อสารเป็นดาวเทียมค้างฟ้าที่อยู่คงที่บนฟ้าของประเทศใดประเทศหนึ่งตลอดเวลา โดยหลายประเทศจะมีดาวเทียมสื่อสารภายในประเทศของตนเอง เช่น ประเทศไทยมีดาวเทียมไทยคม ประเทศญี่ปุ่นมีดาวเทียมซากุระ ประเทศฝรั่งเศสมีดาวเทียมยูริสหรืออเมริกามีดาวเทียมเวสตาร์ แคนาดา มีดาวเทียมแอนิค เป็นต้น

ดาวเทียมเพื่อกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก เป็นดาวเทียมที่ใช้ในการสำรวจหาตำแหน่งของวัตถุบนพื้นโลก ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น เป็นเครื่องมือนำร่องยานพาหนะต่างๆ จากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง การกำหนดตำแหน่งเพื่อวางแผนก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค การหาตำแหน่งของสถานที่ที่ต้องการเดินทางไปโดยใช้ระยะทางที่สั้นที่สุด เป็นต้น

ดาวเทียมเพื่อกิจการทหาร เป็นดาวเทียมที่ใช้ในภารกิจของทหาร การถ่ายภาพจากกรรมความลับของข้าศึก การศึกษาแนวพรมแดน การกำหนดเป้าโจมตีทางทหาร ดาวเทียมทหารมักจะเป็นความลับของทุกประเทศ และดาวเทียมทั่วไปก็อาจมีการติดตั้งอุปกรณ์พิเศษเสริมเพื่อใช้งานทางทหาร เช่น การใช้ดาวเทียมสื่อสารในการติดต่อระหว่างกองทัพกับฐานทัพ การใช้ดาวเทียมอวกาศศึกษาในการสำรวจอากาศที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติการทางทหารต่างๆ เป็นต้น

การแปลความหมายภาพจากดาวเทียม สามารถทำได้ ดังนี้

ในกรณีที่พิมพ์ข้อมูลเป็นภาพพิมพ์ อาจจะเป็นภาพขาว – ดำ หรือภาพสี จะแปลความหมายโดยใช้วิธีเดียวกับการแปลความหมายจากรูปถ่ายทางอากาศ

ในกรณีที่ป็นข้อมูลตัวเลข ข้อมูลตัวเลขที่ได้จากดาวเทียมจะถูกแปลงเป็นภาพอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมเฉพาะในการแปลความหมาย อาจจะทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมช่วยจัดกลุ่มข้อมูลตามหลักสถิติ แล้วจึงกำหนดกลุ่มข้อมูลตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ประโยชน์ของข้อมูลจากงานดาวเทียม ข้อมูลจากดาวเทียมมีประโยชน์ ดังนี้

ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หลังจากที่ได้มีการศึกษาและวางแผนอย่างมีระบบและได้มีการดำเนินงานในพื้นที่แล้ว เช่น พื้นที่ที่ควรคืนสภาพป่าพื้นที่ที่อนุญาตให้ตัดไม้จำเป็นต้องมีวิธีการจัดการอย่างต่อเนื่อง เช่น การเข้าไปสังเกตการณ์ การตรวจวัดหรือตรวจสอบ แต่ถ้าพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ การติดตามตรวจสอบทำได้ยากและมีค่าใช้จ่ายสูง จึงมีการนำข้อมูลจากดาวเทียมมาใช้

ด้านการทำแผนที่ ข้อมูลจากดาวเทียมสามารถนำมาสร้างเป็นแผนที่เฉพาะเรื่อง เช่น แผนที่ธรณีวิทยา แผนที่ดิน เป็นต้น ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงช้า และข้อมูลบางชนิดที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เช่น การเคลื่อนย้ายของสัตว์ป่า การใช้ที่ดิน เป็นต้น สำหรับในประเทศไทยยังมีการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากดาวเทียมค่อนข้างจำกัดสำหรับการจัดทำแผนที่เฉพาะเรื่องบทบาทสำคัญของข้อมูลดาวเทียมจึงใช้ในการปรับปรุงแผนที่เดิมที่มีอยู่แล้ว เช่น การปรับปรุงแผนที่ภูมิประเทศ การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน เป็นต้น ข้อมูลส่วนใหญ่ได้จากดาวเทียมสำรวจทรัพยากรที่

สำคัญ เช่น ดาวเทียม LANDSAT ดาวเทียม SPOT และ MOS-1 เป็นต้น

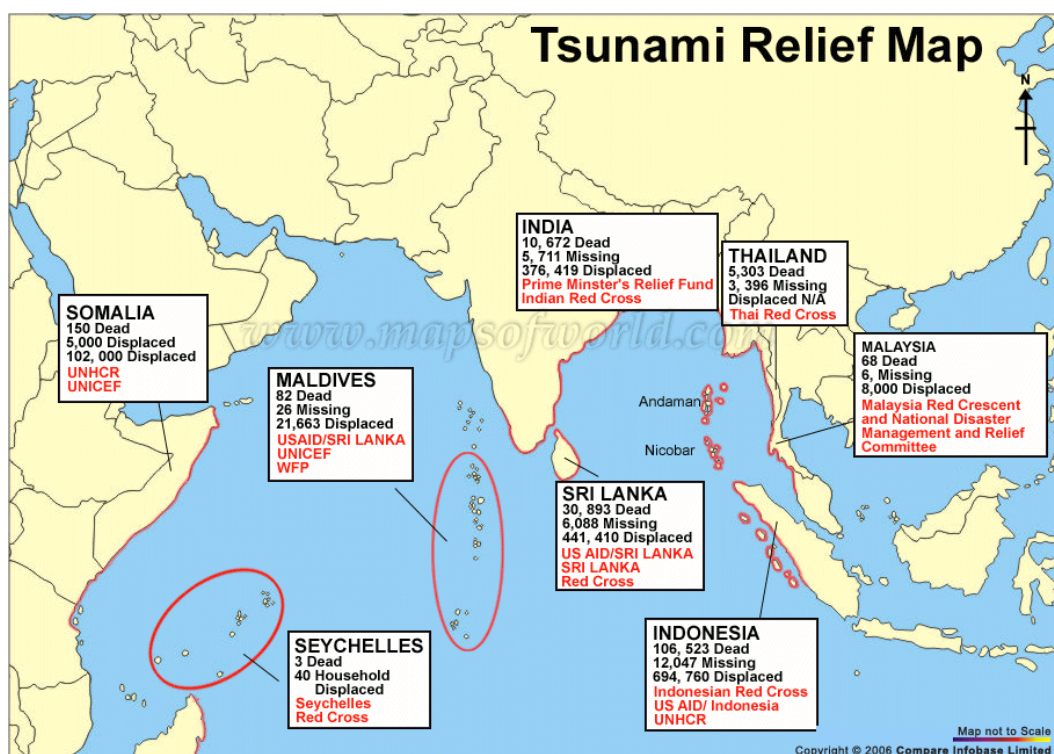
ด้านอุตุนิยมวิทยา ข้อมูลจากดาวเทียมสามารถนำมาใช้ในการติดตามลักษณะอากาศในช่วงเวลาตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้การพยากรณ์อากาศมีความถูกต้องแม่นยำและทันเหตุการณ์

ข้อมูลจากดาวเทียมมีประโยชน์อย่างยิ่งในการป้องกันและเตือนภัยพิบัติ ลดความสูญเสียที่เกิดจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง เช่น การเกิดฝนฟ้าคะนอง การเคลื่อนตัวของพายุ การเกิดน้ำท่วม เป็นต้น ทำให้สามารถวางแผนการช่วยเหลือและฟื้นฟูได้อย่างเหมาะสม

ในปัจจุบันดาวเทียมมีบทบาทมากขึ้นในหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านความบันเทิง ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านธรณีวิทยา ด้านกรมอุตุนิยมวิทยา หรือแม้แต่ด้านโทรคมนาคม และดาวเทียมก็ยังถูกพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง จนก้าวไปสู่ระบบอุตสาหกรรม

A combination of satellite images shows the coast of Meulaboh in Aceh province on Indonesia's Sumatra island on May 18, 2004 (L) and on January 7, 2005 after the Indian Ocean tsunami.

Chapter

2

North America

ตัววัดชั้นปี

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ (ส 5.1 ม. 3/2)

The physical aspects of North America

- Location, size, and boundary
- Topography
- Climate and vegetation
- Natural resources and environment
- Rivers of North America

The economic, social, cultural and demographic aspects of North America

- Economic aspect
- Social and cultural aspects
 - ✓ Races
 - ✓ Language
 - ✓ Religion
- Population dispersion and Density

NORTH AMERICA

Copyright © 2009 National Geographic Society, Washington, D.C.

ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ

คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส
ค้นพบทวีปอเมริกาเหนือแต่เข้าใจว่า
เป็นดินแดนส่วนหนึ่งของทวีปเอเชีย

อเมริกาเหนือเป็นทวีป ซึ่งแต่เดิมยังไม่มีคนรู้จัก จนกระทั่งมีนักเดินเรือชาวอิตาลีชื่อ คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (Christopher Columbus) ได้เดินทางมาพบเกาะบริเวณที่เป็นหมู่เกาะอินดีสตะวันตก ใน พ.ศ. 2035 และเข้าใจว่าดินแดนใหม่ที่เขาพบนั้นเป็นส่วนหนึ่งของทวีปเอเชียต่อ พ.ศ. 2042 อเมริโก เวสปุชชี (Amerigo Vespucci) ชาวอิตาลีได้เดินทางสำรวจดินแดนที่โคลัมบัสเคยสำรวจมาแล้ว จึงทราบว่าดินแดนที่พบนั้นเป็นทวีปใหม่ ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของทวีปเอเชียตามที่โคลัมบัสเข้าใจ และเพื่อเป็นการให้เกียรติแก่เขา ชาวยุโรปจึงตั้งชื่อทวีปใหม่นี้ว่า อเมริกา (America)

อเมริกาเหนือเป็นทวีปที่ตั้งอยู่ทางซีกโลกเหนือ และเป็นดินแดนที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบอันกว้างใหญ่ เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐาน การประกอบอาชีพ และการคมนาคมขนส่ง ทั้งยังเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ประชากรส่วนใหญ่เป็นผู้สืบเชื้อสายมาจากพวกผิวขาวชาวยุโรป ทำให้อเมริกาเหนือเป็นทวีปที่เจริญก้าวหน้ามากในทุกๆ ด้าน

ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาด

ทวีปอเมริกาตั้งอยู่ในซีกโลกเหนือ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ จดมหาสมุทรอาร์กติก น่านน้ำทางทิศเหนือ ได้แก่ ทะเลโบฟอร์ต อ่าวแบฟฟิน อ่าวฮัดสัน ช่องแคบเดวิส และทะเลแลบราดอร์ ดินแดนที่อยู่ทางตอนเหนือสุด คือ แหลมมอร์ริสเจซิป ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของเกาะกรีนแลนด์

ทิศตะวันออก จดมหาสมุทรแอตแลนติก ดินแดนทางตะวันออกสุดในส่วนภาคพื้นทวีป คือ ทางตะวันออกเฉียงใต้ของชายฝั่งแลบราดอร์ในประเทศแคนาดา

ทิศใต้ ติดต่อกับทวีปอเมริกาใต้ มีคลองปานามาเป็นแนวแบ่งเขตทวีป ดินแดนทางใต้สุด ได้แก่ บริเวณทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศปานามา

ทิศตะวันตก จดมหาสมุทรแปซิฟิก ทางตอนเหนือของทวีปมีช่องแคบเบริงคั้นระหว่างทวีปอเมริกาเหนือกับเอเชีย ดินแดนทางตะวันตกสุดของภาคพื้นทวีป คือ แหลมพริ้นซ์ออฟเวลส์ รัฐอะแลสกา ประเทศสหรัฐอเมริกา

ทวีปอเมริกาเหนือ มีเนื้อที่ 24,247,039 ตารางกิโลเมตร รูปร่างของทวีปคล้ายกับรูปสามเหลี่ยมหัวกลับ

ขนาดพื้นที่

อเมริกาเหนือเป็นทวีปที่มีขนาดเนื้อที่ประมาณ 24,247,000 ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 รองจากทวีปเอเชียและแอฟริกา รูปร่างของทวีปอเมริกาเหนือคล้ายรูปสามเหลี่ยมหัวกลับ คือมีฐานกว้างอยู่ทางเหนือและปลายแหลมอยู่ทางใต้ ความกว้างของทวีปตั้งแต่ช่องแคบเบริงถึงเกาะนิวฟันด์แลนด์ประมาณ 4,828 กิโลเมตร และส่วนที่แคบที่สุดที่คอคอดปานามา กว้างประมาณ 50 กิโลเมตร

ภูมิภาค

อเมริกาเหนือแบ่งตามสภาพสังคมวัฒนธรรม มี 2 ส่วน ได้แก่ แองโกลอเมริกาและละตินอเมริกา โดยถือเอาแม่น้ำริโอแกรนด์ (Rio Grande) เป็นพรมแดนระหว่างเม็กซิโกกับสหรัฐอเมริกาเป็นแนวแบ่ง

1. แองโกลอเมริกา (Anglo-America) คือ ดินแดนที่อยู่ทางตอนเหนือของแม่น้ำริโอแกรนด์ ประกอบด้วยประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ประชากรส่วนใหญ่เป็นผู้สืบเชื้อสายมาจากชาวอังกฤษ
2. ละตินอเมริกา (Latin-America) คือ ดินแดนของประเทศต่างๆ ที่อยู่ทางตอนใต้ของแม่น้ำริโอแกรนด์ ประชากรส่วนใหญ่สืบเชื้อสายและวัฒนธรรมมาจากสเปนและโปรตุเกส ประกอบด้วย
 - 2.1 อเมริกากลาง หมายถึง ดินแดนที่อยู่ทางตอนใต้ของแม่น้ำริโอแกรนด์ ได้แก่ เม็กซิโก เบลีซ คอสตาริกา เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา ฮอนดูรัส นิการากัว และปานามา
 - 2.2 ประเทศที่ตั้งอยู่บนหมู่เกาะในทะเลแคริบเบียน ได้แก่ บาฮามาส บาร์เบโดส คิวบา โดมินีกัน เกรเนดา เฮติ เจมมา เพอร์โตริโก ตรินิแดดและโตเบโก แอนติกาและบาร์บูดา โดมินีกา กวาเดอลุปมาร์ตีนิก เนเธอร์แลนด์ แอนทิลลิส เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์ลูเชีย เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์

ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งออกเป็น 4 เขต

- 1) เขตหินเก่าแคนาดา (Canadian Shield) ได้แก่ พื้นที่บริเวณรอบๆ อ่าวฮัดสันลงมาถึงทะเลสาบทั้ง 5 เป็นเขตหินที่เก่าแก่ที่สุดเช่นเดียวกับบอลติกซิลต์ในทวีปยุโรป ประกอบด้วยหินเปลือกโลกที่มีอายุเก่าแก่และผ่านการสึกกร่อนมานาน ลักษณะของพื้นที่จึงเป็นที่ราบเกือบทั้งหมดและอยู่ในเขตอากาศหนาวจัด ทางตอนเหนือมีเกาะใหญ่น้อยมากมาย พื้นที่ส่วนใหญ่มีธารน้ำแข็งปกคลุม มีประชากรอาศัยอยู่เบาบางและมีจำนวนน้อยมาก
- 2) เขตเทือกเขาภาคตะวันออก มีอาณาเขตตั้งแต่เกาะนิวฟันด์แลนด์ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของแคนาดา ลงมาถึงภาคตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา เป็นเขตหินเก่าแต่มีอายุน้อยกว่าเขตหินเก่าแคนาดา ประกอบด้วยเทือกเขาเดี่ยวๆ ที่ผ่านการสึกกร่อนมานาน ได้แก่ เทือกเขาแอปพาเลเชียน มียอดเขาสูงสุดชื่อ ยอดเขาไมตเซล อยู่ในมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา สูง 2,005 เมตร
- 3) เขตเทือกเขาสูงภาคตะวันตก เป็นเขตเทือกเขาสูงที่สลับซับซ้อนกันหลายแนวที่เกิดจากการโค้งตัวของเปลือกโลกที่มีอายุน้อย จึงเป็นเขตที่มักเกิดปรากฏการณ์แผ่นดินไหว มีอาณาบริเวณตั้งแต่ตอนเหนือสุดของช่องแคบเบริงจนถึงประเทศปานามา ได้แก่ เทือกเขาอะแลสกา มียอดเขาสูงสุดในทวีปอเมริกาเหนือ ชื่อ ยอดเขาแมกคินลีย์ (6,190 เมตร) เทือกเขารอกกี เทือกเขาแคสเกต เทือกเขาเซียร์ราเนวาดา เทือกเขาเซียร์รามาเดรา และเทือกเขาโคสต์ ระหว่างเทือกเขาสูงเหล่านี้มีที่ราบสูงระหว่างเทือกเขาที่สำคัญ คือ ที่ราบสูงอะแลสกา

ที่ราบสูงบริติชโคลัมเบีย ที่ราบสูงเกรตเบซิน ที่ราบสูงโคโลราโด และที่ราบสูงเม็กซิโก โดยเฉพาะที่ราบสูงโคโลราโด มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นโกรกธาร หุบเหวลึก มีหน้าผาสูงชัน ซึ่งเป็นผลมาจากการไหลของแม่น้ำโคโลราโด ทำให้เกิดการกัดเซาะดินและชั้นหิน เกิดเป็นภูมิประเทศที่สวยงาม ที่มีชื่อเสียงมากที่สุด คือ แกรนด์แคนยอน (Grand Canyon) ในมลรัฐแอริโซนา และมีอุทยานแห่งชาติที่มีชื่อเสียงมาก คือ อุทยานแห่งชาติเยลโลสโตน เป็นอุทยานน้ำพุร้อนกีเซอร์ รวม 120 แห่ง

แกรนด์แคนยอน เป็นโกรกธารในเขตที่ราบสูง เกิดจากแม่น้ำโคโลราโดกัดเซาะชั้นหิน และทำให้เกิดเป็นลักษณะภูมิประเทศที่สวยงาม

ยอดเขาเมานต์แมกคินลีย์ในแนวเทือกเขาร็อกกีที่สูงที่สุดในทวีปอเมริกาเหนือ

4) เขตที่ราบภาคกลาง เป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีอาณาเขตตั้งแต่มหาสมุทรอาร์กติกทางตอนเหนือลงมาถึงอ่าวเม็กซิโกทางตอนใต้ และระหว่างเทือกเขาร็อกกีกับเทือกเขาแอปพาเลเชียน ประกอบด้วยชั้นหินที่เกิดจากการโค้งตัวของเปลือกโลก ลักษณะโดยทั่วไปเป็นที่ราบลูกคลื่น คือ บริเวณที่สูงจะอยู่ตอนเหนือและเขตติดต่อกับเทือกเขาร็อกกี บริเวณตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำต่างๆ ประกอบด้วยเขตที่ราบ 6 เขต คือ

เทือกเขาร็อกกีที่มีแนวทอดยาวจากตอนเหนือลงมายังตอนใต้ของทวีปอเมริกาเหนือ

แม่น้ำแมกเคนซี เป็นแม่น้ำสายยาวที่ไหลผ่านที่ราบลุ่มแมกเคนซี บริเวณภาคเหนือของเขตหินเก่าในประเทศแคนาดา

ที่ราบแพรรีแคนาดาเป็นแหล่งปลูกข้าวสาลีที่สำคัญเขตหนึ่งของโลก

แม่น้ำมิสซิสซิปปี เป็นแม่น้ำสายยาวที่มีแควหลายสายไหลมารวมเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำอันกว้างขวาง

- 4.1 ที่ราบลุ่มแม่น้ำแมกเคนซี (Mackenzie Lowlands) อยู่ตอนเหนือสุดระหว่างเขตหินเก่าแคนาดา กับเทือกเขาแมกกินลีย์ เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำแคบๆ มีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง เนื่องจากมีอากาศหนาวเย็น
- 4.2 ที่ราบแพรรี่แคนาดา (Canadian Prairie) เป็นที่ราบใหญ่อยู่ทางภาคกลางของแคนาดา ได้แก่ บริเวณรัฐแมนิโทบา ซัสแคตเชวัน แอลเบอร์ตา เป็นเขตปลูกข้าวสาลีที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก
- 4.3 ที่ราบลุ่มทะเลสาบทั้ง 5 และลุ่มแม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์ (Great Lakes and St.Lawrence) ทะเลสาบทั้ง 5 ได้แก่ ทะเลสาบซูพีเรีย (ทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในโลก) มิชิแกน ฮูรอน อีรี และออนแทรีโอ เป็นแหล่งน้ำที่มีอาณาเขตติดต่อกัน และระหว่างทะเลสาบอีริกกับออนแทรีโอมีน้ำตกขนาดใหญ่ ชื่อว่า น้ำตกไนแอการาและที่ชายฝั่งทะเลสาบออนแทรีโอ มีทางระบายซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์ไหลลงสู่มหาสมุทรแอตแลนติก เขตที่ราบรอบทะเลสาบทั้ง 5 และลุ่มแม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์ มีดินที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก และเป็นบริเวณที่การขนส่งทางน้ำภายในทวีปสำคัญที่สุดในโลก จึงเป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น
- 4.4 ที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี-มิสซูรี (Mississippi-Missouri Plain) เป็นที่ราบที่เกิดจากแม่น้ำพัดเอาดินตะกอนมาทับถมเป็นบริเวณกว้าง เหมาะแก่การเพาะปลูก ได้แก่ แม่น้ำมิสซิสซิปปี ซึ่งมีความยาวที่สุดในอเมริกาเหนือ ยาว 3,779 กิโลเมตร ไหลลงสู่อ่าวเม็กซิโก และมีแม่น้ำสาขา คือ แม่น้ำมิสซูรี โอไฮโอ เพนเนลเซีย อาร์คันซอส เป็นเขตที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นแห่งหนึ่งของอเมริกาเหนือ
- 4.5 ที่ราบชายฝั่งอ่าวเม็กซิโกและชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก (Gulf Coast and Atlantic Plain) มีบริเวณตั้งแต่ทางตะวันออกของเทือกเขาแอปพาเลเชียนลงไปถึงอ่าวเม็กซิโก โดยเฉพาะที่ราบชายฝั่งอ่าวเม็กซิโกเป็นเขตที่มีอากาศร้อน จึงเหมาะแก่การปลูกพืชเมืองร้อน เช่น ยาสูบ ข้าวเจ้า ฝ้าย ผลไม้ต่างๆ
- 4.6 ที่ราบบนที่สูง (High Plains) ได้แก่ พื้นที่ทางด้านตะวันออกของเทือกเขารอกกี ซึ่งเป็นเขตเงาฝนหรือเขตอัลลม ทำให้มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปีต่ำ เป็นเขตเหมาะสำหรับปลูกข้าวสาลี โดยใช้เครื่องจักรทุ่นแรงในการเพาะปลูกแบบไร่นาขนาดใหญ่

แผนที่แสดงประเทศต่างๆ ของทวีปอเมริกาเหนือ
ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ 305 โลกของเรา, 2544 หน้า 68.

แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ
ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ 305 โลกของเรา, 2544 หน้า 51.

แหล่งน้ำในทวีปอเมริกาเหนือ ได้แก่

แหล่งน้ำจืด ได้แก่

1. แม่น้ำ

แม่น้ำมิสซิสซิปปี

แม่น้ำมิสซูรีหรือ แม่น้ำมิสซิสซิปปี

แม่น้ำรีโอแกรนด์

แม่น้ำยูคอน

แม่น้ำซัสแคตเชวัน

แม่น้ำโคลัมเบีย

แม่น้ำโคโลราโด

แม่น้ำเซนต์ลอว์เรนซ์

แม่น้ำเพรเซอร์

บริเวณลำน้ำโค้งตัวสุดของแม่น้ำมิสซูรีที่ยาวที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา และเป็นแควสำคัญของแม่น้ำมิสซิสซิปปี

ทะเลสาบ มีทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและเกิดจากการสร้างเขื่อน ทะเลสาบขนาดใหญ่ ได้แก่ กลุ่มทะเลสาบเกรตเลกส์ ทะเลสาบวินนิเพก ทะเลสาบเกรตสเลฟ ทะเลสาบเกรตแบร์ ทะเลสาบเกรตซอลด์

U.S. Army Corps of Engineers, Detroit District

ภูมิอากาศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศ

- ที่ตั้ง มีอาณาเขตตั้งแต่ใกล้ขั้วโลกจนถึงใกล้เส้นศูนย์สูตร ทำให้มีภูมิอากาศทั้งเขตหนาว เขตอบอุ่น และเขตร้อน
- ลักษณะภูมิประเทศ ด้านที่มีแนวเทือกเขาสูงกั้นทิศทางลมจะมีภูมิอากาศแห้งแล้งแบบทะเลทรายและทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย ส่วนด้านที่ภูเขาที่ไม่สูงมาก ซึ่งไม่ขวางกั้นทิศทางลม จะมีภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น อุณหภูมิปานกลางและมีฝนตกตลอดปี
- กระแสน้ำ ชายฝั่งตะวันออกด้านมหาสมุทรแอตแลนติกมีกระแสน้ำอุ่นกัลฟ์สตรีมไหลผ่าน จึงทำให้ชายฝั่งด้านนี้มีภูมิอากาศไม่หนาวเย็นมากนัก ส่วนชายฝั่งแลบราดอร์ของประเทศแคนาดามีกระแสน้ำเย็นจากแถบขั้วโลกเหนือไหลผ่านและพบกับกระแสน้ำอุ่นกัลฟ์สตรีมแถบเกาะนิวฟันด์แลนด์ ทำให้มีหมอกจัด และมีภูเขาน้ำแข็งล่องลอยมาตามกระแสน้ำจนเป็นอุปสรรคต่อการเดินเรือ แต่บริเวณดังกล่าวก็มีปลาชุกชุม เรียกว่า แกรนด์แบงส์ ชายฝั่งตะวันตกด้านมหาสมุทรแปซิฟิกมีกระแสน้ำอุ่นแปซิฟิกเหนือไหลผ่าน จึงมีภูมิอากาศอบอุ่น ส่วนทางตอนใต้ด้านชายฝั่งตะวันตกมีกระแสน้ำเย็นแคลิฟอร์เนียไหลเลียบชายฝั่ง ทำให้ฤดูร้อนไม่ร้อนจัด
- ทิศทางลมประจำ ส่วนใหญ่เป็นลมค้าตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านมหาสมุทรแอตแลนติก เข้าสู่ทวีป นำความชื้นเข้าสู่บริเวณชายฝั่งตะวันออก

เขตภูมิอากาศ ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือเป็น 12 เขต ดังนี้

1. ภูมิอากาศแบบป่าฝนเขตร้อน พืชพรรณธรรมชาติจะมีใบเขียวตลอดทั้งปี มีความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ
2. ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน พืชพรรณธรรมชาติเป็นสะวันนา
3. ภูมิอากาศแบบทะเลทราย พืชพรรณธรรมชาติประกอบด้วยพืชจำพวกกระบองเพชร ไม้ประเภทมีหนาม และหญ้าใบแข็ง
4. ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย พืชพรรณธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าสเตปป์
5. ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าไม้ผลัดใบชนิดมีใบกว้างและป่าไม้สนที่ไม่มีฤดูผลัดใบ ส่วนดินแดนถัดเข้าไปในทวีปจะมีฝนตกน้อยลง พืชพรรณธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าแพรรี
6. ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าดิบชื้นในเขตอบอุ่น ประกอบด้วยป่าไม้ผลัดใบผสมกับป่าสน และมีมอสเป็นพืชผิวดิน
7. ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน พืชพรรณธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าสลับป่าไม้พุ่มเตี้ย เรียกว่าป่าแคระ
8. ภูมิอากาศแบบชื้นภาคพื้นทวีป พืชพรรณธรรมชาติมีทั้งป่าผลัดใบชนิดใบกว้าง และป่าไม้ที่ไม่มีผลัดใบชนิดที่มีใบแหลม หรือป่าสนผสมป่าไม้ผลัดใบ
9. ภูมิอากาศแบบกึ่งขั้วโลกหรือโทกา พืชพรรณธรรมชาติเป็นพวงป่าสน จึงเป็นแหล่งไม้เนื้ออ่อน
10. ภูมิอากาศแบบทุนดรา พืชพรรณธรรมชาติเป็นพวงสาหร่าย ตะไคร่น้ำ และหญ้ามอสส์
11. ภูมิอากาศแบบทุ่งน้ำแข็ง มีน้ำแข็งปกคลุมจนไม่มีพืชชนิดใดเจริญเติบโตได้
12. ภูมิอากาศแบบที่สูง พืชพรรณธรรมชาติจะน้อยลง อุณหภูมิลดลง มีหิมะตก และมีน้ำแข็งปกคลุมยอดเขาและเทือกเขาสูงอยู่ตลอดเวลา

แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 305 โลกของเรา, 2544, หน้า 54.

ทรัพยากรธรรมชาติ

1. ดิน มีดินที่ไม่เหมาะกับการเกษตร ได้แก่ ดินในเขตภูมิอากาศหนาวเย็นทางภาคเหนือของประเทศ แคนาดาและรัฐอะแลสกาของประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนบริเวณอื่นมีดินที่อุดมสมบูรณ์ ส่วนในเขตลุ่มน้ำก็เป็นดินตะกอนที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก

2. ป่าไม้ เขตป่าไม้สำคัญ ได้แก่ ป่าไม้สน ซึ่งมีทั้งป่าสนผสมป่าไม้ผลัดใบ และ ป่าไม้เมืองร้อน

ต้นสนซีควอยาในเขตป่าไม้
ของรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

3. สัตว์ป่า ปัจจุบันสัตว์ป่าของทวีปนี้มีจำนวนลดลงทั้งชนิดและจำนวน เนื่องจากการบุกเบิกพื้นที่ป่ามากขึ้น

4. พลังงาน ทวีปอเมริกาเหนือมีแหล่งพลังงานสำคัญ ได้แก่ ถ่านหิน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ พลังงานน้ำ และ แร่

เหมืองแร่ทองแดง รัฐยูทาห์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ

ประชากร

จำนวนประชากรสถิติในปี ค.ศ. 2011 ระบุว่าทวีปอเมริกาเหนือมีประชากรประมาณ 544 ล้านคน อัตราความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่เท่ากับ 22 คนต่อตารางกิโลเมตร

เชื้อชาติ

ประกอบด้วยกลุ่มชนหลายเชื้อชาติ ดังนี้

1. พวกผิวเหลือง เป็นชนเผ่าดั้งเดิมที่อพยพมาจากทวีปเอเชีย
2. พวกผิวขาว เป็นประชากรที่อพยพมาจากทวีปยุโรป
3. พวกผิวดำ เป็นประชากรที่ถูกนำเข้ามาเพื่อใช้แรงงานในไร่ นาของประเทศสหรัฐอเมริกา
4. พวกเลือดผสม เป็นพวกเลือดผสมระหว่างเชื้อชาติ

ชาวเอสกีโม เป็นประชากรพวกผิวเหลืองในทวีปอเมริกาเหนือ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศแคนาดาและรัฐอะแลสกาของประเทศสหรัฐอเมริกา

เมสติโซ ประชากรเลือดผสมระหว่างพวกผิวขาวซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวสเปนกับชาวอินเดียนซึ่งเป็นชนพื้นเมือง

ภาษา

ส่วนใหญ่อยู่ในตระกูลภาษาอินโดยูโรเปียน ประกอบด้วย

1. กลุ่มภาษาอังกฤษ เป็นภาษาประจำชาติและภาษาราชการของสหรัฐอเมริกาและแคนาดา
2. กลุ่มภาษาสเปน เป็นภาษาราชการของประเทศเม็กซิโกและประเทศในอเมริกากลาง
3. กลุ่มภาษาฝรั่งเศส ใช้กันมากในรัฐควิเบกของแคนาดา และในเฮติ

ศาสนา

ส่วนใหญ่นับถือคริสต์ศาสนา 2 นิกาย คือ

1. นิกายโปรเตสแตนต์ นับถือกันมากในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา
2. นิกายโรมันคาทอลิก นับถือกันมากในรัฐควิเบกของแคนาดา กลุ่มลาตินอเมริกา และ

ประชากรในเมืองของสหรัฐอเมริกาที่เคยเป็นอาณานิคมของสเปน

การกระจายของประชากร ประเทศในกลุ่มแองโกลอเมริกา มักอยู่ในเขตเมือง ส่วนประชากรในกลุ่มลาตินอเมริกามักอยู่ในเขตชนบท

1. บริเวณที่มีประชากรหนาแน่น ได้แก่ ทางภาคตะวันออกของทวีป มีปัจจัยดังนี้

ภูมิประเทศเป็นที่ราบ

ปริมาณฝนเพียงพอ

แร่ที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมมีจำนวนมาก

การคมนาคมขนส่งสะดวก

ท่าเรือนิวยอร์กเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางน้ำด้านชายฝั่งตะวันออกของทวีปอเมริกาเหนือ

เมืองลอสแอนเจลิส ในรัฐแคลิฟอร์เนีย เป็นแหล่งที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นมากทางด้านชายฝั่งตะวันตกของทวีปอเมริกาเหนือ เป็นเมืองใหญ่อันดับ 2 ของประเทศสหรัฐอเมริการองจากเมืองนิวยอร์ก

2. บริเวณที่มีประชากรเบาบาง ได้แก่ พื้นที่ที่มีภูมิประเทศและภูมิอากาศเป็นอุปสรรคต่อการ

ดำเนินชีวิต เช่น เขตที่สูง และมีภูมิอากาศหนาวเย็น

เศรษฐกิจ อาชีพสำคัญ ได้แก่

แผนที่แสดงเขตเกษตรกรรมของทวีปอเมริกาเหนือ

1. การเกษตร ประกอบด้วย

การเพาะปลูก พืชที่ใช้เพาะปลูก ได้แก่

ข้าวโพด เป็นพืชเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ปลูกมากบริเวณที่ราบภาคกลาง

ข้าวสาลี ปลูกมากในประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา

ฝ้าย เป็นสินค้าออกที่สำคัญของทวีปอเมริกาเหนือ

ถั่วเหลือง บริเวณที่ปลูกมาก ได้แก่ เขตที่ราบภาคกลางของสหรัฐอเมริกา

อ้อย เป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศคิวบาและหมู่เกาะเวสต์อินดีส

ผักและผลไม้ต่าง ๆ ปลูกมากในเขตร้อนของสหรัฐอเมริกา

ข้าวเจ้า จะปลูกในเขตที่ปลอดภัยและมีระบบชลประทานที่ดี

ถั่วเหลืองและกาแฟ เป็นพืชเมืองร้อนที่ปลูกมากในแถบอเมริกากลาง

การเลี้ยงสัตว์ สัตว์ที่นิยมเลี้ยงกันมาก ได้แก่

โคเนื้อ เลี้ยงกันมาในเขตอากาศค่อนข้างแห้งแล้ง โดยเลี้ยงแบบคอกปศุสัตว์ขนาดใหญ่

โคนม แหล่งเลี้ยงโคนมที่สำคัญ ได้แก่ ที่ราบภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 สุกร เป็ด และไก่ เลี้ยงในเขตเดียวกับโคนม
 แกะ ส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อใช้ขน นิยมเลี้ยงในเขตแห้งแล้งและเขตภูเขา

การเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อยให้โคออกไปหากินหญ้าในทุ่งหญ้าตามธรรมชาติในรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

2. การทำป่าไม้ ไม้สำคัญ คือ ไม้สนและไม้ผลัดใบอื่น ๆ เขตป่าไม้สำคัญอยู่ทางตะวันตกของประเทศแคนาดา

3. การทำประมง แหล่งประมงสำคัญ ได้แก่ เขตน้ำตื้นใกล้ชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก มีกระแสน้ำอุ่นกัลฟ์สตรีมและกระแสน้ำเย็นแลบราดอร์ไหลมาบรรจบกัน ทำให้มีแพลงก์ตอนอุดมสมบูรณ์จึงจับปลาได้มาก

4. การทำเหมืองแร่ ทวีปอเมริกาเหนืออุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ถ่านหิน ปิโตรเลียม เหล็ก ทองคำและเงิน ทองแดง ตะกั่ว และสังกะสี และ บ็อกไซต์

5. อุตสาหกรรม อุดมไปด้วยทรัพยากรที่ส่งเสริมด้านอุตสาหกรรม

6. การค้า ประเทศที่มีมูลค่าทางการค้ากับภูมิภาคอื่นมากที่สุด คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเป็นคู่ค้าสำคัญของประเทศแคนาดา ตลอดจนประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา ยกเว้นคิวบาและนิการากัว สินค้าเข้าส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบ ส่วนสินค้าออกที่สำคัญ ได้แก่ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ น้ำมันเชื้อเพลิง เหล็ก เหล็กกล้า ถ่านหินเครื่องจักรกล ไม้ ยาสูบ ยานยนต์ เครื่องบิน อากาศยาน โพรเซสส์ ผลิตภัณฑ์อาหาร และ เคมีภัณฑ์

การคมนาคมขนส่ง มีลักษณะดังนี้

1. ทางบก สหรัฐอเมริกาและแคนาดามีเส้นทางกระจายติดต่อกันอย่างทั่วถึง มีทั้งทางรถยนต์ ซึ่งมีความก้าวหน้าเฉพาะในเขตเมือง และ ทางรถไฟ ส่วนใหญ่อยู่ในสหรัฐอเมริกา และมักมีอยู่อย่างหนาแน่น บริเวณชายฝั่งตะวันออกของทวีป

2. ทางน้ำ ได้แก่ ทะเลและมหาสมุทร ประกอบด้วยเส้นทางเดินเรือทั้งด้านมหาสมุทรแอตแลนติกและแปซิฟิก และ แม่น้ำ ลำคลอง และทะเลสาบ พื้นที่ที่มีเส้นทางคมนาคมประเภทนี้หนาแน่น ได้แก่ บริเวณชายฝั่งตะวันออก มีการขุดคลองที่คอคอดปานามา เพื่อใช้เป็นเส้นทางลัดระหว่างมหาสมุทรทั้งสองฝั่งโดยไม่ต้องผ่านแหลมฮอว์นในทวีปอเมริกาใต้

3. ทางอากาศ ทวีปอเมริกาเหนือโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาและแคนาดามีเส้นทาง ทางอากาศ กว้างขวาง

4. ทางท่อ ใช้เพื่อขนส่งก๊าซธรรมชาติ น้ำมันถ่านหินผง และน้ำ

ท่อขนส่งน้ำมันดิบจากแหล่งผลิตบริเวณเมืองพรูโดเบย์
ทางภาคเหนือมายังโรงกลั่นที่เมืองเวลดี
ทางภาคใต้ของรัฐอะแลสกา ประเทศสหรัฐอเมริกา

North America

North America, third largest of the world's continents, lying for the most part between the Arctic Circle and the Tropic of Cancer. It extends for more than 5,000 miles (8,000 km) to within 500 miles (800 km) of both the North Pole and the Equator and has an east-west extent of 5,000 miles. It covers an area of 9,355,000 square miles (24,230,000 square km). North America is bounded on the north by the Arctic Ocean, on the east by the North Atlantic Ocean, on the south by the Caribbean Sea, and on the west by the North Pacific Ocean. To the northeast Greenland is separated from Iceland by the Denmark Strait, and to the northwest Alaska is separated from the Asian mainland by the much narrower Bering Strait. North America's only land connection is to South America at the narrow Isthmus of Panama. Denali (Mount McKinley) in Alaska, rising 20,310 feet (6,190 metres) above sea level, is the continent's highest point, and Death Valley in California, at 282 feet (86 metres) below sea level, is its lowest. North America's coastline of some 37,000 miles (60,000 km)—the second longest of the continents after Asia—is notable for the great number of indentations, particularly in the northern half.

Lakes

Lakes abound in North America. Most of them are products of glaciation, which has had a vast effect on the continental drainage pattern—notably by widening the passes through the northern Appalachians and the Cordilleras and by forming big lakes in ice-deepened basins. The Great Lakes proper have a fascinating history, as Lakes Superior and Huron were vast synclinal depressions even in Precambrian times. In place of the present eastern lower Great Lakes (Erie and Ontario), a scarp-and-vale topography existed, with the high front of the Niagara limestone scarp separating vales of shale to the west and east. The glaciers preferentially flowed down the vales and synclines and greatly deepened them into ice-cut basins, where water gathered; as the ice melted away, the Great Lakes formed. While the ice front of the glaciers was blocking the St. Lawrence outlet, the early lakes drained southward into the Mississippi-Ohio, the Susquehanna, and the Mohawk-Hudson systems. When the ice retreated from the Gulf of St. Lawrence, the lakes sought the lower outlet through the St. Lawrence River, decreasing the level of the Great Lakes and leaving beaches around them that stand out as raised beaches, or strandlines. The land, depressed under the enormous weight of the ice, has been rising since, lifting the old beaches above the present diminished bodies of water. Similar strandlines follow the Gulf of St. Lawrence, once under glacial Lake Champlain; Lake Winnipeg, once part of the immense glacial Lake Agassiz; and Lake Athabasca and Great Slave and Great Bear lakes, which also are the relics of once deeper and larger glacial lakes. The western lakes were formed by ice blocking the free drainage of water to Hudson Bay or the Beaufort Sea. Farther south, in the Great Basin, a pluvial (rainy) period of climate during the Pleistocene, matching the ice age in the north, gave rise to the enormous Lakes Lahontan and Bonneville. The Great Salt Lake is a relic of Lake Bonneville, the ancient strandlines of which are up to 1,000 feet (300 metres) above the present shoreline. Similarly, present-day Lake Chapala in Mexico represents only a small portion of the large body of water that accumulated on the Mexican Plateau and whose level fluctuated during several pluvial periods. The contribution of all these lakes—and many more—to the drainage of North America has been outstanding. Much of the relatively flat Canadian Shield is so riddled with lakes and swamps as to form an amphibious landscape.

MarquetteMarquette Harbor Lighthouse on Lake Superior, Marquette, Michigan.*Dale Fisher, US Army Corps of Engineers*
 dogsledding; Great Slave LakeDog team moving across Great Slave Lake, Northwest Territories, Canada.*Gordon*
Wiltsie/AlpenImage, Ltd.

Rivers

The river regimes of North America exhibit great variety. Northward-flowing rivers—such as the Yukon, Mackenzie, Red River of the North, and Nelson and the rivers of eastern Canada—freeze in winter. Because their upper courses then thaw before the lower sections are free of ice, their lower (northern) reaches frequently flood, especially if the thaw is late enough to coincide with early summer rains. The St. Lawrence runs high in spring and early summer, because any winter precipitation in its drainage basin falls on a frozen surface and serves to heighten runoff during the spring thaw.

Dawson, Yukon, CanadaThe town of Dawson on the Yukon River, Yukon, Canada.© *Karoline Cullen/Shutterstock.com*
 Passenger ship near source of St. Lawrence River at Lake Ontario.© *benedek/iStock.com*

The Mississippi system also is frequently swollen in spring as melting snows in the upper parts of the drainage basin are added to runoff from spring rains in the southern Great Plains and southeastern states; flooding can then become a major hazard. River water is kept high by the rains that tropical gulf air and local convection storms bring until midsummer. A marked falloff then occurs, giving way to full flow in late autumn and winter as polar continental air reactivates mid-continental storm tracks. Most other eastern rivers have two periods of high water, occurring in early summer and late winter.

In the American Southwest, winter is the main period of flooding, as rivers dwindle appreciably in summer. The northern Pacific region, by contrast, has rain in all seasons, though with a winter maximum. In the southern tropical regions, rivers have a much more regular regime, running full throughout the year, except in the dry rain-shadow areas leeward of the mountains.

Soils

Before 1960, climate was the main basis used for categorizing soils, with a division first into humid and arid groups and then into subgroups according to the way in which temperature and moisture acted together to produce different horizons (layers) in the soil. Since then, soil classification has come to depend on the unique characteristics of soils and their horizons. The current system of soil classification, called soil taxonomy, involves hierarchical groupings of soils based on strictly defined types of horizons, temperature, colour, drainage or wetness, chemistry, and mineralogy. Twelve major categories of soils have been identified, all of which can be found in various parts of North America. Most of these still can be placed into two broad groupings that reflect their general vegetation cover: forest soils and grassland, desert, and tundra soils.

Distribution of North American soil groups as classified by the Food and Agriculture Organization (FAO). *Encyclopædia*

Forest soils

Forest soils are widespread in North America and typically occur in humid regions.

Spodosols

The cool temperate climatic zone is characterized by spodosols, which typically form on sandy materials under coniferous or mixed coniferous and deciduous forest. They are easily recognized by a leached, acid, grayish white horizon near the surface and a dark, brown to black subsoil B horizon. Relatively infertile because of deep leaching of otherwise nutrient-poor sands, spodosols are best left to forest or to crops that prefer acid conditions, such as potatoes and hay. They extend under the taiga (boreal forest) from Alaska to Newfoundland.

Boreal forest, Alaska, U.S., dominated by spruce trees (*Picea*). Erwin & Peggy Bauer/Bruce Coleman Ltd

Climate

The enormous width of the continent in the higher latitudes has led to a great extension of Arctic and cool temperate climates, while the tapering south has greatly reduced the land area under tropical climates. Most storms are driven from west to east by a strong mid-continental airflow called the jet stream, and these storms most often converge on the New England region. Thus, the Cordilleras of Canada and the United States have climatically wet, windward slopes facing the Pacific and dry, leeward slopes facing the interior.

Chapter
3

South America

ตัววัดขั้นปี

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ (ส 5.1 ม. 3/2)

The physical aspects of South America

- Location, size, and boundary
- Topography
- Climate and vegetation
- Natural resources and environment
- Rivers of North America

The economic, social, cultural and demographic aspects of South America

- Economic aspect
- Social and cultural aspects
 - ✓ Races
 - ✓ Language
 - ✓ Religion
- Population dispersion and Density

ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาใต้ เป็นดินแดนที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ทางซีกโลกใต้

เมื่อประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 15 ต่อมา ค.ศ. 1572 ก็ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสเปน หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวอาณานิคมในทวีปอเมริกาใต้ได้ต่อสู้เรียกร้องเอกราช เกือบทุกประเทศในปัจจุบันจึงมีอิสระในการปกครองตนเอง ยกเว้นเฟรนช์เกียนา และหมู่เกาะพอล์กแลนด์

แผนที่แสดงประเทศต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้
ที่มา: ประมวลรูป วิทยาศาสตร์ และงานอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 305 โลกของเรา, 2544, หน้า 102.

ที่ตั้ง อาณาเขต และขนาด

มีเนื้อที่รวม 17,821,029 ตารางกิโลเมตร มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมกลับข้างกับทวีปอเมริกาเหนือ และมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับทวีปอเมริกาเหนือ ดินแดนภาคพื้นทวีปทางเหนือสุด คือ แหลมกายีนัส

ทิศตะวันออก จดมหาสมุทรแอตแลนติก ดินแดนภาคพื้นทวีปทางตะวันออกสุด คือ แหลมโกเกย์รูส์

ทิศใต้ จดช่องแคบเดรก ดินแดนภาคพื้นทวีปทางใต้สุดของทวีปอเมริกาใต้ คือ แหลมโพรเวิร์ด

ทิศตะวันตก จดคลองปานามาและมหาสมุทรแปซิฟิก ดินแดนภาคพื้นทวีปทางตะวันตกสุด คือ แหลมปารีญัส

ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งเป็น 3 เขต ดังนี้

แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 305 โลกของเรา, 2544, หน้า 86.

1. เขตเทือกเขาสูงทางด้านตะวันตก มีเทือกเขาแอนดีสทอดตัวเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกจากเหนือสุดลงมาใต้สุด เทือกเขาแอนดีสเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำแอมะซอน ทั้งนี้ เทือกเขาสูงทางด้านตะวันตกเป็นแนวเทือกเขาหินใหม่

เทือกเขาแอนดีสเป็นเทือกเขาที่มีความยาวที่สุดในโลกและเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสายสำคัญของทวีปอเมริกาใต้

ที่ราบสูงอัลติปลานอเป็นที่ราบสูงในเขตเทือกเขาแอนดีสที่มีประชากรอาศัยอยู่มาก

2. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีที่ราบลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่ 3 แห่ง คือ

ที่ราบลุ่มแม่น้ำโอรีโนโก เป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ

ที่ราบลุ่มแม่น้ำแอมะซอน เป็นแหล่งป่าไม้เขตร้อนที่สำคัญและเป็นที่อยู่ของชาวอินเดียน

ที่ราบลุ่มแม่น้ำปารานา-ปารากวัย-อูรุกวัย บริเวณที่แม่น้ำทั้ง 3 สายไหลมาบรรจบกันมี

ลักษณะเป็นอ่าวใหญ่ เรียกว่า รีโอเดลาปลาตา

ลำน้ำขนาดเล็กแควหนึ่งของแม่น้ำแอมะซอนซึ่งมีที่ราบลุ่มแม่น้ำและอาณาเขตกว้างใหญ่เป็นแหล่งป่าไม้เขตร้อนที่สำคัญของประเทศบราซิล

3. เขตที่ราบสูงทางด้านตะวันออก แบ่งเป็น 4 เขต ได้แก่

ที่ราบสูงกืออานา มีน้ำตกที่สูงที่สุดในโลก คือ น้ำตกเอนเจล

ที่ราบสูงบราซิล เป็นที่ราบสูงระหว่างที่ราบลุ่มแม่น้ำแอมะซอนกับลุ่มแม่น้ำปารานาและประเทศปารากวัย

ที่ราบสูงมาตุโกรสซู เป็นเขตทุ่งหญ้าเขตร้อนในประเทศบราซิล

ที่ราบสูงปาตาโกเนีย เป็นที่ราบสูงเชิงเขาทางด้านตะวันออกของเทือกเขาแอนดีสไปจดมหาสมุทรแอตแลนติก เป็นเขตค่อนข้างแห้งแล้ง

น้ำตกเอนเจลสูงที่สุดในโลกอยู่บน
ที่ราบสูงกีอานา ประเทศเวเนซุเอลา

แหล่งน้ำในทวีปอเมริกาใต้

แหล่งน้ำจืดที่สำคัญ มีดังนี้

1. แม่น้ำ ได้แก่

แม่น้ำแอมะซอน เกิดจากเทือกเขาแอนดีสในประเทศเปรู

แม่น้ำแอมะซอนในประเทศบราซิล ยาวเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากแม่น้ำไนล์
สามารถเดินเรือเล็กเข้าไปได้ถึงเมืองอีโกโตส ประเทศเปรู และสามารถเดินเรือสมุทรเข้าไปได้ไกลจากปากน้ำ
ประมาณ 1,600 กิโลเมตร ถึงเมืองมานาสส์ ประเทศบราซิล

แม่น้ำปารานา เกิดจากที่ราบสูงทางด้านตะวันออก

แม่น้ำปารานา มีความยาวเป็นอันดับ 2
ของทวีปอเมริกาใต้รองจากแม่น้ำแอมะซอน

แม่น้ำปารากวัย เกิดจากที่ราบสูงในประเทศบราซิลทางตอนกลางของทวีป
แม่น้ำโอรีโนโก เกิดจากที่ราบสูงกีอานาทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศเวเนซุเอลา

แม่น้ำโอรีโนโก ช่วงที่ไหลผ่านประเทศเวเนซุเอลา
เป็นแหล่งประมงน้ำจืดของประชากรที่อาศัย
อยู่ในลุ่มน้ำนี้

แม่น้ำมักดาเล เกิดจากเทือกเขาแอนดีส

แม่น้ำมักดาเลนา ประเทศโคลอมเบีย
เป็นแม่น้ำที่เกิดจากเทือกเขาแอนดีส

แม่น้ำเซาฟรังซิสกู เกิดจากเทือกเขาในเขตที่ราบสูงบราซิล

2. ทะเลสาบ ได้แก่ ทะเลสาบตีตีกากาซึ่งอยู่ระหว่างประเทศเปรูและโบลิเวีย เป็นทะเลสาบที่

ใช้ในการขนส่ง

ทะเลสาบตีตีกากา เป็นทะเลสาบที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลกและอยู่สูงที่สุดในโลก

ภูมิอากาศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภูมิอากาศ ได้แก่

1. **ที่ตั้ง** พื้นที่ส่วนใหญ่ทวีปอเมริกาใต้ตั้งอยู่ในเขตละติจูด จึงอยู่ในเขตร้อน
 2. **ลักษณะภูมิประเทศ** มีเทือกเขาต่างๆเป็นกำแพงขวางกั้นความชื้นและลมประจำที่พัดจากทะเล ทำให้บางบริเวณมีภูมิอากาศแห้งเป็นเขตทุ่งหญ้าและทะเลทราย
 3. **กระแสน้ำ** ทางด้านตะวันตกกระแสน้ำเย็นฮัมโบลต์หรือกระแสน้ำเย็นเปรู ทำให้ชายฝั่งด้านนี้มีอากาศเย็นและมีความชื้นต่ำในฤดูร้อน ส่วนด้านตะวันออกกระแสน้ำอุ่นแอตแลนติกใต้ ทำให้บริเวณชายฝั่งมีอากาศอบอุ่นและมีความชื้นสูง
 4. **ลมประจำ** พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตลมสงบบริเวณเส้นศูนย์สูตร และเขตอิทธิพลลมค้าตะวันออกเฉียงเหนือและลมค้าตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ชายฝั่งตะวันออกมีฝนตกชุก ประเทศในเขตละติจูดต่ำจะร้อน ยกเว้นบริเวณเทือกเขาและที่ราบสูงซึ่งมีอุณหภูมิลดลงตามระดับความสูง
- เขตภูมิอากาศ** จำแนกเป็น 8 เขต ดังนี้

แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่นๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 305 โลกของเรา, 2544, หน้า 89.

1. ภูมิอากาศแบบป่าฝนเขตร้อน พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าดิบชื้น เรียกว่า เซลวาส
2. ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเขตร้อน พืชพรรณธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าและป่าโปร่ง
3. ภูมิอากาศแบบทะเลทราย ส่วนใหญ่เป็นพืชที่ทนความแห้งแล้ง

ทะเลทรายอาตากามา ประเทศชิลี
มีความแห้งแล้งมากที่สุดในทวีปอเมริกาใต้

4. เขตภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย พืชพรรณตามธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าสั้นในเขตอบอุ่น
5. เขตภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น พืชพรรณเป็นทุ่งหญ้ายาวแบบเดียวกับทุ่งหญ้าแพรรีในทวีปอเมริกาเหนือ เรียกว่า ทุ่งหญ้าปัมปา
6. เขตภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าดิบชื้นในเขตอุ่นซึ่งมีไม้ขนาดใหญ่
7. เขตภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน พืชพรรณธรรมชาติ ได้แก่ ไม้พุ่มมีหนาม ไม้คอร์กโอ๊ก ต้นไม้มีรากลึก เปลือกหนา และพืชจำพวกมะกอก
8. เขตภูมิอากาศแบบที่สูง อุณหภูมิและปริมาณฝนจะลดลงตามระดับความสูง

กรุงกีโต เมืองหลวงของประเทศเอกวาดอร์
มีลักษณะภูมิอากาศแบบที่สูง

ทรัพยากรธรรมชาติ จำแนกได้ดังนี้

1. ดิน มีดินตะกอนที่อุดมสมบูรณ์ 2 ชนิด คือ ดินภูเขาไฟ และ ดินในเขตทุ่งหญ้าปัมปา
2. ป่าไม้ ทวีปอเมริกาใต้มีป่าดิบชื้นมากที่สุดในโลก
3. สัตว์ป่า มีสัตว์ประจำถิ่นที่บางชนิดนำมาเป็นสัตว์เลี้ยง
4. พลังงาน แหล่งพลังงานสำคัญ ได้แก่ ปิโตรเลียม ถ่านหิน และ พลังงานน้ำ
5. แร่ มีกระจุกกระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ แร่ที่มี เช่น ทองคำ เงิน ทองแดง บ็อกไซต์ และ เหล็ก

ลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

จำนวนประชากร

สถิติเมื่อ ค.ศ. 2011 ระบุว่าทวีปอเมริกาใต้มีประชากรประมาณ 398 ล้านคน อัตราความหนาแน่นประมาณ 22 คนต่อตารางกิโลเมตร

เชื้อชาติ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มอินเดียน เป็นชนพื้นเมือง
2. กลุ่มผิวขาว เป็นพวกที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน
3. กลุ่มผิวดำ ชาวผิวขาวได้นำชาวผิวดำจากทวีปแอฟริกาเข้ามาเป็นแรงงาน ต่อมากลุ่มผิวดำได้

แต่งงานกับพวกผิวขาวทำให้เกิดลูกเลือดผสม เรียกว่า มุแลตโต

ภาษา

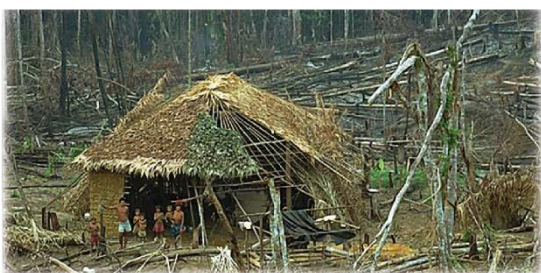
อเมริกาใต้ส่วนใหญ่ใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาราชการ ยกเว้นบราซิล (ใช้ภาษาโปรตุเกส) กายอานา (ใช้ภาษาอังกฤษ) ดินแดนเฟรนช์เกียนาของฝรั่งเศส (ใช้ภาษาฝรั่งเศส) และซูรินาเม (ใช้ภาษาดัตช์)

ศาสนา

ประชากรมากกว่าร้อยละ 90 นับถือคริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก ส่วนนิกายโปรเตสแตนต์มีผู้นับถือน้อย และ ผู้ที่อพยพเข้ามาใหม่ยังมีการนับถือศาสนาอื่น

การกระจายของประชากร

เขตที่มีประชากรหนาแน่นจะมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต ได้แก่

เขตป่าเซลวาส บริเวณลุ่มน้ำแอมะซอนเป็นพื้นที่ที่เป็นอุปสรรคต่อการคมนาคมขนส่ง และมีโรคภัยชุกชุม มีชาวอินเดียนพื้นเมืองเข้าไปอาศัยอยู่น้อยมาก ประกอบอาชีพทำไร่เลื่อนลอยและเก็บของป่า

- เขตชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก
- เขตที่ราบสูงของเทือกเขาแอนดิส
- เขตเมืองหลวงและเมืองใหญ่ของประเทศต่าง ๆ

กรุงบัวโนสไอเรส เป็นทั้งเมืองหลวง เมืองท่า เมืองศูนย์กลางทางการค้า การขนส่ง และอุตสาหกรรมที่สำคัญที่สุดของประเทศอาร์เจนตินา ทำให้เป็นเมืองที่มีประชากรหนาแน่นมาก

การเฉลิมฉลองในงานคาร์นิวัลที่เมืองเรซีที่ประเทศบราซิลมีการจัดกันทั่วประเทศ มีชาวบราซิลแต่งตัวหลากสีสวยงามออกมาเดินร่าไปตามถนนต่าง ๆ

แผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากรในทวีปอเมริกาใต้
ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 305 โลกของเรา, 2544, หน้า 94.

เศรษฐกิจ อาชีพสำคัญ ได้แก่

1. การเกษตร ประกอบด้วย

การเพาะปลูก ส่วนใหญ่เพาะปลูกพืชไว้เลี้ยงตนเองหรือจำหน่ายในท้องถิ่น
กาแฟ มีการส่งออกกาแฟออกสู่ตลาดประมาณร้อยละ 50 ของโลก

ใบและดอกของต้นกาแฟ (บน) และผลของ
ต้นกาแฟ (ขวา) กาแฟเป็นพืชที่สำคัญของ
ทวีปอเมริกาใต้ ผลิตมากในประเทศบราซิล
โคลอมเบีย และเอกวาดอร์

โกโก้ เป็นพืชพื้นเมืองในเขตร้อนชื้นของทวีป

กล้วยและอ้อย ปลูกได้ทั่วไปในเขตร้อนชื้น

ข้าวสาลี เป็นสินค้าที่สำคัญ

ข้าวโพด เป็นสินค้าออกสำคัญที่ปลูกมากในประเทศบราซิล

ฝ้าย ปลูกมากในบราซิลและอาร์เจนตินา

การเลี้ยงสัตว์ สัตว์เลี้ยงสำคัญ ได้แก่

โคเนื้อ ถือเป็นแหล่งโคเนื้อชั้นนำของโลกทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ
และ เลี้ยงกันมากทางตอนใต้ของประเทศ

การเลี้ยงแกะเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
ที่สำคัญของประเทศอูรุกวัย
และหลายประเทศในทวีปอเมริกาใต้

การเลี้ยงโคเนื้อในแถบกลุ่มแม่น้ำมักดาเลนา
ประเทศโคลอมเบีย

2. การทำป่าไม้ ทวีปอเมริกาใต้ใช้ป่าไม้ในทางเศรษฐกิจน้อย แต่ยังมีผลผลิตจากป่ามากมาย
3. การทำประมง น่านน้ำมหาสมุทรแปซิฟิกทางชายฝั่งตะวันตกของทวีปอเมริกาใต้ เป็นแหล่งที่มีปลาชุกชุมเขตหนึ่งของโลก

4. การทำเหมืองแร่ ทวีปอเมริกาใต้มีแร่สำคัญ ดังนี้

ทองแดง มีแร่ทองแดงสำรองประมาณ 1 ใน 4 ของโลก

เหล็ก มีปริมาณแร่เหล็กสำรองประมาณ 1 ใน 5 ของโลก

ดีบุก ประเทศโบลิเวียผลิตดีบุกได้มากเป็นลำดับ 2 ของโลก

สังกะสี ผลิตได้มากเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก

ทองคำ ผลิตได้บ้างเล็กน้อยในเกือบทุกประเทศ

ปิโตรเลียม แหล่งผลิตอันดับต้น ๆ ของโลก คือ ประเทศเวเนซุเอลา

บ็อกไซต์ ผลิตมากในประเทศเวเนซุเอลาและประเทศชูรินาเม

การทำเหมืองแร่ทองแดงในแคว้นชูคึคามาดา
ประเทศชิลี ซึ่งผลิตแร่ทองแดงได้มากที่สุดในโลก

5. อุตสาหกรรม ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมเบาและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร แต่ปัจจุบันหลายประเทศได้พัฒนาอุตสาหกรรมหนัก โดยมีแหล่งอุตสาหกรรมในเขตเมืองหลวงและเมืองใหญ่เป็นส่วนใหญ่

6. การค้า สินค้าเข้า ส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบสำเร็จรูปจากโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนสินค้าออก ได้แก่ วัตถุดิบและผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งประเทศส่วนใหญ่ในทวีปอเมริกาใต้มักจะเสียดุลการค้าเสมอ มีเพียงประเทศบราซิลและประเทศเวเนซุเอลาเท่านั้นที่ได้เปรียบดุลการค้า

การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่ง ยังกระจายไม่ทั่วทุกภูมิภาค การคมนาคมที่สะดวกมีเฉพาะเขตที่ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ ไม่ร้อนหรือแห้งแล้งเกินไป และมีประชากรหนาแน่น ซึ่งลักษณะการคมนาคมขนส่ง มีดังนี้

1. ทางบก แบ่งเป็น

ทางรถยนต์ มีถนนสายหลัก คือ ทางหลวงสายแพนอเมริกัน มีเส้นทางตัดเชื่อมโยงไปยังเมืองหลวงและเมืองใหญ่ของประเทศต่าง ๆ ทำให้เศรษฐกิจในหลายประเทศดีขึ้น

ภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงในทวีปอเมริกาใต้ทำให้การสร้างถนนต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง

รีอูดีจาเนรู ประเทศบราซิล เป็นเมืองท่าเรือใหญ่ทางด้านชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก มีเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ขนส่งสินค้าระหว่างทวีปอเมริกาใต้ อเมริกาเหนือ และยุโรป

ทางรถไฟ ส่วนใหญ่มีระยะสั้น ๆ เชื่อมเมืองใหญ่หรือเมืองท่าระหว่างพื้นที่ชายฝั่งกับที่ราบภาคใต้

2. ทางน้ำ แบ่งเป็น

แม่น้ำ ลำคลอง เส้นทางที่ใช้ภายในทวีป ได้แก่ แม่น้ำปารานา

ทะเล มหาสมุทร สามารถเดินเรือสมุทรกับทวีปอเมริกาเหนือและยุโรปผ่านทางด้านชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก

3. ทางอากาศ ประเทศบราซิลและอาร์เจนตินาได้สร้างท่าอากาศยานทั้งภายในและระหว่างประเทศที่ทันสมัยหลายแห่ง ส่วนประเทศอื่น ๆ แม้จะมีการใช้เครื่องบินน้อยกว่า แต่ก็ยังต้องพึ่งพาการคมนาคมทางอากาศ

Chapter

4

สถานการณ์ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีป อเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ตัววัดชั้นปี

- วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ (ส 5.2 ม. 3/1)
- ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ (ส 5.2 ม. 2/2)
- สำรวจ อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ (ส 5.2 ม. 2/3)
- วิเคราะห์เหตุและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ (ส 5.2 ม. 2/4)

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ ได้แก่

1. การตัดไม้ทำลายป่า มีผลกระทบโดยตรงต่อการสูญพันธุ์และการลดจำนวนของสัตว์ป่า รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและทำให้ปัญหาหมอกพิษ

การตัดไม้ในรัฐบริติชโคลัมเบีย ประเทศแคนาดา

2. การเกษตรที่ผิดวิธีและการขยายตัวของพื้นที่ การพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรทำให้ดินและน้ำเกิดความเสื่อมโทรม ส่วนการเกษตรได้ขยายตัวของพื้นที่ ทำให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่า ทำให้ไร้อ่อนลวย ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม สัตว์ป่าและความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม

แพรวีต็อกหางดำ สัตว์ป่า
ในทวีปอเมริกาเหนือที่อยู่ในภาวะ
เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

3. การขยายตัวของเขตเมืองและพื้นที่อุตสาหกรรม ส่งผลให้มีขยะของเสียจากบ้านเรือน และโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น เกิดมลพิษทางน้ำ และที่อยู่ของสัตว์ป่าลดลง ขณะที่มีการขยายตัวของเขตเมืองและการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชากรมีปัญหาสุขภาพ

4. สัตว์ทะเลลดลง เกิดจากการจับสัตว์น้ำด้วยวิธีการที่รุนแรงและปัญหามลพิษทางน้ำ

5. ฝนกรด ในทวีปอเมริกาเหนือเกิดจากก๊าซไนโตรเจนที่ได้จากการเผาไหม้เชื้อเพลิงของรถยนต์ และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่มาจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรม

6. สารเคมีและของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ใน ค.ศ. 2004 โรงงานอุตสาหกรรมในทวีปอเมริกาเหนือปล่อยสารเคมีและขยะมากถึง 5 ล้านตัน แม้ว่าต่อมาจะมีปริมาณสารลดลง แต่ยังคงมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ชัด

7. ปัญหามลพิษทางน้ำ ในทวีปอเมริกาเหนือมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มของจำนวนประชากร ทำให้มีการปล่อยของเสียและเกิดความต้องการใช้พลังงานมากขึ้น

8. ปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของโลก ทวีปอเมริกาเหนือปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูง สาเหตุมาจาก การใช้และการผลิตไฟฟ้า ไอเสียจากระบบคมนาคม และการเผาไหม้เชื้อเพลิง ทำให้เกิดคลื่นความร้อน ภัยแล้ง พายุเฮอริเคน ธารน้ำแข็งละลายและชายฝั่งถูกกัดเซาะ

9. ปัญหาการขาดน้ำมันในอ่าวเม็กซิโก เกิดเหตุระเบิดที่แท่นขุดเจาะน้ำมันของบริษัท บริติชปิโตรเลียม หรือบีพี กลางอ่าวเม็กซิโก ทำให้น้ำมันดิบรั่วไหลลงสู่อ่าว ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่ทะเล ระบบนิเวศ ตลอดจนการประมงในรัฐลุยเซียนา อีกทั้งยังทำให้ราคาน้ำมันในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นรวดเร็ว

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ ได้แก่
 สภาพไฟป่าที่เกิดในอุทยานแห่งชาติเอลโลว์สโตน
 1. การตัดไม้ทำลายป่า เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ ขยายพื้นที่ทางการเกษตร และการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ขาดแคลนแหล่งต้นน้ำ และสัตว์ป่าสูญพันธุ์

วนอุทยานแห่งชาติเกลเชียร์ รัฐวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา มีธารน้ำแข็งเหลืออยู่น้อยมากในปัจจุบัน

ภาพจากดาวเทียมก่อน (ซ้าย) และหลัง (ขวา) เกิดเหตุการณ์พายุแคทรินาที่เมืองนิวออร์ลีอันส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา จะเห็นได้ว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ถูกน้ำท่วมสูงภายหลังเกิดเหตุการณ์ (สีดำ คือ น้ำ)

ที่มา: www.oknation.net (เนชั่นออนไลน์)

การเผาป่าในพื้นที่ป่าแอมะซอน ประเทศบราซิล

2. การขยายตัวของเขตเมืองและอุตสาหกรรม เกิดจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นและส่วนใหญ่มีความยากจน

3. มลพิษในดินและการพังทลายของหน้าดิน เกิดจากการทำเกษตรยังขาดประสิทธิภาพและใช้สารเคมีจำนวนมาก ส่งผลให้ดินเสื่อมสภาพและเกิดสารพิษตกค้าง

4. การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ เกิดจากการตัดไม้ทำลายป่าและเผาป่า ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

2. สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ กลุ่มนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีบทบาททำให้เกิดความตื่นตัวในเรื่องสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือส่วนใหญ่มาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีในอดีต สรุปได้ดังนี้

1. อาคารสีเขียว เป็นการพัฒนาอาคารให้ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยสร้างจากวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่ มีระบบที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ และประหยัดพลังงาน ผลการดำเนินงานพบว่าในปีเดียวกันนี้ อาคารสีเขียวในประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา และเม็กซิโก ส่วนใหญ่ช่วยลดการใช้พลังงานได้ร้อยละ 35 ลดการใช้น้ำประมาณร้อยละ 50 และลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะได้ถึงร้อยละ 90

ตึกเอ็มไพร์สเตท
ประเทศสหรัฐอเมริกา

2. ชาวต่างถิ่นในสหรัฐอเมริกา การเพิ่มจำนวนประชากรก่อให้เกิดการผสมผสานทางสังคม และวัฒนธรรมจนเกิดคนรุ่นใหม่ที่เป็นลูกผสม ซึ่งโอกาสทางการศึกษาทำให้กลุ่มลูกผสมมีโอกาสแสดงความสามารถจนเป็นที่ยอมรับ

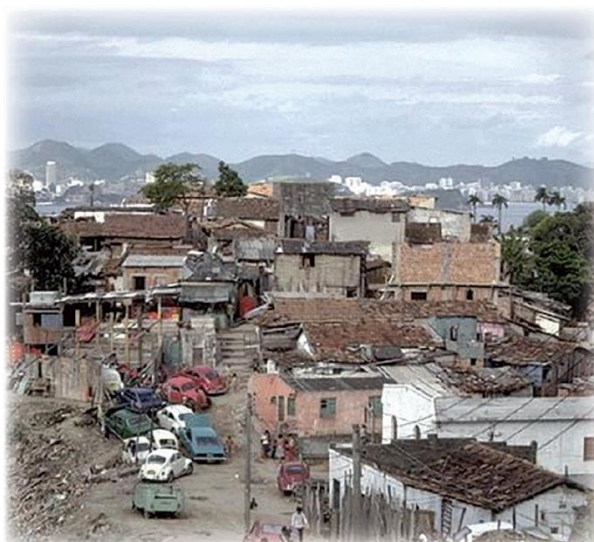
ประเพณีตรุษจีนในเขตไชน่าทาวน์
เมืองแซนแฟรนซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย
ประเทศสหรัฐอเมริกา

3. สำนึกสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ชาวอเมริกันส่วนใหญ่หันมาสนใจสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความนิยมสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4. การเกษตรอินทรีย์ มีคุณสมบัติต้านทานโรคและแมลงศัตรูพืช และทนต่อสภาพดินเสื่อมโทรมและความแห้งแล้งได้ดี ซึ่งได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ

สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้

1. ชุมชนแออัด เกิดจากการเจริญเติบโตของเขตเมืองอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาสังคม คือ เกิดพื้นที่ชุมชนแออัดหรือสลัม

ฟavela ในกรุงรีโอเดจาเนโร ประเทศบราซิล

2. เส้นทางคมนาคมในเขตป่าฝน

ทางหลวงสายทรานส์แอมะซอนในเขตป่าแอมะซอนซึ่งทำให้พื้นที่ป่าถูกทำลาย

3. การเกษตรอินทรีย์ จากผลกระทบของสารเคมีทางการเกษตร ทำให้เกษตรกรในทวีปอเมริกาใต้ปรับเปลี่ยนวิธีการเพาะปลูกมาเป็นการปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมมากขึ้น

3. แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ

1. การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ตั้งแต่ ค.ศ. 1991 ทั้ง 2 ประเทศพยายามลดระดับการขยายตัวของฝนกรด ด้วยการทำสนธิสัญญาเพื่อลดจำนวนรถยนต์และเปลี่ยนมาใช้รถที่ใช้พลังงานหมุนเวียน มีการออกกฎหมายเพื่อลดมลพิษในกลุ่มทะเลสาบเกรตเลกส์ เพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ และเชื่อมโยงอุทยานต่าง ๆ เพื่ออพยพสัตว์ป่า

2. พลังงานทดแทนในทวีปอเมริกาเหนือ สหรัฐอเมริกาและแคนาดามีการใช้พลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานเชื้อเพลิงชีวภาพ ได้แก่ เอทานอล มากที่สุดในทวีปนี้

กังหันลมไฟฟ้าที่ใช้ในการเกษตร รัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

3. สหรัฐอเมริกากับการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน มีร่างกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกและการใช้พลังงานสะอาดของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีสาระสำคัญ 2 ประการ คือ กำหนดเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกร้อยละ 17 จากระดับใน ค.ศ. 2005 ให้ได้

ภายใน ค.ศ. 2020 และ กำหนดให้ตั้งแต่ ค.ศ. 2020 ต้องมีมาตรการภาษีต่อสินค้าบางประเภทที่มาจาก ประเทศที่ไม่ได้มีการกำหนดอัตราการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

หลังเสร็จสิ้นการประชุมเจรจาอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศเมื่อวันที่ 17-18 ธันวาคม ค.ศ. 2009 ประเทศต่าง ๆ ตั้งข้อสังเกต เนื่องจากสหรัฐอเมริกายังคงยืนกรานว่าจะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกร้อยละ 17 ซึ่งเพิ่มขึ้น แคร์ร้อยละ 4 เท่านั้น และมีท่าทีไม่รับพิธีสาร โทเกียว รวมทั้งเรียกร้องให้จีนและอินเดียร่วมรับผิดชอบในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และยังไม่กล่าวถึงเรื่อง เงินสนับสนุนในการรับมือกับปัญหาของประเทศด้อยพัฒนา

4. การลดปัญหาชุมชนแออัดในเมืองเม็กซิโกซิตี ด้วยการสนับสนุนการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่ม รายได้จากภาคบริการ ลดอัตราการว่างงาน สนับสนุนระบบเกษตรเพื่อให้ประชาชนกลับสู่ถิ่นฐาน ลดจำนวน รถยนต์ เพิ่มเส้นทางคมนาคมและรถสาธารณะ ปรับเปลี่ยนระบบขนส่งน้ำ และวางแผนปลูกต้นไม้ในเขตเมือง **การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้**

1. พลังงานทดแทนในประเทศบราซิล มีการออกแบบรถยนต์เพื่อใช้กับเอทานอล และต่อมาได้มีการ ออกแบบรถยนต์ที่ใช้ทั้งน้ำมันและเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง ซึ่งได้รับความนิยมจากชาวบราซิลมาก

การผลิตรถยนต์ของประเทศบราซิลเป็นการผลิตรถยนต์ เพื่อใช้กับเชื้อเพลิงเอทานอลเป็นส่วนใหญ่

2. การลดอัตราการทำลายพื้นที่ป่าฝน ในเขตป่าแอมะซอนพยายามลดอัตราการตัดไม้ทำลายป่า เพื่อลดความแออัดของชุมชนและให้ประชาชนมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. บทบาทของทวีปอเมริกาใต้ในการลดภาวะโลกร้อน หลังสิ้นสุดการประชุมอนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาได้ตกลงจะลดอัตราการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกร้อยละ 39 และลดการทำลายพื้นที่ป่าแอมะซอน

Chapter

5

กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ตัววัดขั้นปี

- อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ (ส 3.1 ม.3/1)
- อธิบายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด (ส 3.2 ม.3/4)
- วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงานและแนวทางแก้ปัญหา (ส 3.2 ม.3/5)

ทบทวนความรู้เดิมเรื่องระบบไหลเวียนทางเศรษฐกิจ มาทบทวนหน่วยย่อยและความสัมพันธ์ของหน่วยย่อย ที่เป็นองค์ประกอบของระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจประกอบไปด้วยภาคธุรกิจ 4 ภาค ได้แก่

ภาคครัวเรือน

ภาคธุรกิจ

ภาครัฐบาล

ภาคต่างประเทศ

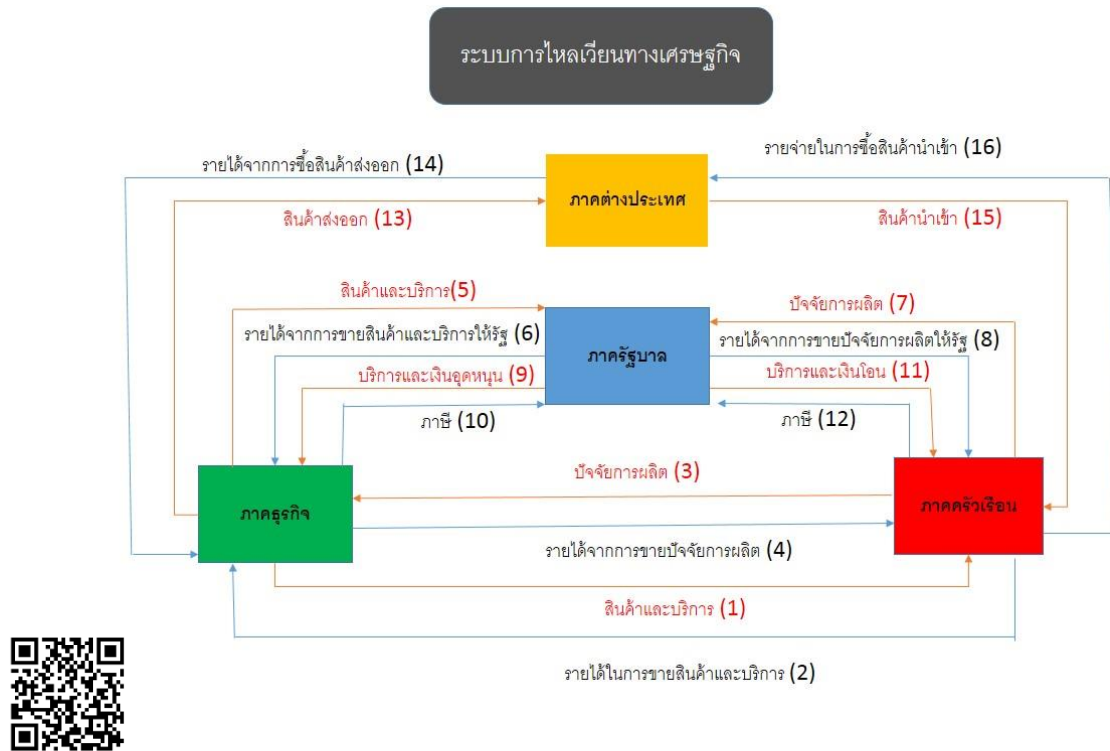
โดยแต่ละภาคมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในการให้และตอบ

ระบบเศรษฐกิจประกอบด้วยหน่วยย่อย หรือ ภาคเศรษฐกิจ 4 ภาค ได้แก่

- 1) ภาคครัวเรือน : คือประชาชนที่ทำหน้าที่ตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ และเป็นเจ้าของ ที่ดิน แรงงานทุน และผู้ประกอบการ อันเป็นปัจจัยการผลิตอีกด้วย
- 2) ภาคธุรกิจ : ทำหน้าที่ซื้อปัจจัยการผลิตที่ซื้อมาจากครัวเรือน และนำมาผลิตเป็นสินค้าและบริการ เพื่อขายให้ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ
- 3) ภาครัฐบาล : หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ดูแล ให้บริการ ดูแลความสงบแก่ประชาชน ผ่านกฎหมายต่าง ๆ
- 4) ภาคต่างประเทศ : ระบบเศรษฐกิจของประเทศอื่น ๆ ซึ่งทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกับภาคเศรษฐกิจในประเทศ

เราสามารถศึกษาความสัมพันธ์ของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ผ่านระบบการไหลเวียนทางเศรษฐกิจดังนี้

ปัญหาเบื้องต้นหลักทางเศรษฐศาสตร์นั้นก็คือปัจจัยการผลิตที่ได้กล่าวไปแล้วนั้นมันมีจำนวนจำกัด แต่ความต้องการของมนุษย์นั้นไม่จำกัด ดังนั้นการตัดสินใจทางการผลิตว่าจะผลิตอะไร อย่างไร และเพื่อแจกจ่ายให้ใคร จึงมีความสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจ โดยภายใต้ระบบทุนนิยมนั้น กลไกการตลาดจะเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจในเรื่องนี้ โดยในระบบนี้ผู้ผลิตมีเป้าหมายทางการผลิตคือให้ได้กำไรสูงสุด ซึ่งเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายนั้นการผลิตก็ต้องมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตมากที่สุดจากปัจจัยการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัด

สรุป

กิจกรรมทางเศรษฐกิจประกอบด้วย

- 1) การผลิต
- 2) การบริโภค
- 3) การแลกเปลี่ยน

การผลิตคือกระบวนการจัดการผสมผสานปัจจัยการผลิต (ที่ดิน แรงงาน ทุน ผู้ประกอบการ) ให้ออกมาเป็นสินค้าและบริการ

การบริโภคคือการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้ตัวเอง

การแลกเปลี่ยน คือกระบวนการการกระจายสินค้าและบริการจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค

ตลาดคืออะไร ?

ในทางเศรษฐกิจตลาดไม่ใช่สถานที่ที่ใช้แลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้าเท่านั้น แต่เป็นระบบที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย เช่น ตลาดแรงงานไม่ได้หมายถึงสถานที่ที่คนเอาแรงงานของตัวเองมาเสนอขาย แต่หมายถึงระบบที่ก่อให้เกิดการซื้อขายแรงงานซึ่งรวมถึงการประกาศรับสมัครงาน สัมภาษณ์และต่อรองราคาค่าแรงงาน และการรับคนเข้าทำงาน โดยผู้ซื้อคือนายจ้าง สินค้าคือแรงงาน และผู้ขายในตลาดคือลูกจ้าง เป็นต้น

➤ ตลาด

ความหมายของตลาด ทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง กิจกรรมซื้อขายสินค้าและบริการโดยไม่จำเป็นต้องใช้สถานที่ เพราะอาจซื้อขายด้วยวิธีการอื่น ๆ ที่ผู้ซื้อและผู้ขายไม่ต้องพบกันโดยตรง

การซื้อขายสินค้าทางเว็บไซต์
อาจเรียกอีกอย่างว่า ตลาดออนไลน์

● ความสำคัญของตลาด

1. ช่วยให้ผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ช่วยลดความสิ้นเปลืองทรัพยากรผลิตสินค้าที่เกินความต้องการ
2. ช่วยให้ผู้บริโภคมีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น
3. ช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวสูงขึ้น เนื่องจากตลาดมีการจ้างงาน

ประโยชน์การตลาด the benefits of online marketing

ผู้บริโภค Consumers

- ความสะดวก
 - ข้อมูล Information
 - ไม่ต้องรอคิว Do not wait
 - ไม่ต้องรอฟังคำตอบ I am waiting to hear the answer
 - ได้สินค้าตรงตามความต้องการ The product meets the requirements
 - ไม่ต้องเดินทาง No need to travel
 - ประหยัดค่าใช้จ่าย Cost savings
- เข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา Access to information at any time

ประโยชน์การตลาด The benefits of online marketing

ผู้ประกอบการ Companies

- เปลี่ยนแปลงข้อมูลง่าย Change it
- ต้นทุนต่ำ Low cost
- สร้างความสัมพันธ์ Relationship
- ไม่ต้องคอยตอบคำถาม To answer questions
- ตรงกลุ่มเป้าหมาย Targeted
- เป็นพนักงานขายตลอด 24 ชั่วโมง As a salesman for 24 hours
- คาดการณ์จำนวนผู้ซื้อได้ Cope with the expected number of buyers
- สามารถเข้าถึงลูกค้าได้ทั่วโลก You can reach customers around the world
- เก็บข้อมูลความต้องการของลูกค้าได้ Storage needs of our customers
- ลดต้นทุนการติดต่อสื่อสาร Reduce the cost of communication

แม้ว่าอินเทอร์เน็ตจะกลายเป็นเครื่องมือการตลาดที่ดี ต้นทุนต่ำ หากผู้ประกอบการใช้แบบไม่มีศีลธรรมและความจริง ผลเสียผลตอบแทนด้านลบก็จะย้อนกลับมายังบริษัทอย่างรวดเร็ว องค์การที่ประสบความสำเร็จมักจะมีรูปแบบการใช้งานอินเทอร์เน็ต แบบผสมผสานและสอดคล้องกัน ระหว่างกิจกรรมการตลาดออฟไลน์ Offline Marketing คือกิจกรรมการตลาดนอกอินเทอร์เน็ตและกิจกรรม การตลาดออนไลน์ Online Marketing คือธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ E-commerce ธุรกิจผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อทดสอบการตอบรับทางการตลาดและใช้กิจกรรมทางการตลาดปกติเข้ามาเสริมความหนักแน่นและความเชื่อถือ การแข่งขันประสพการณ์ในอินเทอร์เน็ตระหว่างคนที่มีความสนใจคล้ายกัน จึงเป็นจุดที่ผู้ประกอบการต้องไม่มองข้าม ดังนั้น ผู้ประกอบการที่คิดจะใช้ กลยุทธ์การตลาดทางอินเทอร์เน็ตก็ต้องตื่นตัวคอยให้ข้อมูลทางด้านบวก และเป็นจริงของธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ

นักเศรษฐศาสตร์แบ่งประเภทของตลาดตามลักษณะการแข่งขันเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

- 1) ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และ 2) ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ ตลาดแต่ละประเภทยังมีรายละเอียดดังนี้

➤ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์มีลักษณะคือ

- 1) จำนวนผู้ซื้อผู้ขายมีปริมาณมาก
- 2) ผู้ขายสามารถเข้าและออกตลาดได้อย่างเสรี โดยไม่มีการกีดกันผู้ขายรายใหม่ และการเข้าออกไม่ได้มีค่าใช้จ่ายสูงมากเกินไป
- 3) สินค้าในตลาดมีลักษณะที่เหมือนกัน และทดแทนกันได้
- 4) ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรู้สมบูรณ์เกี่ยวกับตลาด ทั้งในเรื่องราคาและคุณภาพสินค้า

5) ด้วยเหตุผลทั้ง 5 ประการแรก ผู้ขายและผู้ซื้อรายใดรายหนึ่งจึงไม่มีอิทธิพลในการกำหนดราคาในตลาด เพราะว่าตลาดมีผู้ซื้อผู้ขายเยอะ สินค้าก็เหมือนกัน และทุกคนรู้ข้อมูลซึ่งกันและกัน ถ้ามีผู้ขายบางเจ้าลดราคาเพื่อหวังจะขายของให้ได้มากขึ้น เจ้าอื่นก็จะลดตามด้วยทำให้กำไรต่ำลงกันหมดทั้งตลาดแถมยังขายของไม่ได้มากขึ้นอีกด้วย จึงไม่มีแรงจูงใจให้ลดราคาแต่แรก ดังนั้นราคาจะถูกกำหนดโดยความต้องการซื้อ (อุปสงค์) และความต้องการขาย (อุปทาน) ในตลาด

ตลาดสมบูรณ์ในโลกความจริงอาจจะมีไม่มาก แต่ตัวอย่างที่ใกล้เคียงที่สุดอย่างหนึ่งคือตลาดสินค้าทางการเกษตรเนื่องจาก สินค้าในตลาดมีลักษณะที่เหมือนกัน และทดแทนกันได้ จำนวนผู้ซื้อผู้ขายมีปริมาณมาก และ ผู้ขายก็สามารถเข้าและออกตลาดได้อย่างเสรี โดยไม่มีการกีดกันผู้ขายรายใหม่ และข้อมูลราคา คุณภาพ และการผลิตสินค้าทางการเกษตรของแต่ละเจ้าก็คล้าย ๆ กัน ผู้ซื้อและผู้ขายจึงมีความรู้สมบูรณ์เกี่ยวกับตลาด

ข้อดีของตลาดแข่งขันสมบูรณ์

- ด้านผู้บริโภค ราคาที่ถูกกำหนดขึ้นในสภาพการแข่งขัน เป็นราคาที่ยุติธรรมต่อผู้บริโภค
- ด้านผู้ผลิต ส่งผลให้ผู้ผลิตปรับปรุงสินค้าและบริการของตน เพื่อการแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่นๆ
- ด้านสังคม ทำให้สังคมมีการใช้ทรัพยากรต่างๆอย่างคุ้มค่า เพื่อประสิทธิภาพทางธุรกิจ

หมายเหตุ :: ในทางเศรษฐศาสตร์ ถือว่าตลาดแข่งขันสมบูรณ์เป็นตลาดในอุดมคติ

➤ ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

คือตลาดที่ ราคาไม่ได้ถูกกำหนดโดยความต้องการซื้อ (อุปสงค์) และความต้องการขาย (อุปทาน) ในตลาด เพราะว่าตลาดมีลักษณะบางอย่างที่ต่างออกไปจากตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ซึ่งแตกต่างอย่างไรบ้างนั้นขึ้นอยู่กับว่าเป็นตลาดรูปแบบไหน ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์แบ่งได้เป็น 3 ตลาดหลัก ดังนี้

1) ตลาดผูกขาด

ตลาดผูกขาดคือเป็นตลาดที่มีผู้ค้ารายเดียวและสามารถกีดกันไม่ให้คู่แข่งเข้ามาแข่งได้ แต่มีผู้ซื้อมากมาย ตัวอย่างเช่น การประปาแห่งประเทศไทย เป็นผู้จำหน่ายน้ำประปาเพียงแห่งเดียวในประเทศ สาเหตุของการเป็นผู้ค้ารายเดียวในตลาดมีหลายสาเหตุ เช่น การได้รับสัมปทาน การถือสิทธิบัตร หรือลิขสิทธิ์ ของเทคโนโลยีบางอย่างทำให้ไม่มีใครสามารถเลียนแบบได้ หรือเป็นการลงทุนที่ต้องใช้ต้นทุนสูงมากจนไม่มีใครแข่งในการลงทุนได้ หรือถ้ามีคู่แข่งมาแบ่งตลาดก็อาจจะทำให้ขาดทุนได้ ในกรณีนี้ตลาดผูกขาดจึงสามารถทำให้ผู้ผลิตผลิตสินค้าได้ในราคาเฉลี่ยต่อชิ้นในราคาที่ถูกลง และไม่ขาดทุนจากการลงทุนตั้งต้นที่สูงนั่นเอง ในตลาดผูกขาดเนื่องจากมีผู้ค้ารายเดียว ผู้ค้าจึงเป็นผู้กำหนดราคาในตลาด โดยถือกำไรสูงสุดเป็นสิ่งสำคัญ

2) ตลาดที่มีผู้ค้าน้อยราย

ตลาดที่มีผู้ค้าน้อยรายคือตลาดที่มีผู้ค้าไม่กี่ราย (แต่มากกว่า 1 ราย) ที่ทำการค้าในตลาด ตัวอย่างเช่นบริษัทที่ให้บริการสัญญาณโทรศัพท์มือถือในประเทศไทยมี 5 บริษัท คือ DTAC, AIS, TRUE, CAT, และ TOT ตลาดแบบที่มีผู้ค้าน้อยรายนี้ สินค้าที่ค้าขายของแต่ละบริษัทจะไม่แตกต่างกันมาก (เช่น สัญญาณมือถือของหลายค่าย ก็เป็น 3G เหมือนกัน) และการตัดสินใจในเรื่องราคาหรือจำนวนการผลิต ส่วนมากจะขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ของแต่ละบริษัทเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งตลาด ตลาดในรูปแบบนี้จะไม่ค่อยมีผู้ค้ารายใหม่

เข้ามาในตลาดเพราะการลงทุนแรกเข้าสูงมาก เช่น ในตลาดผู้ให้บริการสัญญาณโทรศัพท์มือถือ ผู้เข้าใหม่ต้องลงทุนประมูลสัญญาณ และต้องลงทุนสร้างเสาสัญญาณทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการลงทุนที่สูงมาก

3) ตลาดกึ่งแข่งขันแบบผูกขาด

ตลาดแบบกึ่งแข่งขันผูกขาดนี้เป็นตลาดที่มีผู้ค้าหรือผู้ผลิตหลายราย และเข้าออกจากตลาดได้อย่างค่อนข้างเสรี สินค้าในตลาดจะใกล้เคียงกันแต่ไม่สามารถทดแทนกันได้ทีเดียว เช่น สบู่ หรือแชมพู ซึ่งผู้ค้าในแต่ละเจ้าจะมีสูตรแชมพูที่เป็นจุดเด่นของตัวเอง ทำให้สินค้ามีความแตกต่างกันในระดับหนึ่งในสายตาผู้บริโภค ทำให้ผู้แข่งขันแต่ละรายเป็นผู้กำหนดราคาสินค้าได้

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการผูกขาด

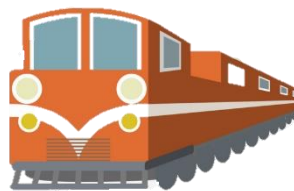
- การกีดกันเนื่องจากการประหยัดต่อขนาด ผู้ผลิตรายย่อยไม่สามารถแข่งขันทางด้านราคาได้
- ผู้ผลิตเป็นเป็นผู้ผูกขาดทรัพยากรที่ใช้ในการผลิต จึงมีอำนาจผูกขาดตลาดสินค้าด้วย
- มีการกีดกันจากภาครัฐ เช่น สัมปทาน สิทธิบัตร ใบอนุญาต
- ผู้ซื้อ-ผู้ขาย ไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการล่าช้า หรือไม่ทั่วถึง

ข้อดีของตลาดผูกขาด

- ในกรณีต้องใช้เงินลงทุนเยอะ รัฐบาลต้องเข้ามาควบคุม เนื่องจากผู้ผูกขาดอาจตั้งราคาสูงจนผู้บริโภคเดือดร้อน
- มีการผลิตสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพจากภาครัฐ ซึ่งเอกชนจึงไม่สนใจผลิต เนื่องจากไม่มีแรงจูงใจทางด้านกำไร
- การมีอำนาจผูกขาด อาจช่วยส่งเสริมด้านการวิจัยพัฒนาต่อยอด ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมใหม่ๆ ในอุตสาหกรรม

ข้อเสียของตลาดผูกขาด

- ผลผลิตอาจไม่สอดคล้องต่อความต้องการ และอาจมีราคาสูง
- ผู้ซื้อไม่มีตัวเลือกในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการมากนัก
- ยิ่งระดับการผูกขาดมาก การผลิตอาจไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่มีคู่แข่งทางการค้า

สรุปตลาดแข่งขันสมบูรณ์มีลักษณะคือ

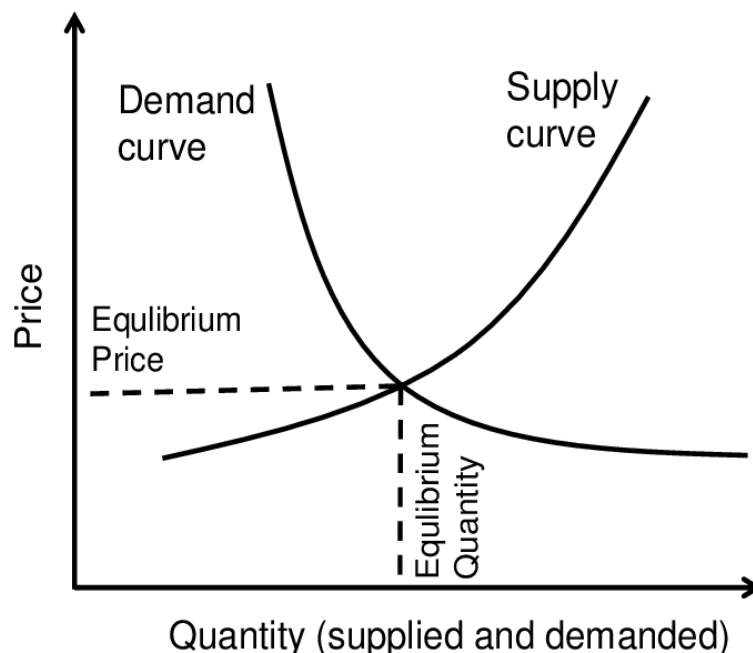
- 1) จำนวนผู้ซื้อผู้ขายมีปริมาณมาก
- 2) ผู้ขายสามารถเข้าและออกตลาดได้อย่างเสรี
- 3) สินค้าในตลาดมีลักษณะที่เหมือนกัน
- 4) ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรู้สมบูรณ์เกี่ยวกับตลาด
- 5) ผู้ขายและผู้ซื้อรายใดรายหนึ่งจึงไม่มีอิทธิพลในการกำหนดราคาในตลาด

● ตลาดผูกขาดคือตลาดที่มีผู้ค้ารายเดียวและสามารถกีดกันไม่ให้คู่แข่งเข้ามาแข่งได้ ผู้ค้าเป็นผู้กำหนดราคาในตลาด

● ตลาดที่มีผู้ค้าน้อยรายคือตลาดที่มีผู้ค้าไม่กี่ราย การตัดสินใจในเรื่องราคาหรือจำนวนการผลิต ส่วนมากจะขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ของแต่ละบริษัทเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งตลาด

● ตลาดแบบกึ่งแข่งขันผูกขาดนี้เป็นตลาดที่มีผู้ค้าหรือผู้ผลิตหลายราย และสินค้าแม้จะเหมือนกันแต่ไม่สามารถทดแทนกันได้เลยทีเดียว ทำให้ผู้แข่งขันแต่ละรายเป็นผู้กำหนดราคาสินค้าได้

เมื่อมีตลาดย่อมมีการซื้อขาย ซึ่งมักจะซื้อขายกันด้วยราคากลางในตลาด (Market price) ราคากลางนี้อาจเรียกว่าเป็น จุดดุลยภาพของราคา (Equilibrium price) ซึ่งจะถูกกำหนดจากทั้งผู้ซื้อ (Buyer) และผู้ขาย (Seller) หากจะอธิบายให้เข้าใจง่ายๆ คือราคาที่ผู้ซื้อยินดีจะจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่ง สินค้า (Goods) หรือ บริการ (Service) และผู้ขายยินดีที่จะขายในราคานั้นๆ ด้วยเช่นกัน หากสินค้าหรือบริการใดไม่ได้ซื้อขายด้วยราคากลางนั้นหมายถึงสินค้าหรือบริการนั้นๆ มีความต่างไปจากสินค้าปกติในตลาด ซึ่งมักเกิดจากปัจจัยทางด้านคุณภาพ (Quality) และ ยี่ห้อ (Brand)

ความหมายและความสำคัญของกลไกราคา

กลไกราคากับระบบเศรษฐกิจ

1. กลไกราคา หมายถึง ภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าและบริการอันเกิดจากแรงผลักดันของอุปสงค์และอุปทาน เมื่อผู้ผลิตพยายามปรับปรุงการผลิตและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นจะเห็นได้ว่าราคาสินค้าและบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ตลอดจนเป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนราคาให้เข้าสู่จุดดุลยภาพ เช่น เมื่อราคาสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นโดยทั่วไปแล้วความต้องการซื้อหรืออุปสงค์ก็จะลดลง แต่อุปทานของสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้น เป็นต้น

กลไกราคาจะพบได้ในทุกตลาด ยกเว้น ตลาดแบบผูกขาด เพราะกลไกราคาจะเกิดได้เฉพาะตลาดที่มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในลักษณะของตลาดเสรีหรือประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมหรือเสรีนิยม หรือระบบเศรษฐกิจแบบผสมเท่านั้น โดยระบบเศรษฐกิจเหล่านี้จะมีกลไกราคาเป็นตัวกำหนดว่าจะผลิตสินค้าปริมาณเท่าใดและราคาเท่าใด

การกำหนดราคาสินค้าและบริการในทางเศรษฐกิจ กำหนดไว้ 2 วิธี คือ

1. ให้กลไกราคาเป็นเครื่องมือในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามแรงผลักดันของอุปสงค์และอุปทาน
2. รัฐบาลกำหนดราคาสินค้าและบริการด้วยการควบคุมและแทรกแซงราคาสินค้าและบริการด้วยวิธีกำหนดราคาเมื่อสินค้าที่จำเป็นขาดตลาด เพื่อช่วยเหลือผู้บริโภค, การประกันราคาขั้นต่ำเพื่อช่วยเหลือผู้ผลิต, การพยุงราคาสินค้าไม่ให้ตกต่ำมากเกินไป เพื่อช่วยเหลือผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่ให้ขาดทุน

อุปสงค์ (Demand)

หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่มีผู้ต้องการซื้อ ณ ระดับราคาต่างๆ ของสินค้าชนิดนั้นภายในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยสมมุติให้ปัจจัยอื่นๆ ที่กำหนดอุปสงค์คงที่ ความต้องการในทันทีต้องมีอำนาจซื้อ (purchasing power หรือ ability to pay) ด้วย ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีแต่ความต้องการในตัวสินค้าโดยไม่มีเงินที่จะจ่ายซื้อ เราเรียกความต้องการลักษณะนั้นว่า “ความต้องการ (want)” ไม่ใช่ “อุปสงค์ (demand)” ดังนั้น องค์ประกอบของอุปสงค์ จะประกอบด้วย ความต้องการและอำนาจซื้อ

กฎของอุปสงค์ (Law of Demand)

อธิบายถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อสินค้าเมื่อราคาสินค้าเปลี่ยนแปลงไป กฎของอุปสงค์กล่าวว่า "ปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อในขณะใดขณะหนึ่งจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับราคาสินค้าชนิดนั้น" โดยมีข้อสมมุติให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ แสดงว่าเมื่อกำหนดให้สิ่งอื่นๆ คงที่ผลดังกล่าวเราเรียกว่า ผลของราคา (price effect) เป็นผลมาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ

1. เมื่อราคาสินค้าชนิดนั้นลดลง ผู้บริโภคจะรู้สึกที่สินค้าชนิดนั้นมีราคาถูกเมื่อเทียบกับราคาของสินค้าชนิดอื่นๆ จึงลดการบริโภคสินค้าชนิดอื่นลง แล้วหันมาบริโภคสินค้าชนิดนั้นเพิ่มขึ้นแทนการบริโภคสินค้าชนิดอื่นที่ลดลง ในตรงกันข้าม ถ้าราคาสินค้าชนิดนั้นสูงขึ้น ผู้บริโภคจะรู้สึกที่สินค้าชนิดนั้นมีราคาแพงเมื่อเทียบกับราคาของสินค้าชนิดอื่นๆ จึงลดการบริโภคสินค้าชนิดนั้นลง แล้วหันมาบริโภคสินค้าชนิดอื่นๆแทน

เราเรียกผลของการเปลี่ยนแปลงปริมาณการบริโภคอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในราคาเปรียบเทียบ (Relative price) ของสินค้าว่า ผลของการใช้แทนกัน (Substitution effect)

2. เมื่อราคาสินค้าชนิดนั้นลดลง ผู้บริโภคจะรู้สึกเหมือนกับว่าเขามีรายได้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะรายได้จำนวนเดิมจะมีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น ดังนั้น เขาจึงซื้อสินค้าเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าราคาสินค้าชนิดนั้นสูงขึ้น ผู้บริโภคจะรู้สึกเหมือนกับว่าเขามีรายได้น้อยลง ดังนั้น เขาจึงซื้อสินค้าลดลง เราเรียกผลของการเปลี่ยนแปลงปริมาณการบริโภคอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในอำนาจซื้อของเงินรายได้ว่า ผลของรายได้ (Income effect)

สรุป : ผลราคา = ผลของการใช้แทนกัน + ผลของรายได้

ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์

ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ของสินค้านอกจากราคาของสินค้าแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ อีก ดังนี้
รายได้ของผู้บริโภค ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และปริมาณการเสนอซื้อสินค้าขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้า ในกรณีสินค้าปกติ (Normal Goods) และสินค้าฟุ่มเฟือย (Superior Goods) รายได้และปริมาณการเสนอซื้อสินค้าของผู้บริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนในสินค้าด้อยคุณภาพ (Inferior Goods) รายได้และปริมาณการเสนอซื้อสินค้าของผู้บริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม
ระดับราคาสินค้าชนิดอื่น ปริมาณการเสนอซื้อสินค้าถูกกำหนดโดยราคาสินค้าชนิดอื่นด้วย เนื่องจากสินค้าที่ซื้อขายในตลาดมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ สินค้าบางชนิดสามารถใช้แทน กันได้ (Substitute goods) หรือสินค้าบางชนิดต้องใช้ร่วมกัน (complementary goods) ดังนั้น การที่ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ปริมาณเท่าใดต้องพิจารณาถึงราคาของสินค้าชนิดอื่นที่สัมพันธ์กันด้วย

รสนิยมของผู้บริโภค รสนิยมของบุคคลโดยทั่วไปจะแตกต่างกันไปตาม อายุ อาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี ระดับการศึกษา และบุคลิกส่วนตัว นอกจากนี้ยังเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ยุคสมัย นอกจากนี้ความนิยมในแต่ละสินค้ายังเปลี่ยนแปลงได้เร็วช้าแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสินค้าที่พิจารณา

การคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต การคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อุปสงค์ของสินค้าเปลี่ยนแปลงไป ขึ้นอยู่กับการคาดคะเนของผู้บริโภคแต่ละคน

ขนาดและโครงสร้างของประชากร โดยปกติถ้าจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอุปสงค์ของสินค้าแทบทุกชนิดย่อมเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะโครงสร้างประชากรด้วย ลักษณะโครงสร้างประชากรมีผลให้อุปสงค์ของสินค้าบางชนิดเพิ่มขึ้นและบางชนิดลดลง

ปัจจัยอื่นๆ การที่ผู้บริโภคจะมีอุปสงค์ต่อสินค้ายังขึ้นอยู่กับอีกหลายปัจจัย เช่น อุปนิสัยในการใช้จ่าย ลักษณะการจัดเก็บภาษีของรัฐ อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น

ราคาสินค้า

ความหมายของอุปทาน

อุปทาน (Supply) หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ผลิตเต็มใจนำออกเสนอขาย ในตลาดภายในระยะเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆ กันของสินค้าและบริการนั้น โดยสมมติให้ปัจจัยอื่นๆ ที่กำหนดอุปทานคงที่

จากความหมายของอุปทาน จะเห็นได้ว่าอุปทานประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ

1. ความเต็มใจที่จะเสนอขายหรือให้บริการ (willingness) กล่าวคือ ณ ระดับราคาต่างๆ ที่ตลาดกำหนดมาให้ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการมีความยินดีหรือเต็มใจที่จะเสนอขายสินค้าหรือให้บริการตามความต้องการซื้อของผู้บริโภค
2. ความสามารถในการจัดหาเสนอขายหรือให้บริการ (ability to sell) กล่าวคือ ผู้ผลิต หรือผู้ประกอบการจะต้องจัดหาให้มีสินค้า หรือบริการ อย่างเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการซื้อของผู้บริโภค ณ ระดับราคาของตลาดในขณะนั้นๆ (สามารถเสนอขาย หรือให้บริการได้) เมื่อกล่าวถึงคำว่า "อุปทาน" จะเป็นการมองทางด้านของผู้ผลิต ซึ่งตรงข้ามกับอุปสงค์ที่เป็นการมองทางด้านของผู้บริโภค ในทางเศรษฐศาสตร์แล้วความสัมพันธ์ของราคาสินค้าที่มีต่ออุปทานของสินค้านั้นจะเป็นไปตามกฎของอุปทาน (Law of Supply)

กฎของอุปทาน (Law of Supply)

กฎของอุปทาน (Law of Supply) จะอธิบายถึงพฤติกรรมของผู้ผลิตในการแสวงหากำไรสูงสุด กฎของอุปทานกล่าวว่า "ปริมาณสินค้าที่ผู้ผลิตเต็มใจจะนำออกขายในระยะเวลาหนึ่งขึ้นอยู่กับราคาสินค้านั้นๆ ในทิศทางเดียวกัน" กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้น ปริมาณอุปทานจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ผลิตมีความต้องการที่จะเสนอขายมากขึ้น เพราะคาดการณ์ว่าจะได้กำไรสูงขึ้น ในทางกลับกัน เมื่อราคาสินค้าลดลงปริมาณอุปทานจะน้อยลง เนื่องจากคาดการณ์ว่ากำไรที่ได้จะลดลง ลักษณะทั่วไปของเส้นอุปทานจึงเป็นเส้นที่มีลักษณะที่ลากเฉียงขึ้นจากซ้ายไปขวา ภายใต้ข้อสมมติว่าปัจจัยตัวอื่นๆ ที่มีผลต่ออุปทานมีค่าคงที่

ปัจจัยที่กำหนดอุปทาน

การที่ผู้ผลิตจะนำสินค้าออกมาเสนอขายมากน้อยเพียงใดนั้น นอกจากราคาของสินค้าชนิดจะเป็นปัจจัยที่กำหนดแล้วยังมีอีกหลายปัจจัย ดังนี้

ต้นทุนการผลิต การตัดสินใจในปริมาณการผลิตผู้ผลิตจะเปรียบเทียบระหว่างรายได้จากการขายสินค้ากับต้นทุน ในการผลิต ต้นทุนการผลิตมีผลต่อปริมาณการผลิตสินค้าโดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ราคาสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งใดอาจมีผลกระทบต่อปริมาณเสนอขายสินค้าอีกชนิดหนึ่งได้ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของสินค้า เช่น สินค้าที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าเปลี่ยนแปลงจะส่งผลต่อการผลิตสินค้าเปลี่ยนแปลงไปด้วย

สภาพดินฟ้าอากาศ สภาพดินฟ้าอากาศมีผลกระทบต่อปริมาณการเสนอขายสินค้าโดยเฉพาะสินค้าเกษตร สภาพดินฟ้าอากาศที่เอื้ออำนวยจะส่งผลให้อุปทานสินค้าเพิ่มขึ้น เป็นต้น

เทคโนโลยี ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีบทบาทต่อการผลิตมาก การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการผลิตจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและปริมาณผลผลิตด้วย

นโยบายรัฐบาล ปริมาณเสนอขายสินค้าอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐ เช่น ถ้าจัดเก็บภาษีการค้าเพิ่มขึ้น ผู้ผลิตอาจลดการผลิตเนื่องจากต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น เป็นต้น

การกำหนดราคาและดุลยภาพของตลาด

ตามกฎของอุปสงค์ (Law of Demand) ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าเพิ่มก็ต่อเมื่อราคาสินค้านั้นถูกลงและในทางตรงข้าม ถ้าราคาสินค้านั้นสูงขึ้น ผู้บริโภคจะซื้อสินค้านั้น น้อยลง ส่วนกฎของอุปทาน (Law of Supply) ผู้ขายจะนำสินค้าออกมาเสนอขายมากขึ้น เมื่อราคาสินค้านั้นสูงขึ้น และถ้าราคาสินค้าลดลง ผู้ขายจะนำสินค้าออกมาเสนอขาย ปริมาณที่น้อยลง ดังนั้น ถ้าราคาสินค้าสูงขึ้น ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าปริมาณที่ลดลง แต่ผู้ขายจะนำสินค้าออกมาเสนอขายมากขึ้น และสามารถพิจารณาได้ในทางตรงข้ามสำหรับ กรณีที่สินค้ามีราคาถูกลง ดังนั้น จึงต้องมีระดับราคาหนึ่งที่ทำให้ปริมาณความต้องการซื้อเท่ากับปริมาณเสนอขาย ซึ่งเรียกว่าราคาดุลยภาพ ในบทนี้จะพิจารณาถึงการกำหนด ขึ้นมาของระดับราคาดุลยภาพ และจะพิจารณาว่าดุลยภาพนั้นจะมีเสถียรภาพหรือไม่ใน ทรรศนะของ Walras และ Marshall ต่อจากนั้นจะพิจารณาถึงการที่อุปทานซึ่งไม่สามารถ ปรับปริมาณผลผลิตได้ในขณะนั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าหรือมีการ ล่าช้าของเวลา (time lag) ในด้านอุปทาน ซึ่งเป็นเรื่องของทฤษฎีใยแมงมุม (The Cobweb Theorem) ตลอดจนพิจารณาถึงการกำหนดราคาขั้นต่ำซึ่งเป็นการแทรกแซงการ เป็นไปของระบบตลาดทำให้ไม่มีการบรรลุถึงจุดดุลยภาพ และในท้ายที่สุดก็จะพิจารณา ประโยชน์ของความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ไขว้ ความ ยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ ร่วมด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าที่พิจารณา อัตราการเปลี่ยนแปลงของของราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง และอัตราการเปลี่ยนแปลงของของ รายได้ของผู้บริโภคว่าจะมีผลกระทบต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงในปริมาณความต้องการซื้ออย่างไร

ราคาดุลยภาพ (Price Equilibrium) ราคาของสินค้าหรือบริการจะถูกกำหนดโดยอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ของสินค้าหรือบริการนั้น ณ ระดับราคาที่ปริมาณสินค้าที่ผู้ซื้อต้องการซื้อเท่ากับ ปริมาณสินค้าที่ผู้ขายต้องการขาย เรียกว่า ราคาดุลยภาพ (price equilibrium) กล่าวคือ **การกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ** หากอุปสงค์มีมากกว่าอุปทาน ราคาสินค้าจะมีแนวโน้มสูงขึ้น เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้นจะทำให้อุปทานเพิ่มขึ้นและอุปสงค์ลดลง แต่ถ้าอุปสงค์มีปริมาณน้อยกว่าอุปทาน ราคาสินค้าจะมีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้อุปทานลดลงและอุปสงค์เพิ่มขึ้น กลไกการกำหนดราคาสินค้าในระบบเศรษฐกิจมีองค์ประกอบดังนี้

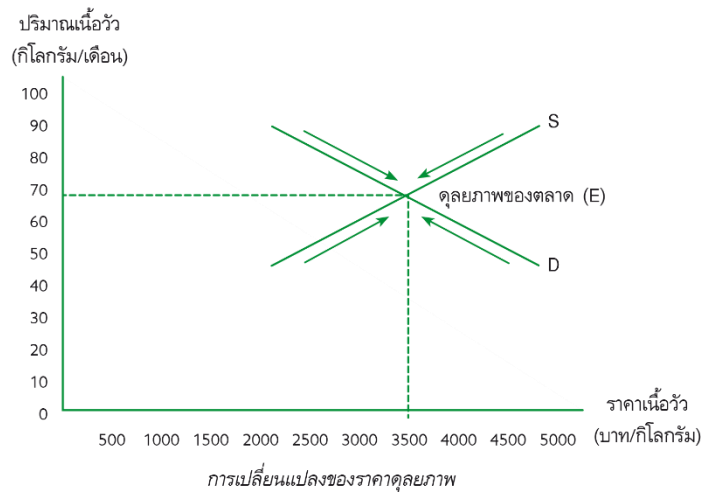
1. ราคาดุลยภาพ เป็นราคาที่ปริมาณความต้องการเสนอซื้อเท่ากับปริมาณเสนอขาย

ปริมาณความต้องการซื้อ ปริมาณเสนอขาย และราคาดุลยภาพของมังคุด		
ราคามังคุด (บาท)	ปริมาณความต้องการซื้อ (กิโลกรัม)	ปริมาณเสนอขาย (กิโลกรัม)
50	200	400
40	250	350
30	300	300
20	350	250
10	400	200

} สินค้าล้นตลาด

} สินค้าขาดตลาด

2. การเปลี่ยนแปลงของราคาดุลยภาพ จะปรับตามการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์และอุปทาน

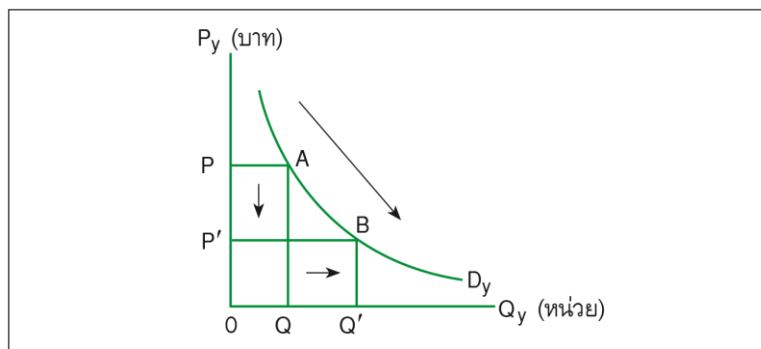

การเปลี่ยนแปลงอุปสงค์และอุปทาน

1. การเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ มี 2 แบบ ดังนี้

- การเปลี่ยนแปลงปริมาณของอุปสงค์ เกิดขึ้นเนื่องจากราคาสินค้าชนิดดังกล่าว

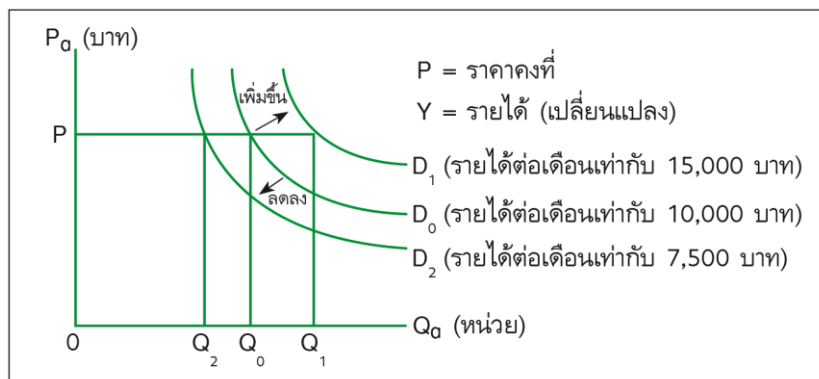
เปลี่ยนแปลงไปโดยที่ปัจจัยอื่น ๆ ที่กำหนดอุปสงค์คงที่

การเปลี่ยนแปลงของปริมาณของอุปสงค์ในสินค้า y

- การเปลี่ยนแปลงระดับอุปสงค์ เกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์

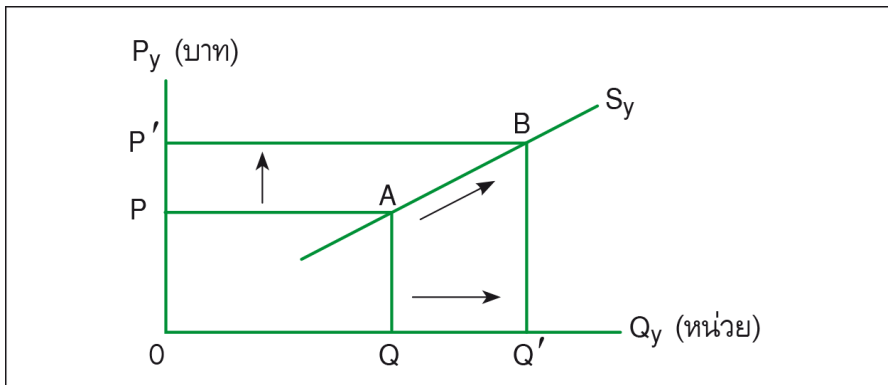
เปลี่ยนแปลงไป โดยที่ราคาสินค้าชนิดนั้นยังคงที่

การเปลี่ยนแปลงในระดับอุปสงค์ในสินค้า a

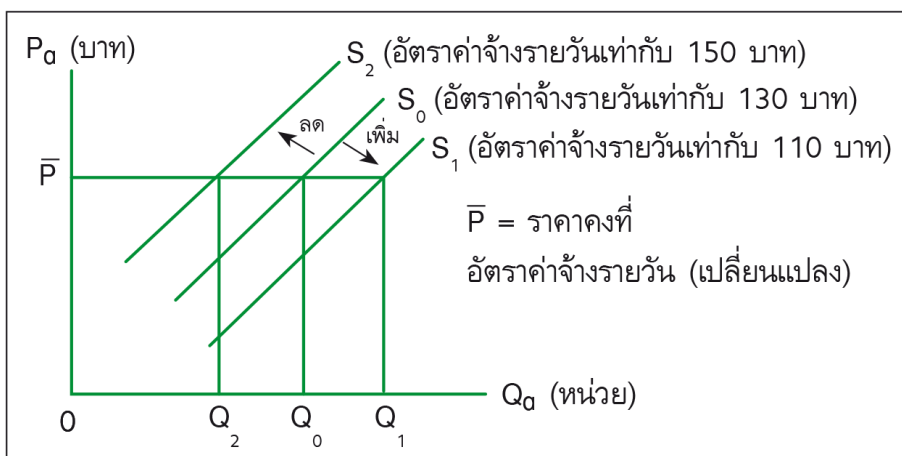
2. การเปลี่ยนแปลงของอุปทาน มี 2 แบบ คือ

- การเปลี่ยนแปลงปริมาณของอุปทาน เกิดจากราคาสินค้าชนิดนั้นเปลี่ยนแปลงไป โดยที่ปัจจัยอื่น ๆ ที่กำหนดอุปทานคงที่

การเปลี่ยนแปลงปริมาณอุปทานในสินค้า Y

- การเปลี่ยนแปลงระดับอุปทาน เกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่ออุปทานเปลี่ยนแปลงไป โดยที่ราคาสินค้าคงที่

การเปลี่ยนแปลงอุปทานในสินค้า a

- อุปสงค์เปลี่ยนแปลงในขณะที่อุปทานคงที่ ซึ่งสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางด้านอุปสงค์นี้ มาจากรายได้ของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลง หรือราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้องเปลี่ยนแปลง หรือการคาดคะเนราคาสินค้าจะเปลี่ยนแปลงในอนาคต หรือจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เนอุปสงค์ในสินค้าเปลี่ยนแปลงไปซึ่งการเปลี่ยนแปลงในลักษณะนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงระดับอุปสงค์ ทำให้เส้นอุปสงค์เคลื่อนย้ายออกจากเส้นเดิม
- อุปทานเปลี่ยนแปลงในขณะที่อุปสงค์คงที่ แสดงการเปลี่ยนแปลงของภาวะดุลยภาพในกรณีที่เส้นอุปทานเปลี่ยนแปลง ซึ่งสาเหตุมาจากต้นทุนการผลิต เทคนิคการผลิต การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง หรือสภาพของดินฟ้าอากาศ

3. อุปสงค์และอุปทานเปลี่ยนแปลงในทางเดียวกันและในสัดส่วนที่เท่ากัน

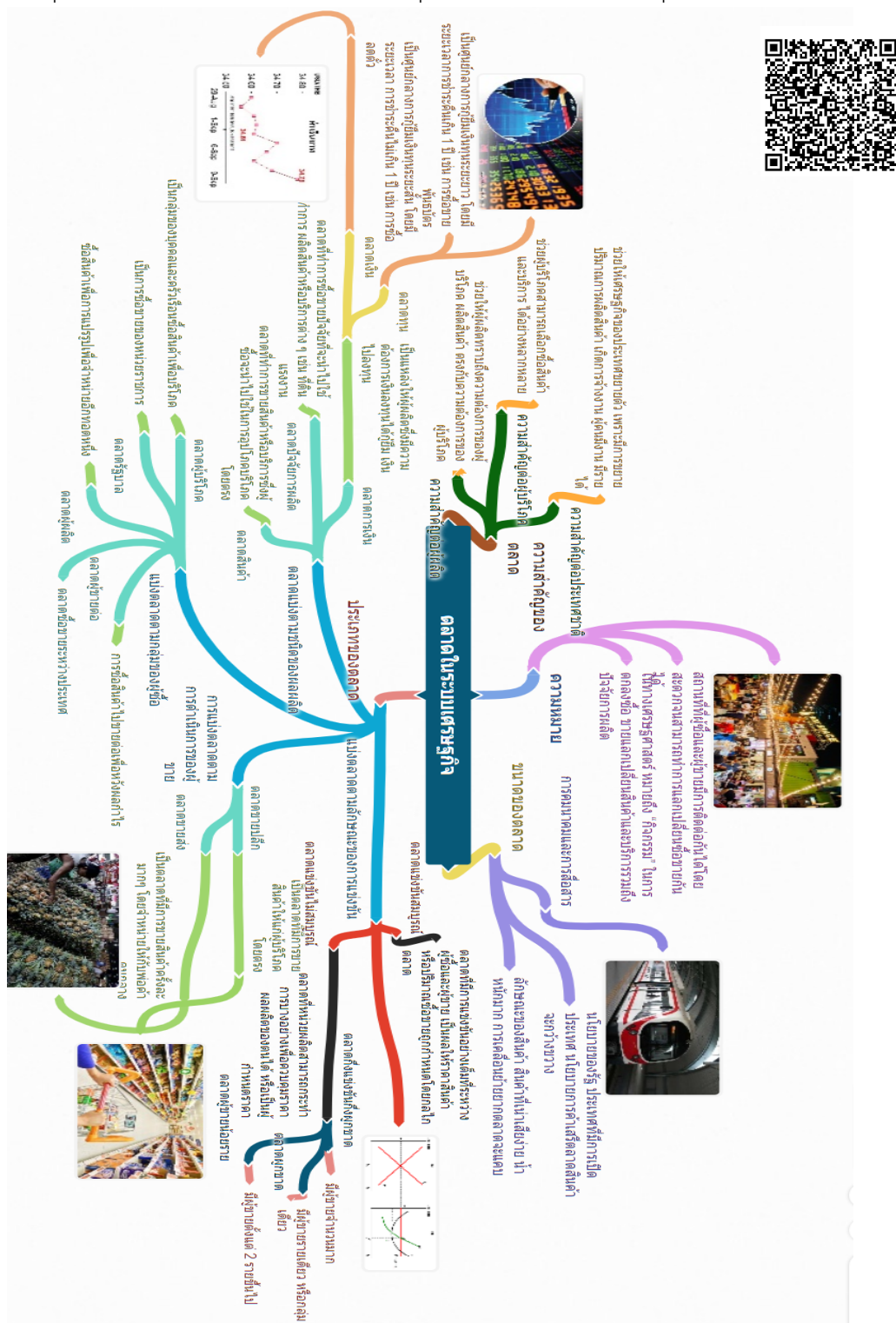
1. ในกรณีที่อุปสงค์และอุปทานเปลี่ยนแปลงในทางที่เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากันในกรณีนี้ราคาดุลยภาพจะไม่เปลี่ยนแปลง แต่ปริมาณดุลยภาพจะเปลี่ยนแปลงในทางที่เพิ่มขึ้น

2. ในกรณีที่อุปสงค์และอุปทานเปลี่ยนแปลงในทางที่ลดลง และในสัดส่วนที่เท่ากัน จะทำให้ราคาดุลยภาพคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ปริมาณดุลยภาพลดลง ก็เนื่องมาจากอุปสงค์ลดลงจะทำให้ราคาลดลง

4. อุปสงค์และอุปทานเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามและในสัดส่วนที่เท่ากัน

1. อุปสงค์เพิ่มขึ้นแต่อุปทานลดลง ในกรณีนี้จะมีผลให้ราคาดุลยภาพเพิ่มสูงขึ้นแต่ปริมาณดุลยภาพเท่าเดิม

2. อุปสงค์ลดลงอุปทานเพิ่มขึ้น ในกรณีนี้จะทำให้ราคาดุลยภาพลดลงแต่ปริมาณดุลยภาพเท่าเดิม

➤ ความหมายของเงินเฟ้อ

เงินเฟ้อ : ภาวะที่ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นเรื่อยๆ และไม่จำเป็นว่าราคาสินค้าทุกชนิดต้องสูงขึ้นในเวลาที่เกิดเงินเฟ้อ อาจมีสินค้าบางชนิดราคาลดลงได้และบางชนิดราคาสูงขึ้น แต่สิ่งสำคัญคือ เมื่อพิจารณาราคทั้งหมดแล้วโดยเฉลี่ยมีราคาสูงขึ้น

เราคูเงินเฟ้อได้จากดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer price index: CPI

ดัชนีราคา : ตัวเลขที่แสดงระดับราคาของปีได้ปีหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับราคาของปีฐาน โดยให้ระดับราคาของปีฐานเทียบเท่ากับ 100

• อัตราเพิ่มของดัชนีราคาผู้บริโภคที่คำนวณออกมาในรูปร้อยละ แสดงถึง อัตราเงินเฟ้อ (Inflation rate)

$$\text{Inflation rate } t = (\text{CPI}_t - \text{CPI}_{t-1} / \text{CPI}_{t-1}) * 100$$

$$\text{Inflation rate 2007} = (\text{CPI}_{2007} - \text{CPI}_{2006} / \text{CPI}_{2006}) * 100$$

สาเหตุของการเกิดเงินเฟ้อ

ประการที่ 1 เงินเฟ้อเกิดจาก ต้นทุนสินค้า หรือ เงินเฟ้อด้านอุปทาน (Cost - Push Inflation) เป็นเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นเนื่องจากต้นทุนการผลิตสินค้าเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ผลิตจะต้องเสนอขายสินค้าในราคาที่สูงขึ้น กรณีดังกล่าว ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจาก

- ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น
- ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และวัตถุดิบต่าง ๆ สูงขึ้น
- การเพิ่มขึ้นของอัตรากำไรของผู้ผลิต ตัวนี้จะไม่ค่อยเห็นมากนัก แต่จะมีในบางธุรกิจ ที่เป็นธุรกิจผูกขาด ซึ่งมีการกำหนดไว้ว่าต้องได้ผลกำไรเท่าไรต่อปี

เงินเฟ้อ ด้านอุปสงค์ (Demand-Pull Inflation)

เงินเฟ้อส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้น จะเป็นเงินเฟ้อทางด้านอุปสงค์มากกว่า เงินเฟ้อด้านอุปสงค์ หมายถึง ความต้องการใช้จ่ายซึ่งเกิดจากอุปสงค์รวมเพิ่มขึ้น (AD) ในขณะที่อุปทานรวมของสินค้าและบริการไม่สามารถเพิ่มขึ้นได้ หรือก็คือ อุปสงค์ของประเทศมีความต้องการใช้จ่ายมากกว่าผลผลิตที่มีอยู่ ($AD > DS$) ซึ่งส่งผลทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น

อุปสงค์รวม (AD) จะเพิ่มขึ้นเนื่องจาก

1. ส่วนประกอบของ AD เพิ่มขึ้น อันเป็นผลมาจากทางภาคเศรษฐกิจ คือ C.I.G. และ (X-M) เพิ่มขึ้น ในขณะที่ AS คงที่ ซึ่งจะทำให้ ราคาสูงขึ้น มากกว่า CPI จะทำให้เกิดเงินเฟ้อ เช่น หากรัฐบาลไม่ดูว่า เศรษฐกิจของประเทศ ณ ขณะนั้นเครื่องกำลังร้อน แล้วไปกระตุ้นการลงทุนเพิ่ม ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อขึ้นได้
2. ปริมาณเงินเพิ่มขึ้น (M : Money Supply) อันเป็นผลมาจากทางภาคการเงิน เนื่องจากการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์แลสถาบันการเงิน เช่น การใช้บัตรเครดิต, Soft Loan, Car for Cash, Quick Cash เป็นต้น เมื่อมีการปล่อยเงินหรือสินเชื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจมากเกินไป ในขณะที่ AS คงที่ ซึ่งจะมีผลทำให้ ราคาสินค้าสูงขึ้น CPI สูงขึ้น ทำให้เกิดเงินเฟ้อ โดยการเพิ่มของปริมาณเงินที่มีมากเกินไป ไม่เป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากการพิมพ์เงินเพิ่มแต่ละครั้งของธนาคารแห่งประเทศไทย จะต้องพิมพ์สำรองเงินตรา

(Currency reserves) รองรับ ในอดีตหากจะพิมพ์เงินขึ้นมา 100 บาท ก็จะต้องมีทองคำหรือเงินตราต่างประเทศที่เป็นสกุลหลักรองรับอยู่ที่ 100 บาท เท่ากัน แต่ปัจจุบันลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 30 ซึ่งถ้าเราไม่มีทุนสำรองรองรับ เงินที่พิมพ์ออกมานั้นก็คือกระดาษและถ้าผู้คนที่เอากระดาษไปซื้อสินค้าก็จะเกิดปัญหาเงินเฟ้อขึ้นในระบบเศรษฐกิจทันที

ผลกระทบของเงินเฟ้อ

1. ผลที่มีต่อความต้องการถือเงิน เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อจะทำให้อำนาจซื้อของเงินที่อยู่ในมือของประชาชนลดลง ทั้งนี้ เพราะเงินจำนวนเดิมสามารถใช้จับจ่ายซื้อของได้ในปริมาณที่น้อยลง และเนื่องจากแต่ละบุคคลจะพยายามรักษาระดับการบริโภคของตนให้อยู่ในระดับเดิม ทำให้ประชาชน มีความต้องการถือเงินเพิ่มขึ้นเพื่อให้พอเพียงกับระดับการใช้จ่ายหรือการบริโภคของแต่ละบุคคล ซึ่งความต้องการดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับขนาดของเงินเฟ้อที่เกิดขึ้น
 2. มาตรฐานการครองชีพของประชาชน ผลกระทบโดยตรงที่เกิดจากเงินเฟ้อก็คือทำให้มาตรฐานการครองชีพความอยู่ดีกินดีของประชาชนลดลง ในยุคที่ข้าวยากหมากแพงประชาชนจะได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากแต่ละบุคคลจะมีความรู้สึกที่ตนเองจนลง คือมีรายได้ที่แท้จริงลดลง แม้ว่ารายได้ที่เป็นตัวเงินจะเท่าเดิมก็ตาม
 3. ผลที่มีต่อเจ้าหน้าที่และลูกหนี้ เมื่อเกิดเงินเฟ้อ เจ้าหน้าที่จะเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เนื่องจากเงินที่ได้รับชำระหนี้ในปัจจุบันหรืออนาคตจะมีอำนาจซื้อลดลง เมื่อเทียบกับในขณะที่ยืมไป ตรงกันข้าม ลูกหนี้จะเป็นฝ่ายได้เปรียบเนื่องจากเงินที่ได้รับไปขณะกู้ยืมมีอำนาจซื้อสูงกว่า โดยเปรียบเทียบ กับเงินที่จะใช้ชำระหนี้ในอนาคต
 4. ผลที่มีต่อระดับการผลิตและการลงทุนของประเทศ ขึ้นอยู่กับว่าภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด กล่าวคือ ถ้าเป็นเงินเฟ้ออย่างอ่อนจะเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม นั่นคือ เงินเฟ้อจะช่วยกระตุ้นให้ผู้ผลิตลงทุนเพื่อการผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้ผลผลิตรวมของประเทศสูงขึ้น แต่ถ้าเงินเฟ้อที่ค่อนข้างรุนแรงหรือรุนแรงมากแล้ว นอกจากจะไม่เป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม แล้ว ยังก่อให้เกิดผลเสียอีกด้วย กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นมากกว่ากำลังซื้อของประชาชน ที่มีอยู่ จะทำให้ผลผลิตที่ผลิตขึ้นมาแล้วไม่สามารถขายได้ เนื่องจากประชาชนไม่มีกำลังซื้อเพียงพอ ในที่สุดจะส่งผลให้ผู้ผลิตลดการลงทุน ทำให้ผลผลิตรวมของประเทศลดลง ประชาชนมีรายได้น้อยลง
 5. ผลที่มีต่อดุลการค้า ดุลการชำระเงิน เมื่อเกิดเงินเฟ้อ ราคาสินค้าในประเทศมีแนวโน้ม สูงขึ้นเมื่อเทียบกับในต่างประเทศ ทำให้สินค้าที่ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศมีราคาแพงขึ้น เป็นผลให้ขายสินค้าให้ต่างประเทศได้น้อยลง ตรงกันข้าม จะมีการสั่งซื้อสินค้าเข้าจากต่างประเทศมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อฐานะดุลการค้า ดุลการชำระเงินของประเทศ ทำให้มีสภาพเลวลง
- แนวทางแก้ปัญหาภาวะเงินเฟ้อ
- เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นจะทำให้ประชาชนโดยทั่วไปเดือดร้อน ทำให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจ

รัฐบาลจึงกำหนดแนวทางแก้ไข ดังนี้

1. ใช้นโยบายทางการเงิน โดยเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้เพื่อลดปริมาณเงินในมือประชาชนให้น้อยลง ทำให้ปริมาณความต้องการในการซื้อสินค้าของผู้บริโภคลดลงนอกจากนี้ยังเพิ่มการขายพันธบัตรรัฐบาลให้ธนาคารพาณิชย์และประชาชนมากขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็ลดการรับซื้อพันธบัตรรัฐบาลคืนจากประชาชนและลดการขยายเครดิตหรือปล่อยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์
2. ใช้นโยบายการคลัง โดยเพิ่มการเก็บภาษีจากประชาชน ใช้งบประมาณแบบเกินดุล คือ ลดรายจ่ายภาครัฐให้น้อยลง แต่เพิ่มรายได้ของรัฐบาลโดยการเก็บภาษีให้มากขึ้น เพื่อลดปริมาณเงินในมือประชาชนให้น้อยลง

สรุป วิฤตเวเนซุเอลา

เวเนซุเอลา (Venezuela) ประเทศอุดมสมบูรณ์น้ำมันและพลังงานธรรมชาติบริเวณตอนเหนือของทวีปอเมริกาใต้ หากเป็นเมื่อก่อน ถ้าพูดถึงเวเนซุเอลา คนคงจะคิดถึงนางงาม เพราะประเทศนี้ถือว่าเป็นประเทศที่คว้ามงกุฏและรางวัลจากเวทีนางงามระดับโลกอยู่บ่อยครั้ง แต่ถ้าเป็นปัจจุบัน ถ้าพูดถึงเวเนซุเอลา คนคงจะคิดถึงสภาพความวิฤตโกลาหลถึงขั้นสุด คุณภาพชีวิตตกต่ำจนถึงขั้นมีการฆ่ากันเพื่อแย่งชิงอาหาร หรืออาจจะเรียกได้ว่ากำลังเกิด ” วิฤตเวเนซุเอลา ” ก็ว่าได้

วิฤตเศรษฐกิจของประเทศเวเนซุเอลาเกิดขึ้นได้อย่างไร? ร่ำรวยด้วยน้ำมัน และจัดสรรเพื่อประชานิยม เวเนซุเอลาเป็นประเทศที่มีทรัพยากรน้ำมันและพลังงานธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมาก อย่างที่ทราบกันดีว่าน้ำมันดิบแทบจะกลายเป็นทองคำในช่วงทศวรรษกว่าๆ ที่ผ่านมาน้ำมันดิบนำมาซึ่งรายได้มากมายมหาศาล รัฐบาลเวเนซุเอลาส่งออกน้ำมันดิบสู่ตลาดโลกมากมาย ยิ่งราคาน้ำมันดิบขึ้นมาก ประเทศเวเนซุเอลายิ่งร่ำรวย รายได้ของรัฐกว่า 95% มาจากการส่งออกน้ำมัน เวเนซุเอลากลายเป็นประเทศสังคมนิยมในปี 1999 ประชาชนชาวเวเนซุเอลาเลือกนายฮูโก ชาเวซขึ้นเป็นประธานาธิบดีที่ชูธงประชานิยมเป็นหลักของชาติ ตัดสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา และหันหน้าเข้าหารัสเซียและจีน โดยทำการกู้ยืมเงินจากสองประเทศนี้มาเพื่อใช้จ่ายในประเทศ รัฐบาลภายใต้การนำของชาเวซใช้เงินไปกับโครงการประชานิยมจำนวนมาก เช่น การสนับสนุนราคาสินค้าอุปโภคบริโภคในประเทศให้ต่ำกว่าความเป็นจริง การสร้างบ้านภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาลกว่า 2 ล้านหลังเพื่อโครงการทางประชานิยม รัฐบาลภายใต้ความร่ำรวยจากน้ำมันเลือกให้ประชาชนหยุดทำการเกษตรและนำเข้าสินค้าพวกอาหารมาจากต่างประเทศแทน แถมยังสนับสนุนราคาอย่างมากมายจนของทุกอย่างถูกจนผิดปกติอย่างมาก ในปี 2003 นายชเวซตัดสินใจเข้าควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และนั่นเป็นจุดเริ่มต้นของภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรงของเวเนซุเอลา อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่ถูกควบคุมให้คงที่และต้องซื้อขายผ่านคนกลางของรัฐบาล ทำให้กลไกตลาดของค่าเงินเปลี่ยนแปลงไป ประชาชนไม่สามารถแลกเปลี่ยนเงินตราเองได้ จนนำไปสู่ตลาดมืดและการพังทลายของค่าเงินที่รัฐไม่อาจควบคุม ในปี 2013 นายชเวซเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็ง และเขาได้เลือกนายมาตุโรโรซขึ้นเป็นผู้สืบทอดของเขา ในสายตาของชาวเวเนซุเอลาจำนวนมาก นายชเวซยังเป็นวีรบุรุษเพื่อคนจนของประเทศนี้เสมอ อาจจะเป็นจิ้งหหวะพอเหมาะพอสมที่ปัญหาที่หนักอึ้งยังไม่เกิด นายชเวซจึงกลายเป็นที่ยกย่อง ถึงแม้ว่าเขาจะได้วางรากฐานหลายอย่างที่

โครงสร้างของเนื้อร้ายที่พัฒนามาจนถึงปัจจุบันเมื่อราคาน้ำมันพลิกผัน ความผันสีทองจึงล่มสลาย รัฐบาลเวเนซุเอลาใช้รายได้จากการขายน้ำมันมาสนับสนุนโครงการประชานิยมภายในประเทศมาโดยตลอด เมื่อเกิดวิกฤตราคาน้ำมันในปี 2016 ราคาน้ำมันดิบตกต่ำลงเหลือน้อยกว่า 30 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล รายได้หลักของประเทศที่มาจากโครงการขายน้ำมันจึงลดต่ำลงและนำมาซึ่งวิกฤตของชาติในทันที รายได้ที่ลดลงทำให้โครงการประชานิยมต่างๆ เริ่มสะดุดแต่ก็ไม่สามารถหยุดได้ เพราะผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับประโยชน์จากประชานิยมคือฐานเสียงหลักของนายมาดูโร เมื่อรายได้ลดลงแต่ค่าใช้จ่ายไม่ลดลง รัฐบาลเวเนซุเอลาจึงแก้ปัญหาด้วยการพิมพ์เงินออกมาใช้เพิ่ม เหตุดังกล่าวส่งผลให้ค่าเงินโบลิวาร์เกิดการเฟ้ออย่างมหาศาลจนกลายเป็น hyperinflation เนื่องจากรัฐบาลควบคุมตลาดการแลกเปลี่ยนเงินตราทั้งหมด ควบคุมการเข้าออกของเงินระหว่างประเทศ และไม่ยอมให้อัตราแลกเปลี่ยนเป็นไปอย่างอิสระ การพิมพ์เงินมาถมในระบบเรื่อยๆ ทำให้เงินด้อยค่าลงไปตลอด ในบางเดือน อัตราเงินเฟ้อของเวเนซุเอลาสูงถึง 18,000% จนทำให้เงินโบลิวาร์แทบจะซื้ออะไรไม่ได้ ประชาชนเริ่มหันมาแลกเปลี่ยนกันด้วยสินค้าโดยตรง ประเด็นดังกล่าวส่งผลโดยตรงให้พนักงานที่ได้รับเงินเดือนใช้ชีวิตอยู่โดยลำบากเพราะค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างมากมาย กลายเป็นว่ารัฐต้องขึ้นอัตราค่าแรงขั้นต่ำ โดยการพิมพ์เงินใหม่มาจ่ายเงินเดือน พอพิมพ์เงินใหม่ เงินก็เฟ้อขึ้นไปอีก จนปัญหาจึงวิ้งวนกลายเป็นงูกินหางไปอย่างไม่รู้จบ จาก 8 โบลิวาร์แลกได้ 1 ดอลลาร์ในปี 2010 มาจนถึง 2016 ชาวเวเนซุเอลาจำเป็นต้องใช้เงิน 8,000 โบลิวาร์หรือมากกว่าเดิม 1,000 เท่าในการแลกเงินดอลลาร์เดียว รัฐบาลหยุดประกาศตัวเลขทางเศรษฐกิจทุกอย่างในปี 2015 ตรึงอัตราแลกเปลี่ยนไว้ที่ผิดไว้จากความเป็นจริงอย่างมากมาย รัฐบาลที่ขาดแคลนเงินจำเป็นต้องใช้หนี้ทั้งเงินและรัสเซีย รวมไปถึงซื้ออาหารจากต่างประเทศ เพราะตอนร่ำรวยจากน้ำมันมากก็สนับสนุนให้คนเลิกทำการเพาะปลูกไปแล้ว ประเทศจึงเข้าสู่วิกฤตเพราะขาดแคลนเงินที่จะนำเข้าอาหารและสินค้าจำเป็นอื่น เช่น ยาและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ราคาอาหารและค่ารักษาพยาบาลจึงแพงขึ้นอย่างมหาศาลเป็นเงาตามตัว จากเศรษฐกิจที่ล่มสลายสู่ความตายด้วยความขัดแย้งทางการเมือง เมื่อราคาน้ำมันตกต่ำ ความผันของประชานิยมก็สูญสลายและตื่นมาพบว่าการบิดเบือนความเป็นจริงไม่อาจคงอยู่ได้ตลอดไป จากความนิยมในฝ่ายรัฐบาลอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 1999 ก็กลายเป็นการชนะการเลือกตั้งของฝ่ายค้านเป็นครั้งแรกในปี 2015 หลังจากนายชาเวซขึ้นรับตำแหน่ง แต่แทนที่ฝ่ายค้านจะได้ขึ้นมาบริหารประเทศตามกติกา ศาลสูงสุดของเวเนซุเอลาซึ่งอยู่ฝ่ายนายมาดูโรก็มีคำสั่งห้ามไม่ให้รัฐสภาถอนนายมาดูโร และสั่งยุบสภาโดยให้นายมาดูโรยังคงเสียงข้างมากต่อไป เหตุการณ์ดังกล่าวบานปลายมาจนถึงการประท้วงต่อต้านฝ่ายรัฐบาลจนนำมาซึ่งการเสียชีวิตของคนในประเทศหลายร้อยคน ถึงแม้ว่านายมาดูโรจะยังได้เป็นรัฐบาลต่อไปและพยายามใช้ทุกวิถีทางเพื่อรักษาอำนาจในฐานะรัฐบาลต่อไป แต่ในความเป็นจริงคือความมั่นคงในตำแหน่งค่อยๆ ต่ำลงในทุกวัน ประชาชนที่กำลังลำบากถึงขีดสุดต่างลุกฮือออกมาเรียกร้องความเปลี่ยนแปลงและอัศวินขี่ม้าขาวที่จะเปลี่ยนแปลงชาติให้รอดพ้นวิกฤตได้ การประท้วงและความตาย การค้ายาของกินในถังขยะ การฆ่ากันแย่งชิงอาหาร และโรงพยาบาลที่ปราศจากยาหรือแม้แต่อาหารคนไข้ ถือเป็นภาพที่สามารถพบเห็นได้ที่ประเทศเวเนซุเอลาในวันนี้ ความทุกข์ยากของชาวเวเนซุเอลายังคงรอการคลี่คลาย คงต้องติดตามกันว่าตำนานเรื่องนี้จะไปสิ้นสุดลงตรงหน้าไหน

อ่านต่อได้ที่ <http://www.investorest.co/economy/venezuela-crisis/>

| ลงทุนศาสตร์ Investorest.co

➤ภาวะเงินฝืด (Deflation)

เงินฝืด หมายถึง ภาวะที่ราคาสินค้าและบริการในตลาดลดลง ค่าของเงินเพิ่มขึ้น ปริมาณเงินอยู่ในมือประชาชนน้อยเกินไป

ประเภทเงินฝืด แบ่งเป็น

- 1.เงินฝืดอย่างอ่อน เป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ ราคาสินค้าในตลาดทั่วไปจะลดลงเล็กน้อย
- 2.เงินฝืดอย่างปานกลาง มีผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจแต่ไม่รุนแรง ระดับราคาสินค้าทั่วไปในตลาดจะลดลงมากกว่าเงินฝืดอย่างอ่อน
- 3.เงินฝืดอย่างรุนแรง

สาเหตุของเงินฝืด เงินฝืดเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

1. เกิดจากปริมาณความต้องการในการซื้อสินค้าหรือบริการมีน้อยกว่าปริมาณความต้องการในการขายสินค้าหรือบริการ ทำให้สินค้าเหลือเกินความต้องการ ราคาสินค้าลดลง
2. เกิดจากรัฐบาลเก็บภาษีมากเกินไป ทำให้ปริมาณเงินที่ประชาชนจะซื้อสินค้านั้นมีน้อยลง
3. ประชาชนเก็บเงินไว้กับตัวมากเกินไป ทำให้การบริโภคมวลรวมลดลง
4. มีการส่งเงินตราออกไปต่างประเทศมากเกินไป ทำให้ปริมาณเงินหมุนเวียนในประเทศมีน้อย

ผลกระทบของเงินฝืด

เงินฝืดทำให้ผู้ผลิตขาดทุน การค้าซบเซา การผลิตเลิกกิจการ ลูกจ้างแรงงานตกงาน เกิดปัญหาว่างงาน เศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลไม่สามารถเก็บภาษีจากผู้มีรายได้และผู้ผลิตได้ตามเป้าหมาย ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลต้องแบกภาระในการแก้ปัญหาคนว่างงานและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ อย่างไรก็ตาม ภาวะเงินฝืดจะเป็นผลดีและผลเสียต่อบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลดีต่อผู้มีรายได้ประจำ เพราะซื้อสินค้าหรือบริการได้ในราคาลดลง ส่วนเจ้าหนี้และผู้มีเงินออมจะได้เปรียบ เนื่องจากราคาสินค้าลดลง ค่าของเงินเพิ่มขึ้น ทำให้อำนาจซื้อเพิ่มขึ้น
2. ผลเสียต่อผู้ผลิต จะได้รับผลกระทบ เพราะราคาสินค้าลดลง อาจต้องประสบปัญหาขาดทุน นอกจากนี้ ลูกหนี้ และนายธนาคาร จะเกิดความเสียเปรียบในด้านค่าของเงิน

แนวทางแก้ไขภาวะเงินฝืด

เมื่อเกิดภาวะเงินฝืด การผลิตลดลง เกิดปัญหาว่างงาน เศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงกำหนดแนวทางแก้ไข ดังนี้

1. ใช้นโยบายทางการเงิน โดยลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้เพื่อเพิ่มปริมาณเงินในมือประชาชนให้มากขึ้น ทำให้ปริมาณความต้องการในการซื้อสินค้าของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นนอกจากนี้ยังลดการขายพันธบัตรรัฐบาลให้นายธนาคารพาณิชย์และประชาชน แต่ขณะเดียวกันก็เพิ่มการรับซื้อพันธบัตรรัฐบาลคืนจากประชาชนให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มอำนาจซื้อของประชาชนให้สูงขึ้น ตลอดจนเพิ่มการขยายเครดิตหรือปล่อยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ไปยังกลุ่มผู้ประกอบการ หรือผู้ผลิต เพื่อช่วยให้การผลิตดำรงอยู่ได้
2. ใช้นโยบายการคลัง โดยรัฐบาลใช้งบประมาณแบบขาดดุล คือ เพิ่มรายจ่ายภาครัฐให้มากขึ้น และลดรายได้ภาครัฐให้น้อยลง เพื่อทำให้ปริมาณเงินในมือประชาชนเพิ่มขึ้น

การว่างงาน

ความหมายของการว่างงาน เป็นภาวะที่ผู้อยู่ในกำลังแรงงานไม่ทำงานทั้ง ๆ ที่ต้องการทำงานในอัตราค่าจ้างที่เป็นอยู่ในท้องตลาดขณะนั้น

การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิตทำให้แรงงานที่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีแบบเก่าไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีแบบใหม่ได้ จึงต้องถูกปลดออกจากงานและกลายเป็นผู้ว่างงานไป

สาเหตุของการว่างงาน มี 4 ประการ คือ

1. การว่างงานตามปกติในตลาดแรงงาน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจขั้นรุนแรง
2. การว่างงานเนื่องจากโครงสร้าง เกิดจากโครงสร้างเศรษฐกิจไม่เหมาะสม
แรงงานจึงปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไม่ได้
3. การว่างงานเนื่องจากวัฏจักรเศรษฐกิจ เป็นช่วงที่อุปสงค์รวมค่อนข้างต่ำ ปริมาณ
สินค้ามีไม่มาก ผู้ผลิตจึงลดการผลิตและลดการจ้างงาน
4. การว่างงานเนื่องจากค่าแรงไม่ยืดหยุ่น เกิดจากค่าแรงไม่ได้ถูกกำหนดโดยอุป
สงค์และอุปทานของแรงงาน แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสถาบัน

ผลกระทบของการว่างงาน ได้แก่

1. ผลผลิตรวมลดลง เกิดจากการที่ระบบเศรษฐกิจไม่สามารถสร้างงานให้เพียงพอ
กับจำนวนแรงงานที่ตั้งใจจะทำงาน
2. การบริโภคและการลงทุนลดลง เกิดจากการที่รายได้ของแรงงานลดลง ทำให้ต้อง
ลดรายจ่าย
3. การกระจายรายได้เหลื่อมล้ำ เกิดจากการขาดรายได้ของผู้ว่างงาน
4. ฐานะการคลังของรัฐบาลลดลง การที่คนว่างงานมากขึ้นทำให้รัฐบาลจัดเก็บภาษี
ได้น้อยลง แต่รายจ่ายเพิ่มขึ้น ทำให้งบประมาณรัฐอาจขาดดุล
5. ทำให้เสถียรภาพของรัฐบาลไม่มั่นคง

แนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน ได้แก่

1. การลดอัตราค่าจ้าง จะช่วยให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น
2. การเพิ่มอัตราค่าจ้าง ส่งผลให้ผู้ผลิตขยายการจ้างงานเพิ่มขึ้น
3. การนำนโยบายการเงินและการคลังที่เหมาะสมมาใช้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

การใช้นโยบายการเงิน มาตรการของนโยบายการเงินที่ธนาคารกลางนำมาใช้เพิ่มปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ ได้แก่

- การรับซื้อหลักทรัพย์และพันธบัตรจากประชาชน
- การลดอัตราเงินสำรองตามกฎหมาย
- การลดอัตรารับช่วงซื้อตั๋วเงิน

การใช้นโยบายการคลัง มี 2 ลักษณะ ได้แก่

- การเพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาล
- การลดอัตราภาษี

และยังมีนโยบายอื่น ๆ เช่น การเพิ่มสินค้าส่งออกและลดสินค้านำเข้า การลดค่าเงินสกุลของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในภาคส่วนต่าง ๆ

4. การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เส้นทางคมนาคม ได้แก่ถนน ทางรถไฟ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางหลวงชนบท เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งผลผลิตการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมในครัวเรือนออกไปสู่ตลาดได้สะดวก ปลอดภัย และประหยัด

5. การส่งเสริมการลงทุน ด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการเพิ่มขึ้นจะมีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นด้วย

6. การสร้างงานตามโครงการพิเศษ เช่นโครงการจ้างงานในชนบท โครงการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติที่ตื้นเขิน โครงการปลูกป่า เป็นต้น

7. การส่งเสริมการศึกษาอบรม การส่งเสริมแรงงานมีการศึกษาหรืออบรมเพื่อให้ความรู้ความสามารถในระดับที่สูงขึ้นเพื่อจะได้มีโอกาสทำงานที่ดีและเหมาะสมโดยมีค่าตอบแทนและมีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ

8. การรวมกลุ่มทำงานร่วมกัน เป็นการร่วมลงทุนเพื่อผลิตสินค้าและบริการ ออกจำหน่ายเมื่อได้รับเงินจากการจำหน่ายแล้ว หากมีกำไรก็นำมาแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เช่น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สหกรณ์

9. การประกอบธุรกิจขนาดเล็ก

Chapter

6

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและระบบสหกรณ์

ตัววัดชั้นปี

- มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ส 3.1 ม.3/2)
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ (ส. 3.1 ม.3/3)

➤ การพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สภาพปัญหาท้องถิ่นในปัจจุบัน ได้แก่

1. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการตลาดที่ไม่สามารถขายผลผลิตได้ ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินกับเกษตรกรอย่างมาก จึงออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลประกันราคาผลผลิต

2. ปัญหาด้านสังคม เกิดจากการได้รับผลกระทบจากวัฒนธรรมภายนอกและเทคโนโลยีที่ไม่

เหมาะสมกับชุมชน

การหลงใหลเข้ามาของวัฒนธรรมภายนอกและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับชุมชนก่อให้เกิดการบริโภควัตถุนิยมเกินตัว

3. ปัญหาด้านสุขภาพ เกิดจากความยากจนและขาดความรู้

การใช้สารเคมีทางการเกษตรต้องมีการระมัดระวัง และป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพ

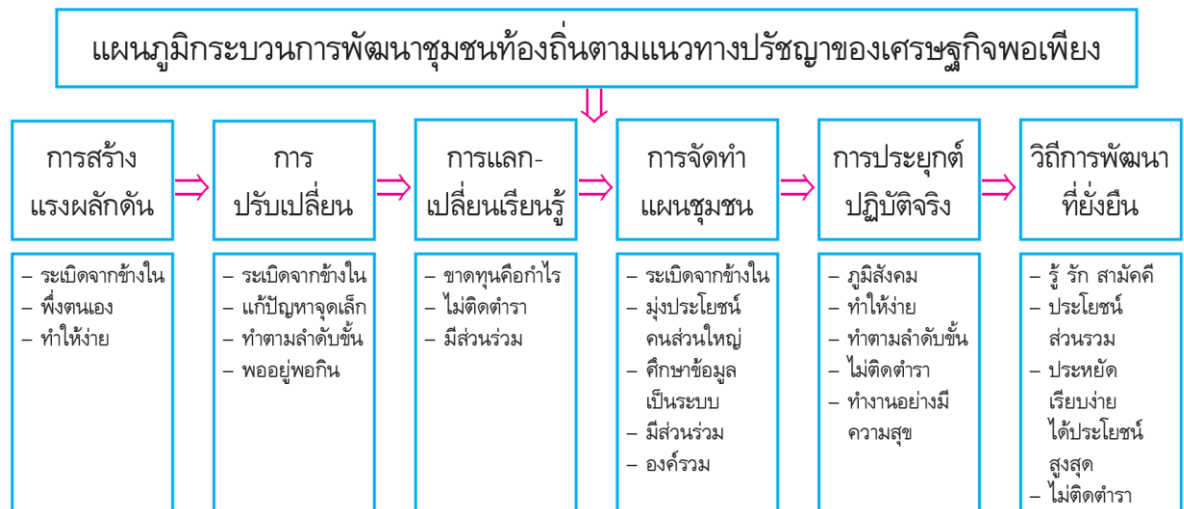
4. ปัญหาด้านภัยธรรมชาติ เป็นภาวะที่อาจเกิดขึ้นได้กับทุกชุมชน แต่ละชุมชนจึงควรวางวิธีป้องกัน

น้ำท่วมเป็นปัญหาภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นเป็นประจำและไม่มีที่ท่าจะแก้ไขได้

5. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เกิดจากการขาดวินัยและกฎเกณฑ์ในการดำเนินชีวิตของคนไทย

แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแรงผลักดัน โดยมุ่งหาทางแก้ปัญหาให้แก่ตนเองและชุมชน

ขั้นตอนที่ 2 การปรับเปลี่ยน โดยมีการปรับเปลี่ยนตามขั้นตอนกระบวนการพัฒนา

ชุมชนที่สามารถเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานประเด็นต่าง ๆ คือ

1. ระเบิดจากข้างใน เป็นการเสริมสร้างชุมชนท้องถิ่นให้มีความพร้อมก่อนที่จะได้รับการพัฒนา
2. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก
3. ทำตามลำดับขั้นตอน จะต้องคำนึงถึงปัจจัยเรื่องระยะเวลาที่ต้องค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้เกิดผลอย่างมั่นคงและยั่งยืน
4. พออยู่พอกิน

ขั้นตอนที่ 3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. **ขาดทุนคือกำไร** ประโยชน์จากการเรียนรู้ทั้งจากแหล่งภายในและนอกชุมชนท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถคิดเป็นมูลค่าเงินได้
2. **ไม่ติดตำรา** คือการไม่ยึดติดกับวิชาการและเทคโนโลยี
3. **การมีส่วนร่วม** เกิดจากการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนท้องถิ่นและจากภายนอก

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนชุมชน สามารถเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. **ระเบิดจากข้างใน** คือเน้นเรื่องการใช้คนและความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชนเป็นศูนย์กลางในการวางแผนการพัฒนา
2. **มุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่เป็นหลัก**
3. **ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ** เพื่อให้ได้ข้อมูลถูกต้อง ตรวจสอบได้ และเหมาะกับการจัดทำแผนชุมชน
4. **การมีส่วนร่วม** คือการที่ประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชนทุกระดับร่วมกันแสดงความคิดเห็นหรือวิเคราะห์ถึงเหตุผลและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน
5. **องค์รวม** คือการคิดอย่างองค์รวมหรือมองการพัฒนาอย่างครบวงจร

ขั้นตอนที่ 5 การประยุกต์ปฏิบัติจริง เชื่อมโยงกับหลักการทรงงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. **ภูมิสังคม** ควรคำนึงถึงความแตกต่าง
2. **ทำให้ง่าย**
3. **ตามลำดับขั้น** เริ่มจากระดับเล็ก ๆ ไปสู่ระดับใหญ่ ๆ
4. **ไม่ติดตำรา** เพราะการลงมือปฏิบัตินั้นเงื่อนไขอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาจึงต้องมีการประยุกต์ใช้อยู่เสมอ
5. **ทำงานอย่างมีความสุข**

ขั้นตอนที่ 6 วิธีการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับหลักการทรงงานในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. **รู้ รัก สามัคคี**
 2. **ประโยชน์ส่วนรวม** หากคนในชุมชนนึกถึงประโยชน์ส่วนรวม ชุมชนก็จะ
- มั่นคง

3. ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

4. ไม่ติดตำรา การพัฒนาที่แท้จริงของแต่ละชุมชนต้องเหมาะกับ

สภาพแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจในชุมชน

➤ ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนา ประกอบด้วย

1. การพัฒนาศักยภาพคน ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม

นิสิตนักศึกษาที่ได้รับทุนภูมิพล

2. การพัฒนาแบบองค์รวม เป็นการพัฒนาที่บูรณาการทุกด้านเข้าด้วยกัน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

3. การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ โดยเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมาเป็นการพัฒนาคนทั้งในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาและผู้ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบโดยตรง ส่วนเศรษฐกิจอยู่ในฐานะเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้อัญเชิญแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับเป็นแนวคิดในการพัฒนาประเทศมาจนถึงปัจจุบัน

หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์ มี 7 ประการ ได้แก่

- ประการที่ 1** การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง
- ประการที่ 2** การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย
- ประการที่ 3** การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก
- ประการที่ 4** การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ
- ประการที่ 5** การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ
- ประการที่ 6** การร่วมมือระหว่างสหกรณ์
- ประการที่ 7** การเอื้ออาทรต่อชุมชน

ประเภทของสหกรณ์ ไทยแบ่งตามกฎหมายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็น 7 ประเภท ดังนี้

- 1. สหกรณ์การเกษตร** เกษตรกรเป็นผู้จัดตั้งและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมช่วยเหลือกันในการประกอบอาชีพและยกระดับความเป็นอยู่ของสมาชิก
- 2. สหกรณ์ประมง** ชาวประมงจัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ
- 3. สหกรณ์นิคม** จะดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกิน สร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้อาศัยคู่กับการทำการเกษตร ส่งเสริมอาชีพ และให้บริการสาธารณสุขโรคแก่สมาชิก
- 4. สหกรณ์ออมทรัพย์** เป็นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมให้สมาชิก ออมทรัพย์ และบริการเงินกู้ให้สมาชิกที่มีความจำเป็น
- 5. สหกรณ์เครดิตยูเนียน** สมาชิกของสหกรณ์ต้องสะสมเงินตามความสามารถเสมอตามที่สหกรณ์กำหนด เมื่อสมาชิกมีความจำเป็นก็สามารถกู้ยืมเงินไปใช้และชำระคืนในรูปแบบเงินสะสมของตน
- 6. สหกรณ์ร้านค้า** จัดตั้งเพื่อผลดุงฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก
- 7. สหกรณ์บริการ** เป็นการรวมตัวกันโดยยึดหลักการประหยัด การช่วยเหลือตนเองและการช่วยเหลือกันเพื่อแก้ไขปัญหา และส่งเสริมอาชีพให้มั่นคง

สหกรณ์ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้หลักการของสหกรณ์มาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร ซึ่งทรงมีพระราชประสงค์ให้นำระบบสหกรณ์ไปใช้ในสถาบันทุกหมู่เหล่าตามแนวทางการแก้ปัญหา 4 ชั้น คือ

- ขั้นที่ 1** จะให้ความช่วยเหลือด้านทรัพย์สินให้เกษตรกรพอมีกิน มีอยู่
- ขั้นที่ 2** จัดหาที่ดินที่รกร้างว่างเปล่ามาจัดสรรให้ราษฎร
- ขั้นที่ 3** ให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่
- ขั้นที่ 4** ส่งเสริมให้รวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์

การส่งเสริมสหกรณ์ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างจากสหกรณ์ในพื้นที่ปกติเพราะมีปัจจัยพื้นฐานต่างกัน การส่งเสริมโครงการดังกล่าวต้องคำนึงถึง 4 ด้านสำคัญ คือ

1. **ด้านสมาชิกสหกรณ์** ต้องเน้นให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของสหกรณ์ บทบาทหน้าที่ และให้ความสำคัญกับการนำความรู้เรื่องทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ

เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์
ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
มีความรู้ในเรื่องทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจพอเพียง
จึงสามารถนำไปปฏิบัติได้

2. **ด้านการจัดการองค์กรสหกรณ์** คณะกรรมการดำเนินการต้องดำเนินงานของสหกรณ์โดยนำเกณฑ์การจัดมาตรฐานสหกรณ์ในพื้นที่โครงการในพระราชดำริหรือโครงการหลวงมาส่งเสริมสหกรณ์

3. **ด้านธุรกิจสหกรณ์** การสร้างธุรกิจสหกรณ์ให้เข้มแข็งจะช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองกับระบบการค้าในตลาด

ศูนย์เรียนรู้โครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพงและผลิตภัณฑ์จากสหกรณ์ในโครงการฯ

4. **ด้านสวัสดิการสมาชิกสหกรณ์** หากสมาชิกสหกรณ์เข้มแข็งก็จะช่วยให้เกิดการจัดสรรผลตอบแทนคืนแก่สมาชิกและสังคมในรูปของสวัสดิการ ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว
แนวพระราชดำริที่เป็นแนวทางการส่งเสริมสหกรณ์ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีดังนี้

1. **ปฏิบัติตามแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท** เน้นการพัฒนาอย่างน้อย 2 ประการ คือ

ประการที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการสร้างโครงสร้างพื้นฐานหลักที่จำเป็นต่อการผลิต

ประการที่ 2 การส่งเสริมหรือเสริมสร้างสิ่งที่ขาดแคลนและต้องการในเรื่องความรู้ เรื่องการทำมาหากิน การใช้เทคโนโลยี

แนวพระราชดำริทั้ง 2 ประการ ทรงยึดหลักการพัฒนาโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของพื้นที่และคนเป็นหลัก

2. ปฏิบัติตามแนวพระราชดำริในการพัฒนาการเกษตร พระองค์มีพระราชประสงค์ คือ

- ประการที่ 1 การทำให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้
- ประการที่ 2 มิให้เกษตรกรพึ่งพาอยู่กับพืชเกษตรอย่างเดียว
- ประการที่ 3 ให้เกษตรกรได้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างค่อยเป็นค่อยไป
- ประการที่ 4 เน้นให้มีการใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ
- ประการที่ 5 ทำการเกษตรโดยวิธีประหยัด
- ประการที่ 6 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ประการที่ 7 พัฒนาการเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปกับการเพาะปลูกในรูปของเกษตรแบบ

ผสมผสาน

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ มีความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดจำแนกได้ดังนี้

1. การพึ่งตนเอง เศรษฐกิจพอเพียง เป็นการเดินทางสายกลางจะป้องกันการเปลี่ยนแปลงความไม่มั่นคงของประเทศ ซึ่งสัมพันธ์กับหลักการที่ว่าด้วยการปกครองตนเองและความเป็นอิสระของสหกรณ์
2. การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นให้ใช้หลักการของสหกรณ์มาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร
3. การสร้างพลังให้เข้มแข็ง การรวมตัวของเกษตรกรในรูปของสหกรณ์ ช่วยให้เกษตรกรรู้จักช่วยเหลือตนเอง พัฒนาอาชีพ และร่วมมือร่วมใจกัน

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจชุมชนเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง จึงควรพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวทางต่อไปนี้

1. การยึดชุมชนเป็นหลัก โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชาวบ้านเป็นหลัก
2. การใช้กิจกรรมทางเศรษฐกิจ เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก

ร้านค้าชุมชนหรือสหกรณ์เป็นการร่วมกันซื้อขายสินค้าอุปโภคบริโภคและปัจจัยการผลิตที่สอดคล้องกับวิถีใหม่

3. การสร้างเครือข่าย โดยจัดทำผังองค์กรเครือข่ายเพื่อให้ภาครัฐสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจพื้นฐาน

4. การจัดตลาดนัดชุมชน เพื่อให้มีตลาดขายผลผลิตในราคาที่เป็นธรรม และ ช่วยพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น

ชาวบ้านนำผลผลิตของตนมาจำหน่ายที่ตลาดนัดชุมชน ทำให้เกิดช่องทางการตลาดที่ผู้ซื้อสามารถซื้อสินค้าที่มีราคาถูก

5. การจัดประชุมประชาชน เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การจัดประชุมประชาคมเศรษฐกิจพื้นฐานของชุมชนเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปรึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาชุมชนของตนเอง

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน มี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสร้างความเชื่อ โดยอาศัยปัจจัยการพัฒนาเศรษฐกิจสำคัญ 4 ประการ คือ

1. การบริหารจัดการ ให้ความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพและมีคุณธรรม

2. การใช้ทุน ควรให้กลุ่มได้รู้จักใช้ทุนจากแหล่งทุนนอกชุมชน

3. การผลิต ควรเน้นการผลิตที่มีประสิทธิภาพ

4. การตลาด ควรให้ความสำคัญกับตลาดที่เป็นกลไกผลักดันโครงการและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนให้เคลื่อนไหวและสร้างขีดความสามารถในการระดมปัจจัย เพื่อให้ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน ได้เป็นเจ้าของธุรกิจและดำเนินการทางเศรษฐกิจได้อย่างแท้จริง ซึ่งมีเป้าหมาย 3 ระดับ คือ

ระดับพื้นฐาน คือ การพัฒนาให้ชุมชนพออยู่พอกิน

ระดับปานกลาง คือ การพัฒนาให้ชุมชนอยู่ดีกินดี

ระดับก้าวหน้า คือ การพัฒนาให้ชุมชนมั่งมีศรีสุข

ส่วนที่ 2 แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วยกิจกรรมหลักและกิจกรรมย่อย ดังนี้

1. การพัฒนาการบริหารจัดการ
2. การพัฒนาเงินทุน
3. การพัฒนาการผลิต
4. การพัฒนาตลาด

ส่วนที่ 3 การดำเนินงาน

แนวทางการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงกับสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ใช้แนวทางการพึ่งตนเอง ซึ่งประกอบด้วย

1. การพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ ตามแนวเกษตรอินทรีย์
2. การพึ่งพาตนเองด้านสังคม ชุมชนต้องพึ่งพาตนเองอย่างเป็น

ระบบ เช่น มีระบบการจัดการทุนของตนเอง

3. การพึ่งตนเองด้านทรัพยากรธรรมชาติ เป็นการพึ่งพาตนเอง

บนพื้นฐานองค์ประกอบคน ความรู้ และทรัพยากร

4. การพึ่งตนเองด้านเทคโนโลยี เพื่อลดต้นทุนและไม่ทำให้เสีย

บุคลากร

กังหันน้ำชัยพัฒนาซึ่งเป็นประดิษฐกรรมของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้รับรางวัลระดับโลก

5. การพึ่งพาตนเองด้านจิตใจ โดยยึดหลักธรรมทางศาสนาหรือนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจมาใช้

นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจมาใช้

➤ สหกรณ์ คือ องค์กรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อการพึ่งพาตนเอง ด้วยการลงหุ้นร่วมกัน เพื่อร่วมกันจัดการการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการของสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ์ออกเสียงได้หนึ่งเสียงตามหลักการประชาธิปไตยในการบริหารสหกรณ์ไม่ว่าจะมีจำนวนหุ้นเป็นสัดส่วนเท่าใดก็ตาม

● หลักการของสหกรณ์

สหกรณ์มีหลักการหลักที่สำคัญอยู่ 7 ประการดังนี้

- 1) การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง : ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงว่าทุกคนจะเป็นสมาชิกของทุกสหกรณ์ได้ สหกรณ์อาจจะมีการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกได้ แต่ทุกคนที่มีคุณสมบัติกำหนดย่อมเข้าเป็นสมาชิกได้ และต้องเป็นการเข้าเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจไม่ใช่การบังคับ
- 2) การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย : นั่นก็คือสมาชิกจะมีส่วนร่วมในการบริหารสหกรณ์ตามหลักการทางประชาธิปไตย เช่น ผู้แทนในการกำหนดนโยบายสหกรณ์ต้องมาจากการเลือกตั้งเป็นต้น
- 3) การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก : การที่สมาชิกสหกรณ์ต้องเป็นทั้งเจ้าของและลูกค้าในเวลาเดียวกัน เช่น สมาชิกเป็นทั้งผู้ที่เอาเงินมาลงทุน และยังเป็นลูกค้าในการซื้อของหรือการกู้ยืมเงินอีกด้วย หลักการส่วนนี้จะต่างจากการประกอบธุรกิจปกติซึ่งหุ้นส่วนมีบทบาทเป็นเจ้าของเพียงอย่างเดียว
- 4) การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ : นั่นก็คือสหกรณ์ต้องมีจุดมุ่งหมายที่จะพึ่งพาตัวเองในทางการเงิน ไม่ใช่เพื่อพึ่งพาผู้อื่นหรือองค์กรอื่น และต้องมีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารงานและประกอบการเป็นอิสระเพื่อประโยชน์ของสมาชิก โดยไม่ขึ้นกับองค์กรอื่น
- 5) การศึกษา ฝึกอบรมและสารสนเทศ : สหกรณ์ควรให้ความรู้ ข่าวสาร และข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์เองต่อสมาชิกและบุคคลทั่วไป และควรอบรมบุคลากรในสหกรณ์ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- 6) การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ : สหกรณ์ควรส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมด้านอุดมการณ์ การศึกษา การฝึกอบรม การส่งเสริมแนะนำ การกำกับดูแล การตรวจสอบ และการวิจัยระหว่างสหกรณ์
- 7) การเอื้ออาทรต่อชุมชน : การดำเนินงานของสหกรณ์นั้นต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนนั้น ๆ ซึ่งก็คือการพัฒนาที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ หรือความสัมพันธ์ในชุมชนทั้งในระยะสั้นและยาว

● ประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทย

- 1) **สหกรณ์การเกษตร** : เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยกลุ่มผู้มีอาชีพทางการเกษตร โดยสหกรณ์จะให้ความช่วยเหลือสมาชิกในการให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ การให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย ไปจนถึงการรวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อนำไปขายต่อไป
- 2) **สหกรณ์ออมทรัพย์** : เป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยผู้ที่ประกอบอาชีพเดียวกันหรือที่เดียวกันหรืออยู่ในชุมชนเดียวกันเพื่อส่งเสริมการออมและเป็นแหล่งเงินฝากและเงินกู้ของสมาชิก
- 3) **สหกรณ์ประมง** : คล้าย ๆ กับสหกรณ์การเกษตร โดยเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยผู้มีอาชีพประมงเพื่อเป็นแหล่งเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำที่สมาชิกสามารถกู้มาลงทุนเพื่อประกอบอาชีพ สหกรณ์ประมงยังซื้อวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งของจำเป็นมาจำหน่ายในราคาที่เป็นธรรมให้แก่สมาชิก และยังรวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อขายอีกด้วย

- 4) **สหกรณ์ร้านค้า** : เป็นสหกรณ์ที่ผู้บริโภคร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้า เครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป
- 5) **สหกรณ์นิคม** : เป็นสหกรณ์ที่ตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินทางการเกษตร (เช่า และเช่าซื้อ) ให้ราษฎร
- 6) **สหกรณ์บริการ** : ตั้งโดยกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเดียวกันเพื่อช่วยเหลือกันในการทำกิน ทั้งด้านการพัฒนาฝีมือการผลิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด การเป็นแหล่งรวบรวมขายผลิตภัณฑ์จัดหาอุปกรณ์ในการผลิตผลิตภัณฑ์และบริการ ตัวอย่างของสหกรณ์ประเภทนี้ คือ สหกรณ์แท็กซี่ กลุ่มสหกรณ์ร่วมหัตถกรรมผลิตภัณฑ์ไม้บ่อสร้าง เป็นต้น
- 7) **สหกรณ์เครดิตยูเนียน** : มีลักษณะคล้ายสหกรณ์ออมทรัพย์ตรงที่ตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการออมและเป็นแหล่งเงินฝากและเงินกู้ของสมาชิกแต่ตั้งขึ้นโดยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน ไม่จำเป็นต้องประกอบอาชีพเดียวกันหรือที่เดียวกันก็ได้

สรุป

- สหกรณ์ คือองค์กรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อการพึ่งพาตนเอง ด้วยการลงหุ้นร่วมกันเพื่อร่วมกันจัดการการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการของสมาชิก โดยใช้หลักการประชาธิปไตยในการบริหารงาน
- สหกรณ์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการออมและเป็นแหล่งเงินฝากและเงินกู้ของสมาชิกได้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน
- สหกรณ์ที่มีจุดมุ่งหมายโดยตรงเพื่อช่วยเหลือสมาชิกในการประกอบอาชีพ ได้แก่สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์บริการ สหกรณ์ประมง

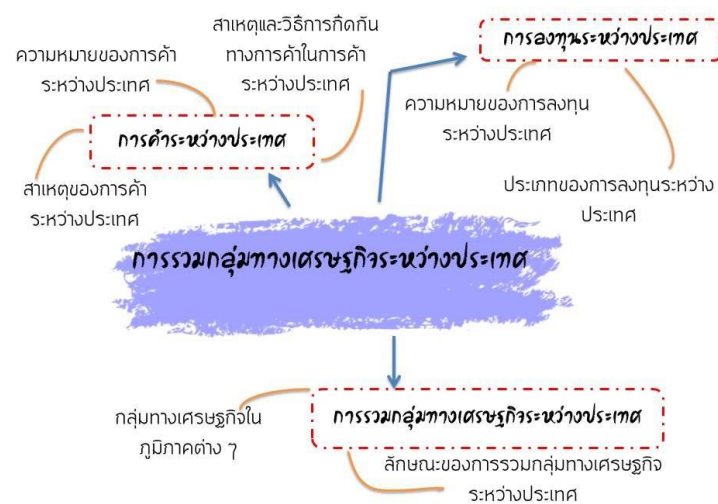
Chapter

7

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ตัววัดขั้นปี

- อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (ส 3.2 ม.3/3)
วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ (ส 3.2 ม.3/6)

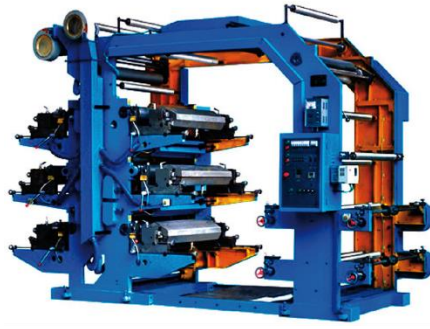
1. การค้าระหว่างประเทศ

ความหมายของการค้าระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการผ่านเขตแดนของชาติ ซึ่งการค้าระหว่างประเทศมีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศใน 2 ลักษณะ คือ

1. การส่งสินค้าออก

ข้าวเป็นสินค้าออกที่ติดอันดับต้น ๆ ของไทย
ที่น่ารายได้มาใช้ในการพัฒนาประเทศ

เครื่องจักรอุตสาหกรรมที่นำเข้าจากต่างประเทศ
จะเป็นตัวกระตุ้นการผลิตสินค้าภายในประเทศ
ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ มีสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้านระหว่างประเทศ ได้แก่

1. ความแตกต่างด้านภูมิศาสตร์
2. ความแตกต่างด้านทรัพยากรธรรมชาติ
3. ความได้เปรียบด้านการผลิต

ญี่ปุ่นมีความได้เปรียบในการผลิตยานยนต์ ส่วนไทยมีความได้เปรียบในการผลิตข้าว

เหตุผลทางเศรษฐกิจที่ทำให้ประเทศต่างๆในโลกทำการค้าขายกันเป็นเพราะว่า ไม่มีประเทศใดในโลกสามารถผลิตสินค้าและบริการทุกอย่างได้ครบและเพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศ ถึงแม้ว่าบางประเทศจะมีขีดความสามารถผลิตสินค้าได้ทุกอย่างแต่อาจจะมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าซึ่งไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน การที่แต่ละประเทศผลิตเฉพาะสินค้าที่ตนมีความถนัดหรือมีความได้เปรียบจึงเป็นสิ่งที่คุ้มค่าและเกิดประโยชน์แก่ทุกประเทศร่วมกัน ดังนั้นการค้านระหว่างประเทศจึงเกิดขึ้นถือว่าการแบ่งงานกันทำระหว่างประเทศ ตามความชำนาญของประชาชน ทรัพยากรธรรมชาติและภูมิอากาศในแต่ละประเทศซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรของโลกให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รัฐบาลของแต่ละประเทศจะสนับสนุนหรือเลือกใช้ความได้เปรียบหรือความถนัดในการผลิตสินค้าและบริการที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กัปัจจัยดังนี้

1. ทรัพยากรธรรมชาติ

ความแตกต่างทางด้านทรัพยากรที่ใช้ผลิตในแต่ละประเทศ เนื่องจากแต่ละประเทศมีทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตต่างกัน ประเทศที่มีทรัพยากรอุดมด้วยแร่ธาตุ ต่างๆ อาทิ น้ำมัน แร่เหล็ก ทองแดง ก๊าซธรรมชาติ ฯลฯ ก็จะทำอุตสาหกรรมเกี่ยวกับแร่ธาตุที่ตนมีอยู่ ดังนั้น ประเทศใดที่มีทรัพยากรชนิดใดมากก็จะผลิตสินค้าที่ใช้ทรัพยากรชนิดนั้นๆเป็นปัจจัยการผลิตสินค้าออกเพื่อแลกเปลี่ยนกับสินค้าอื่นๆที่ตนต้องการ

2. ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ความแตกต่างในเรื่องสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ เช่น ประเทศที่มีพื้นที่ดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การเพาะปลูกก็จะทำการเพาะปลูกตามลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ เช่น ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนและมีฝนชุกสามารถปลูกข้าวเจ้าได้ดีก็จะผลิตข้าวเจ้าเป็นสินค้าออก ประเทศที่มีทุ่งหญ้าอุดมสมบูรณ์ก็จะทำการเลี้ยงสัตว์ ส่งเนื้อสัตว์และขนสัตว์เป็น สินค้าออก

จากสภาพภูมิประเทศที่เอื้อต่อการเพาะปลูก

ทำให้ประเทศไทยสามารถเพาะปลูกข้าวได้มากและส่งออกเป็นอันดับต้นๆของโลก

3. ความชำนาญในการผลิต

ความแตกต่างในเรื่องความชำนาญในการผลิต เนื่องจากผู้ผลิตของแต่ละประเทศจะมีความชำนาญและเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการแตกต่างกัน บางประเทศผู้ผลิตมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษในการผลิตสินค้าบางชนิด เช่น ประเทศสวีตเซอร์แลนด์มีความรู้ความชำนาญในการผลิตนาฬิกา ประเทศญี่ปุ่นมีความรู้ความชำนาญในการผลิตเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ประเทศเนเธอร์แลนด์มีความรู้ความชำนาญในการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร ความแตกต่างของปัจจัยดังกล่าวนี้ผลักดันให้แต่ละประเทศเลือกผลิตสินค้าบางอย่างที่มีต้นทุนต่ำมีความรู้ความชำนาญและเลือกส่งซื้อสินค้าแต่ละประเภทที่ผู้บริโภค ในประเทศของตนต้องการแต่ไม่สามารถผลิตได้หรือผลิตได้ในต้นทุนที่สูงกว่า

ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านอุตสาหกรรมรถยนต์เป็นอันดับต้นๆของโลก

4.นโยบายการลงทุนของรัฐบาล

การลงทุนเพื่อการผลิตสินค้าและบริการประเภทใดประเภทหนึ่งจะมากหรือน้อยอาจขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของรัฐบาล นโยบายของรัฐบาลมีส่วนช่วยสนับสนุนในการผลิตสินค้าและบริการประเภทต่างๆ ทำให้สินค้าและบริการที่รัฐบาลช่วยสนับสนุนมีการวิจัยและพัฒนาขึ้นเป็นการสร้างศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการ เกิดความได้เปรียบสามารถแข่งขันและขยายตลาดสินค้าได้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับนโยบายอื่นๆที่เอื้อประโยชน์ต่อการลงทุนระหว่างประเทศอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวเพื่อให้ประชาชนของแต่ละประเทศมีการกินดีอยู่ดีรัฐบาลแต่ละประเทศจึงมีการเจรจาทำสัญญา ซื้อขายสินค้ากันระหว่างประเทศหรือสนับสนุนให้เอกชนในประเทศของตน ผลิตสินค้าเพื่อแลกเปลี่ยนกับประเทศอื่นๆ จึงทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศ

นโยบายของรัฐบาลมีส่วนช่วยสนับสนุนในการผลิตสินค้าและบริการประเภทต่างๆ

ข้อดี-ข้อเสียของการค้าระหว่างประเทศ

ข้อดี คือ

- 1.ทำให้ประเทศสามารถจำหน่ายผลผลิตส่วนเกินจากการบริโภคภายในประเทศสู่ผู้บริโภคในประเทศอื่น ทำให้เกิดรายได้เข้าประเทศและส่งผลต่อมาตรฐานการครองชีพที่ดีของประชาชน
- 2.ทำให้ได้รู้จักผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ ทำให้ประชาชนได้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกสบายเหล่านั้น ซึ่งถ้าไม่มีการนำเข้าจากต่างประเทศประชาชนจะเสียโอกาสไป
- 3.ทำให้เกิดการพัฒนาของผู้ผลิตภายในประเทศต่อเทคโนโลยีใหม่ๆ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ซึ่งมีผลต่อความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองทั้งโดยตรงและโดยทางอ้อม
- 4.ทำให้ประชาชนได้ใช้สินค้าคุณภาพดีในราคาถูกลง กล่าวคือแต่ละประเทศอาจไม่สามารถผลิตสินค้าได้ทุกชนิด เนื่องจากความชำนาญของแต่ละประเทศในการผลิตสินค้าแต่ละชนิดไม่เหมือนกัน บางประเทศอาจผลิตสินค้าหนึ่งได้ดีและต้นทุนต่ำ ส่วนอีกประเทศอาจผลิตสินค้าชนิดอื่นได้ดีและต้นทุนต่ำ การที่ทั้งสองประเทศจะเลือกผลิตสินค้าที่ตนมีความชำนาญและมีการขายหรือแลกเปลี่ยนกันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองประเทศมากกว่า

ข้อเสียคือ

1. ทำให้เกิดการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ซึ่งถ้าเกิดการไม่สมดุลโดยมีการนำเข้ามากกว่าการส่งออกอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ประเทศขาดดุลการค้าและนำไปสู่การขาดดุลชำระเงินส่งผลไปยังเสถียรภาพเงินตรา และทำให้เศรษฐกิจของประเทศเสียหายในที่สุด

2. สินค้าและบริการใหม่ๆ จากต่างประเทศส่วนหนึ่งอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านรูปแบบการดำรงชีวิต ตลอดจนมีผลกระทบต่อวัฒนธรรมประเพณีซึ่งอาจเป็นผลเสียต่อชีวิตประจำวันของประชาชนรวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างกันในรูปแบบดั้งเดิมของทั้งสองประเทศที่มีอยู่เดิมให้เปลี่ยนแปลงไป

3. บางครั้งผู้ผลิตอาจให้ความสำคัญกับตลาดในต่างประเทศมากกว่าตลาดภายในประเทศ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการขาดแคลนสินค้าภายในประเทศ ทำให้รัฐต้องคอยแทรกแซงหรือควบคุมการนำเข้าและการส่งออก

โทรศัพท์มือถือเทคโนโลยีการผลิตนำเข้าจากโลกตะวันตก

ปัจจุบันกลายเป็นเครื่องมือสื่อสารที่จำเป็นสำหรับคนไทย

สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

ความหมายของการกีดกันทางการค้า เป็นการค้าที่มุ่งคุ้มครองตลาดสินค้าในประเทศ โดยพยายามไม่ให้ประเทศอื่นเข้ามาแข่งขันกับผู้ผลิตในประเทศ

สาเหตุของการกีดกันทางการค้า ได้แก่

1. การพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศมากเกินไป ทำให้ดุลการค้ามีปัญหาและไม่สามารถทำได้ตลอด

2. รายได้จากการส่งออกขึ้นอยู่กับสินค้าเพียงชนิดเดียวหรือไม่กี่ชนิด ทำให้มีความผันผวนในรายได้จากการส่งออกสินค้า

3. ความได้เปรียบในการผลิตที่ไม่ยั่งยืน

4. การแบ่งผลประโยชน์ทางการค้าไม่เท่าเทียมกัน

วิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ มีดังนี้

1. การผลิตสินค้าหลายชนิดหรือหลายสาขา คือ เน้นหลักการพึ่งตนเอง มีสินค้าบริโภคอย่างเพียงพอทั้งชนิดและปริมาณ

2. การคุ้มกันสินค้าที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ โดยใช้กำแพงภาษีขาเข้าในอัตราสูง เพื่อให้สินค้าจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันกับสินค้าในประเทศไม่ได้

3. การเก็บภาษีหลายอัตรา เพื่อกีดกันหรือให้สิทธิพิเศษกับสินค้าที่ผลิตจากประเทศใดประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ

4. การกำหนดข้อจำกัดทางการค้า เพื่อสร้างอุปสรรคในการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งวิธีกีดกันทางการค้าที่นิยมปฏิบัติ ได้แก่ มาตรการทางภาษีศุลกากร คือ ภาษีหรืออากรที่เรียกเก็บแก่ผู้ส่งสินค้าเข้ามาในประเทศ และ มาตรการอื่น

2. การลงทุนระหว่างประเทศ

การลงทุนระหว่างประเทศ

สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินระหว่างประเทศ คือ ผู้ลงทุนต้องการแสวงหาผลตอบแทนที่ดีที่สุด อย่างไรก็ตามการลงทุนในการซื้อสินทรัพย์ทางการเงินหรือเข้ามาดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจจะมีความเสี่ยงในการลงทุน นักลงทุนจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงด้วยเพราะการทำธุรกิจอาจมีกำไรหรือขาดทุน มิใช่คำนึงแต่ด้านผลตอบแทนเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจเกิดการขัดแย้งระหว่างประเทศจนกลายเป็นกรณีพิพาททางการเมืองก็ได้ ในทางตรงข้ามการลงทุนระหว่างประเทศก็ก่อให้เกิดผลดี เศรษฐกิจมีความเจริญเติบโต ได้รับการถ่ายทอดทางเทคโนโลยี มีการจ้างงาน ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศสูงขึ้น รายได้ประชาชาติสูงขึ้น อาจส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในประเทศดีขึ้น

การลงทุนระหว่างประเทศ หมายถึง การที่รัฐบาลหรือเอกชนของประเทศหนึ่งนำเงินไปลงทุนดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงผลกำไรในอีกประเทศหนึ่งซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การลงทุนโดยตรง Direct Investment

2. การลงทุนโดยอ้อม Indirect Investment

ประเภทของการลงทุนระหว่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

กิจกรรมค้าปลีกขนาดใหญ่ที่ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

1. การลงทุนระหว่างประเทศทางตรง มีผู้ที่ได้รับประโยชน์ ได้แก่

ประเทศผู้ลงทุน จะรักษาตลาดสินค้าและบริการที่ส่งออกให้มีสภาพคงเดิมหรือป้องกันการถูกกีดกันทางการค้าจากประเทศคู่ค้า และเป็นการย้ายแหล่งผลิตไปยังแหล่งที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ

ประเทศผู้รับการลงทุน จะเกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจและภาคอุตสาหกรรม เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิต แรงงานเกิดความชำนาญในการผลิตสินค้าและบริการ และมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. การลงทุนระหว่างประเทศทางอ้อม เป็นการลงทุนระยะสั้นเพื่อแสวงหาผลตอบแทนจากการซื้อขายหลักทรัพย์ การลงทุนประเภทนี้เหมาะกับประเทศผู้ลงทุนที่ต้องการหาผลกำไรในระยะสั้น และต้องการลดความเสี่ยงจากการร่วมลงทุนในกิจการของธุรกิจในประเทศผู้รับการลงทุน

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เป็นการลงทุนระยะสั้น
ซึ่งชาวต่างชาตินิยมลงทุน

ประโยชน์ของการลงทุนระหว่างประเทศทางอ้อมที่สำคัญ ได้แก่

- จัดสรรทรัพยากรทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ประเทศผู้รับการลงทุนมีการพัฒนาเศรษฐกิจ

3. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

บทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ มีหลักการและเป้าหมายของการรวมกลุ่ม ได้แก่

1. การแก้ไขระบบภาษีศุลกากร เพื่อปรับปรุงระบบภาษีศุลกากรแต่ละประเทศให้เหมือนกัน
2. การจัดตั้งเขตการค้าเสรี เพื่อยกเลิกข้อจำกัดทางการค้า
3. การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตอย่างเสรี ทำให้ปัจจัยการผลิตของประเทศสมาชิก

เคลื่อนย้ายไปยังประเทศสมาชิกอื่นได้ทุกประเทศ

4. การกำหนดนโยบายร่วมกัน เพื่อให้นโยบายทางเศรษฐกิจสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ลักษณะการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ มี 5 ระดับ ดังนี้

1. เขตการค้าเสรี มีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศสมาชิกกำหนดพิกัดอัตราภาษีศุลกากรหรือข้อจำกัดทางการค้าที่มีใช้ภายในประเทศนอกกลุ่มได้อย่างเสรี และไม่มีข้อตกลงเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต ตลอดจนข้อตกลงด้านนโยบายทางการเมืองของกลุ่มประเทศสมาชิก
2. สหภาพศุลกากร คล้ายกับเขตการค้าเสรี แต่ประเทศสมาชิกจะร่วมกันกำหนดพิกัดอัตราภาษีศุลกากรในอัตราเดียวกัน
3. ตลาดร่วม เหมือนกับสหภาพศุลกากร แต่เคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตระหว่างประเทศได้อย่างเสรี
4. สหภาพเศรษฐกิจ เหมือนกับตลาดร่วม แต่ให้ประเทศสมาชิกกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจร่วมกัน

ผู้นำประเทศกับการประชุม
ประจำปีของเอเปก

5. สหภาพเหนือชาติ เป็นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจขั้นสูงสุด มีเป้าหมายเพื่อรวมเป็นชาติเดียวกัน สหภาพจะเป็นผู้กำหนดนโยบายให้ประเทศสมาชิกดำเนินการ

กลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ

กลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย เช่น

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก หรือเอเปก ก่อตั้งเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ณ กรุงแคนเบอร์รา ในออสเตรเลีย ซึ่งความยืดหยุ่นของการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย ทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียต้องพึ่งพาการค้ากัน และต้องการให้เจรจาการค้ารอบอุรุกวัยประสบผลโดยเร็ว เพื่อให้การค้ามีการเปิดเสรีจึงจัดตั้งเอเปกขึ้น ซึ่งมีสมาชิก 21 เขตเศรษฐกิจ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย บรูไนดารุสซาลาม แคนาดา ชิลี เขตบริหารพิเศษฮ่องกง อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี เปรู ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย ใต้หวัน และเวียดนาม

1. หลักการความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก มี 3 ประการ คือ

- หลักการเป็นเวทีปรึกษาหารือประเด็นทางเศรษฐกิจ
- หลักฉันทามติในการดำเนินการ โดยยอมรับความเสมอภาคของประเทศ

สมาชิก

- หลักผลประโยชน์ร่วมกัน

2. วัตถุประสงค์ของความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก

- การพัฒนาและส่งเสริมระบบการค้าในระดับพหุภาคี
- การสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
- การลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางการค้า รวมถึงการลงทุน

ระหว่างประเทศสมาชิกโดยเสรีและสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ขององค์การการค้าโลก

3. ผลกระทบของความร่วมมือทางเศรษฐกิจของไทยกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก สรุปได้ดังนี้

- ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในกลุ่มประเทศสมาชิก
- ได้รับประโยชน์จากโครงการความร่วมมือ
- ไทยมีโอกาสเจรจาต่อรองเพื่อผลประโยชน์ของตน และเอเปกยังเพิ่ม

อำนาจต่อรองรองจากเวทีการค้าโลก

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน ก่อตั้งวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ในปัจจุบันมีสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา

1. หลักการของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีดังนี้

- การให้ความเคารพแก่เอกราช อำนาจอธิปไตย
- ประเทศสมาชิกมีสิทธิที่จะปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอก
- จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจการภายในของประเทศสมาชิก
- การยอมรับในความแตกต่างระหว่างกัน หรือแก้ปัญหาอย่างสันติ
- การประณามหรือไม่ยอมรับการคุกคาม
- การให้ความร่วมมือระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
- ส่งเสริมเสถียรภาพ สันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค
- ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ

วิทยาศาสตร์ และการบริหาร

- ส่งเสริมความร่วมมือในการฝึกอบรมและวิจัย
- ส่งเสริมความร่วมมือในด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การค้า

การคมนาคม การสื่อสาร และการปรับปรุงมาตรฐานการดำรงชีวิต

- ร่วมมือกับองค์การระดับภูมิภาคและองค์การระหว่างประเทศ

3. ผลกระทบของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สรุปได้ดังนี้

- ไทยได้รับประโยชน์ในด้านการเสริมสร้างความมั่นคง
- เพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้ไทย
- เมื่อสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้กลายเป็นตลาดและฐาน

การผลิตเดียวกัน จะเปิดโอกาสให้สินค้า บริการ แรงงานฝีมือ และเงินทุน เคลื่อนย้ายได้เสรียิ่งขึ้น

- ช่วยให้ไทยมีความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคเมื่อต้องเผชิญกับ

ภัยคุกคาม

- ช่วยเพิ่มอำนาจการต่อรองของไทยในเวทีโลก

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ลึกซึ้งและกว้างขวางกว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาของอาเซียน มีเป้าหมายให้บรรลุผลภายใน พ.ศ. 2563 และต่อมาผู้นำอาเซียนเร่งเวลาเป็น พ.ศ. 2558

1. **หลักการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน** คือ การมุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน เพื่อให้ภูมิภาคมีความเจริญรุ่งเรืองและแข่งขันกับภูมิภาคอื่นได้

2. **วัตถุประสงค์ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน** มี 4 ประการ คือ

- ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว และ มีความเสรีมากขึ้น
- ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน
- ลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิก
- ส่งเสริมการรวมตัวกับประชาคมโลก

3. **ผลกระทบของความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**

กลุ่มประชาชน ในฐานะผู้บริโภคสินค้าและบริการ

- โอกาสเลือกซื้อหรือใช้บริการในราคาที่เป็นธรรม
- ได้รับความคุ้มครองจากการบริโภค

กลุ่มเกษตรกร ในฐานะผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตร

- ส่งออกสินค้าเกษตรได้มากขึ้น
- มีโอกาสสร้างเครือข่ายการผลิตในอาเซียนและได้รับการถ่ายทอด

เทคโนโลยีทันสมัย

กลุ่มนักธุรกิจ ในฐานะผู้ผลิต ผู้ส่งออก-ผู้นำเข้า นักลงทุน และบุคลากร

วิชาชีพ

- กระตุ้นให้มีการปรับโครงสร้างการผลิต
- ผู้ผลิตใช้ประโยชน์จากโซ่อุปทานได้
- ส่งออก - นำเข้ามีโอกาสเข้าถึงตลาดกว้างขึ้น
- นักธุรกิจมีโอกาสสร้างพันธมิตรกับผู้ประกอบการในประเทศอื่น

ของอาเซียน

- นักธุรกิจใช้ระบบจากระบบโลจิสติกส์ได้สะดวกและถูกลง
- นักลงทุนหรือบุคลากรวิชาชีพเข้าไปจัดตั้งธุรกิจและให้บริการใน

ประเทศอาเซียนอื่นได้ง่ายขึ้น

กลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคยุโรป เช่น

สหภาพยุโรป หรืออียู เป็นกลุ่มที่รวมองค์การทางเศรษฐกิจ 3 องค์การ คือ ประชาคมถ่านหินและเหล็กกล้ายุโรป ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป และประชาคมพลังงานปรมาณูแห่งยุโรป เพื่อยกระดับทางเศรษฐกิจยุโรป มีสมาชิก 27 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส เยอรมนี เบลเยียม อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก ไอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร กรีซ โปรตุเกส สเปน ออสเตรีย ฟินแลนด์ สวีเดน ไชปรัส เช็ก เอสโตเนีย ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย มอลตา ไปแลนด์ สโลวาเกีย สโลวีเนีย บัลแกเรีย และโรมาเนีย

1. วัตถุประสงค์ของสหภาพยุโรป ได้แก่

- การรวมระบบเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกให้เป็นหนึ่งเดียว
- การยกระดับการดำรงชีวิตของประชากรยุโรป
- การจัดตั้งสหภาพศุลกากรโดยขจัดอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศ

2. ผลกระทบของความร่วมมือทางเศรษฐกิจของไทยกับสหภาพยุโรป

- ไทยให้ความสำคัญกับสหภาพยุโรป เพราะสหภาพยุโรปมีอำนาจต่อรองสูง และมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการค้าระหว่างประเทศ
- สหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับประเทศไทยว่าเป็นหุ้นส่วนสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะมิติด้านการเมืองและความมั่นคง
- ยุทธศาสตร์ประเทศไทยต่อสหภาพยุโรป คือ การเน้นว่าไทยยึดมั่นในคุณค่าประชาธิปไตยและระบบการค้าเสรีเหมือนสหภาพยุโรป เพื่อให้สหภาพยุโรปเชื่อมั่นและเห็นไทยเป็นหุ้นส่วนหลัก

อาคารสำนักงานใหญ่สหภาพยุโรป
ที่กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

กลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอเมริกา จะกล่าวถึงเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือซึ่งสรุปได้ดังนี้

เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ หรือนาฟตา มีสมาชิก 3 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา และเม็กซิโก จัดตั้งเพื่อขจัดอุปสรรคทางการค้า การลงทุน และการบริการระหว่างประเทศสมาชิก และร่วมมือกันเพื่อเพิ่มมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและจัดตั้งกลไกการยุติข้อพิพาททางการค้า

ธงสัญลักษณ์ของเขตการค้าเสรี
อเมริกาเหนือหรือนาฟตา

1. วัตถุประสงค์ของเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ มีดังนี้

- แสวงหาตลาดสินค้าออกในภูมิภาคอื่น
- ส่งเสริมการจ้างงาน เคลื่อนย้ายแรงงานที่ผลิตสินค้าให้ราคาถูกลงและมี

คุณภาพ

2. หลักการของเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ ประกอบด้วย

- ลดและยกเลิกมาตรการภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรระหว่าง

ประเทศภาคี

- ประเทศภาคีกำหนดอัตราภาษีอากรหรือข้อจำกัดทางการค้ากับประเทศ

นอกกลุ่มได้อย่างเสรี

3. ผลกระทบของความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศไทยกับเขตการค้าเสรี

อเมริกาเหนือ มีดังนี้

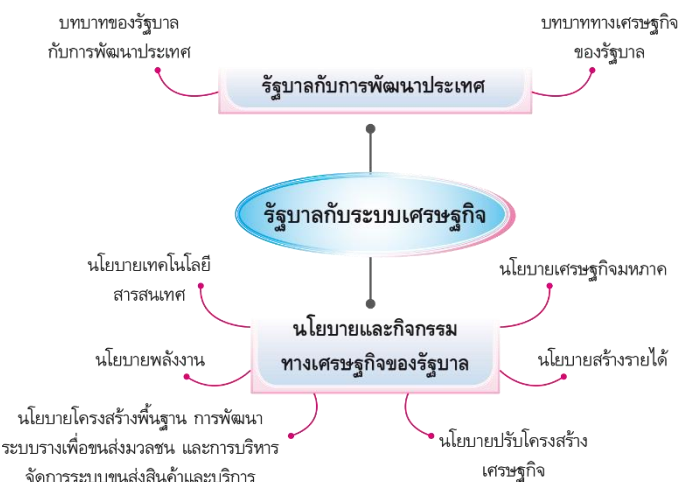
- เม็กซิโกซึ่งเป็นผู้ส่งออกสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไปยังสหรัฐอเมริกาได้มากขึ้น ทำให้เม็กซิโกได้เปรียบไทยมากขึ้น
- เนื่องจากเม็กซิโกมีค่าแรงงานถูกกว่าสหรัฐอเมริกาจึงดึงดูดให้ลงทุนและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำให้สินค้าเม็กซิโกมีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น เม็กซิโกจึงเป็นคู่แข่งสำคัญในการแย่งส่วนแบ่งทางการตลาด

Chapter 8

รัฐบาลกับระบบเศรษฐกิจ

ตัววัดขั้นปี

- อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ (ส 3.2 ม.3/1)
แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ (ส 3.2 ม.3/2)

1. รัฐบาลกับการพัฒนาประเทศ

บทบาทของรัฐบาลกับการพัฒนาประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ซึ่งเป็นหลักการแห่งนโยบายหลักให้รัฐปฏิบัติตามเพื่อบริหารประเทศไว้ 10 ด้าน คือ

1. ด้านทั่วไป ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ เป็นสภาพบังคับของแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายราชการแผ่นดินและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน และเป็นแผนการบริหารราชการแผ่นดินและแผนการตรากฎหมายของคณะรัฐมนตรี

2. ด้านความมั่นคงของรัฐ รัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราชอธิปไตยและบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ และต้องจัดให้มีกำลังทหารอาวุธยุทโธปกรณ์และเทคโนโลยี

สถาบันพระมหากษัตริย์ถือเป็นสถาบันสูงสุดที่รัฐและประชาชนต้องพิทักษ์รักษาไว้

3. **ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน** เพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. **ด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม** รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายใน 2 ประเด็นหลัก คือ ในด้านศาสนา และ ในด้านสังคม

รัฐต้องให้การอุปถัมภ์และสร้างความสามัคคีกับทุกศาสนา

5. **ด้านกฎหมายและการยุติธรรม** รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบาย

6. **ด้านการต่างประเทศ** รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับนานาประเทศ

7. **ด้านเศรษฐกิจ** รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายใน 2 ประเด็นหลัก คือ ด้านการดำเนินการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนทุกระดับ รวมถึงสังคม การเมือง การเกษตร ตลอดจนการดำเนินธุรกิจ และ ด้านเศรษฐกิจ

กรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

8. **ด้านที่ดิน** ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม แนวปฏิบัติที่รัฐต้องดำเนินการ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

9. **ด้านวิทยาศาสตร์** ทรัพยากรทางปัญญา และพลังงาน รัฐส่งเสริม จัดงบประมาณ และ เผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่

10. **ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน** รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านนี้ ซึ่งเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาประเทศ

บทบาททางเศรษฐกิจของรัฐบาล มีดังนี้

- การจัดสรรการใช้ทรัพยากรของสังคม
- การกระจายรายได้และความมั่งคั่งของสังคม
- การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
- การเร่งรัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสภาพแวดล้อม

1. การแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา โดยรัฐบาลจะกำหนดราคาของสินค้าให้สูงหรือต่ำกว่าระดับราคาดุลยภาพในตลาด ซึ่งมีวิธีการดังนี้

- การประกันราคาขั้นต่ำ คือ การกำหนดราคาสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งไม่ให้ต่ำเกินไป ราคาขั้นต่ำนี้อาจสูงกว่าราคาตลาดหรือราคาดุลยภาพ ส่วนใหญ่นำมาใช้กับผลผลิตที่มีราคาตกต่ำ รัฐบาลมักใช้ เช่น
 - ลดปริมาณการผลิต

ชาวนานำข้าวเปลือกไปขายตามที่รัฐบาลกำหนดราคาขั้นต่ำไว้ เพื่อช่วยเหลือให้ขายได้ในราคาที่เป็นธรรม

ให้เงินอุดหนุนแก่เกษตรกร

เกษตรกรชาวไร่มันสำปะหลังได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐเพื่อชดเชยรายได้เนื่องจากผลผลิตราคาตกต่ำ

- การกำหนดราคาขั้นสูง คือ การกำหนดราคาสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งซึ่งจะต่ำกว่าราคาตลาดหรือราคาดุลยภาพ ส่งผลผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าในราคาที่ถูกลง

ประชาชนต้องเข้าแถวเพื่อซื้อน้ำมันพืชปรุงอาหารจากการปันส่วนในราคาที่รัฐกำหนด เนื่องจากน้ำมันพืชขาดตลาดหรือมีราคาแพง

2. บทบาทการเก็บภาษีเพื่อพัฒนาประเทศของรัฐในระดับต่าง ๆ

- การเก็บภาษีของรัฐในระดับประเทศ จัดเก็บโดยรัฐบาลกลาง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ
- ภาษีทางตรง เป็นภาษีที่เสียภาษีไม่สามารถผลักภาระไปให้ผู้อื่นได้ ประกอบด้วย
 - ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - ภาษีเงินได้นิติบุคคล คือ ภาษีที่จัดเก็บจากเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และ นิติบุคคลอื่น ๆ
 - ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม คือ ภาษีที่จัดเก็บจากการประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว สารพลอยได้ และสารประกอบไฮโดรคาร์บอน ที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ
 - ภาษีทรัพย์สิน คือ ภาษีที่จัดเก็บจากทรัพย์สินประเภทต่าง ๆ
 - ภาษีหลักทรัพย์ คือ ภาษีที่จัดเก็บจากตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สิน
 - ภาษีทางอ้อม คือ ภาษีที่เก็บจากบุคคลที่สามารถผลักภาระไปยังผู้อื่นได้ ประกอบด้วย
 - ภาษีมูลค่าเพิ่ม รัฐบาลจะเรียกเก็บจากมูลค่าส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนการผลิตสินค้าหรือบริการ และการจำหน่ายสินค้าหรือบริการชนิดต่าง ๆ โดยผู้ประกอบการมีหน้าที่เก็บจากลูกค้า แล้วนำไปชำระแก่รัฐบาล
 - ภาษีสรรพสามิต คือ ภาษีที่จัดเก็บจากการประกอบกิจการเฉพาะอย่างแทนภาษีการค้าที่ถูกยกเลิก
 - ภาษีสรรพสามิต คือ ภาษีที่จัดเก็บจากผู้ประกอบอุตสาหกรรม ตามมูลค่าหรือปริมาณของสินค้าและบริการ ตามพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต
 - ภาษีศุลกากร ใช้สกัดการไหลบ่าของสินค้าจากต่างประเทศ
 - อากรแสตมป์ คือ ภาษีที่จัดเก็บจากการกระทำตราสาร
 - ภาษีสรรพสามิต เรียกรวมจากการให้เช่าที่ดิน สินทรัพย์ชั้นผิวดินและสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
 - การเก็บภาษีของรัฐในระดับท้องถิ่น จัดเก็บโดยองค์กรปกครองท้องถิ่น จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ
 - เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - กรุงเทพมหานคร

2. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

ซึ่งในที่นี่จะศึกษาเฉพาะนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่สำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อบุคคล ได้แก่

นโยบายการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม เพื่อให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตในอัตราสูงอย่างมีเสถียรภาพ เกิดการจ้างงานเต็มที่ และระดับราคามีเสถียรภาพ

นโยบายการให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม พร้อมทั้งให้ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยมีช่องทางออม

2. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อกลุ่มบุคคล นโยบายปรับปรุงโครงสร้างของรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจเป็นกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาและการลงทุนของประเทศ

รถไฟเป็นบริการสาธารณะที่รัฐมุ่งปรับปรุง
เพื่อให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประเทศ ได้แก่

นโยบายการพัฒนาาระบบสถาบันการเงินในประเทศ เพื่อให้สถาบันการเงินให้บริการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของวัฏจักรการเงินและสถานะสังคม ด้วยค่าบริการที่ต่ำ และมีประสิทธิภาพ

นโยบายการปรับโครงสร้างภาษีอากรทั้งระบบ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สร้างความเป็นธรรมในสังคม

นโยบายการบริหารทรัพย์สินของประเทศที่มีอยู่ทั้งทรัพย์สินของภาครัฐ

นโยบายสร้างรายได้ ได้แก่

1. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อบุคคล ได้แก่

- นโยบายการสร้างอาชีพ สร้างงาน เสริมสร้างกระบวนการสร้างอาชีพ

- นโยบายการขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ธุรกิจและประชาชนปรับตัวในการ

แสวงหาโอกาสใหม่และรองรับผลกระทบ

2. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อกลุ่มบุคคล ได้แก่

- นโยบายการเป็นศูนย์กลางการผลิตและการค้าอาหาร

- นโยบายการยกระดับความสามารถในการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดของธุรกิจ

- นโยบายขยายการลงทุน เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ประเทศและภูมิภาค

- นโยบายการดึงดูดการลงทุนเข้าสู่ประเทศในสาขาการผลิตสินค้าและบริการ

3. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประเทศ ได้แก่

- นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวจากทั้งภายนอกและภายในประเทศ

- นโยบายการให้อุตสาหกรรมพลังงานปิโตรเลียมและพลังงานทดแทนสร้างรายได้

อุตสาหกรรมพลังงานปิโตรเลียม
และพลังงานทดแทนสร้างรายได้
ให้กับประเทศไทย

นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ภาคเกษตร

1. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อบุคคล ได้แก่

- นโยบายการเสริมสร้างรากฐานของครัวเรือนเกษตรกรให้เข้มแข็ง
- นโยบายการจัดทำระบบทะเบียนครัวเรือนเกษตรกรที่มีข้อมูลการเกษตรของครัวเรือนครบถ้วน

สามารถเชื่อมโยงกับบัตรเครดิตของเกษตรกรและมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

- นโยบายการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรทฤษฎีใหม่ ช่วยให้เกษตรกรสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างพอเพียง

2. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อกลุ่มบุคคล ได้แก่

- นโยบายการสนับสนุนสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- นโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตพืช
- นโยบายการเร่งรัดพัฒนาธุรกิจการเกษตร
- นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าเพิ่ม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารีทรงเดินนำมัน
ไมโอดีเซลที่ผลิตจากพืชพลังงาน
กับรถสองแถวประจำทาง

3. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประเทศ ได้แก่

- นโยบายการเพิ่มศักยภาพกระบวนการผลิตด้านปศุสัตว์
- นโยบายการพัฒนาการประมง

ส่วนที่ 2 ภาคอุตสาหกรรม

1. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อบุคคล นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป จะเพิ่มมูลค่าและยกระดับสินค้าให้มีคุณภาพและมีโอกาสในการขยายตลาด
2. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อกลุ่มบุคคล ได้แก่
 - นโยบายการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม
 - นโยบายการเข้าสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ใช้ปัญญา เทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่นทดแทนอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นหลัก
 - นโยบายการสร้างความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชพลังงาน
ที่ได้รับส่งเสริมพัฒนาให้เป็น
ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม

- นโยบายการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งใหม่
 - นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 3. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประเทศ ได้แก่
 - นโยบายการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรม เพื่อป้องกันสินค้านำเข้าที่ไม่ได้คุณภาพ
 - นโยบายการมีมาตรการทางภาษีในการพัฒนาอุตสาหกรรม
 - นโยบายการหาแหล่งแร่ทางเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 3 ภาคบริการ การตลาด การค้า และการลงทุน ได้แก่

1. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อบุคคล นโยบายส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยวและเร่งรัดการปรับปรุงมาตรฐานเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย รวมถึงสุขอนามัย
 2. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อกลุ่มบุคคล ได้แก่
 - นโยบายการส่งเสริมสนับสนุนนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งจากต่างประเทศและในประเทศ
 - นโยบายการพัฒนาธุรกิจบริการที่มีศักยภาพเพื่อขยายฐานการผลิตและการตลาดสู่ระดับภูมิภาค
 - นโยบายการลงทุนในต่างประเทศ
 - นโยบายการปรับปรุงมาตรการการส่งเสริมการลงทุนให้ครอบคลุมการให้สิทธิประโยชน์แก่ธุรกิจ
- ในภาคเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การกีฬา และการบริการ
- นโยบายการพัฒนาสินค้าและบริการที่สร้างโอกาสใหม่ในการหารายได้
 - นโยบายการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

รัฐบาลให้การส่งเสริม
โครงการครัวไทยสู่ครัวโลก

3. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประเทศ ได้แก่

- นโยบายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม
- นโยบายการสร้างเชื่อมั่นแก่นักลงทุนทั้งไทยและต่างประเทศ
- นโยบายการขยายตลาดเชิงรุก
- นโยบายการขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการตลาดภายใต้กรอบความร่วมมือและข้อตกลงการค้าเสรีในระบบพหุภาคีและทวิภาคี

รถยนต์ประหยัดพลังงานได้รับการส่งเสริมและมีมาตรการทางภาษีในการพัฒนาอุตสาหกรรม

- นโยบายโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาระบบรางเพื่อขนส่งมวลชน และการบริหารจัดการระบบขนส่งสินค้าและบริการ ได้แก่

1. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อบุคคล ได้แก่
 - นโยบายการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ประปา และระบบไฟฟ้า
 - นโยบายขยายการให้บริการน้ำสะอาด
 - นโยบายการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่ง
 - นโยบายการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางราง โดยพัฒนาระบบรถไฟทางคู่ ศึกษาและพัฒนารถไฟความเร็วสูง ศึกษาและพัฒนาขยายทางรถไฟ
 - นโยบายเร่งรัดโครงการรถไฟฟ้า 10 สายทาง ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อบุคคล นโยบายการพัฒนาการขนส่งทางน้ำและกิจการพาณิชย์นาวี โดยพัฒนาท่าเรือน้ำลึกและสะพานเศรษฐกิจเชื่อมสองฝั่งทะเลภาคใต้
3. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประเทศ ได้แก่ นโยบายการพัฒนาทำอากาศยานสากล ทำอากาศยานภูมิภาคและอุตสาหกรรมการบินของไทย โดยเพิ่มความสามารถของทำอากาศยานสุวรรณภูมิให้รองรับผู้โดยสารได้มากขึ้น
 - นโยบายพลังงาน ได้แก่
 1. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อบุคคล นโยบายการกำกับราคาพลังงานให้มีราคาเหมาะสมและสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

ประชาชนใช้บริการรถไฟสายแอร์พอร์ต เรลลิงค์
ไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

รถไฟฟ้ากรุงเทพมหานครช่วยให้การเดินทาง
ของประชาชนเกิดความสะดวก รวดเร็ว และประหยัด

2. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อกลุ่มบุคคล นโยบายการให้อุตสาหกรรมพลังงานสร้างรายได้แก่ประเทศ และพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจพลังงาน

3. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประเทศ ได้แก่

- นโยบายสร้างเสริมความมั่นคงทางพลังงาน
- นโยบายการพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก
- นโยบายการอนุรักษ์พลังงาน

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบิน
การท่องเที่ยว และการขนส่งสินค้า
ทางอากาศชั้นนำของเอเชียและโลก

- นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่

1. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อบุคคล ได้แก่
 - นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - นโยบายการเข้าถึงการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสาธารณะ
 - นโยบายส่งเสริมการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ทั้งภาครัฐและภาคประชาชน

2. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อกลุ่มบุคคล นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ ฮาร์ดแวร์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม

3. นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อประเทศ นโยบายส่งเสริมการใช้คลื่นความถี่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และดำรงไว้ซึ่งสิทธิอันพึงได้ของประเทศในการใช้เทคโนโลยีด้านสื่อสาร

บรรณานุกรม

ภาพประกอบการ์ตูนหมวกเม็กซิกันวาดมือ สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2562

https://th.heypik.com/images/mexican-style-hat-hand-drawn-cartoon-illustration_79U459M.htm

การเงินและการธนาคาร สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2562

<https://sites.google.com/site/sersthsastrnaru5656/kar-ngein-laea-kar-thnakhar>
ตลาดในระบบเศรษฐกิจ สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2562 <https://coggle.it/diagram>

วิกฤตเวเนซุเอลา สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2562 จาก

<http://www.investerest.co/economy/venezuela-crisis/>

13 ภาพ "แสดงการเงินเฟ้อ" ในเวเนซุเอลา สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2562 จาก

<https://undubzapp.com>

บทเรียนออนไลน์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2562 จาก <http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/31712-044289>

สาเหตุการค้าระหว่างประเทศ สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2562

จาก:http://www.sainampeung.ac.th/chalengsak/units/unit3/chapter3/chapter3_6/3_6/internationaltrade.html

ข้อดี-ข้อเสียของการค้าระหว่างประเทศ สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2562 http://wanidaparena.blogspot.com/2010/02/blog-post_5204.html

North America Satellite Image Map สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2562 จาก

https://www.worldmapsonline.com/np_geo/na_bathymetric.htm

Randall J. Schaetzl Paul F. Hoffman Wilbur Zelinsky James Wreford Watson North America สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2562 จาก <https://www.britannica.com/place/North-America/The-warm-temperate-zone>